

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม

คิลปินพนธ์เสนอเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

ธันวาคม พ.ศ.2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

DESIGN OF WORKING WOMEN DRESS ADAPTED FROM THAI NATIONAL COSTUME

An Art Thesis Submitted In Partial Fulfillment
Of the Requirements for the Bachelor Degree of Fine and Applied Arts
In Product and Package Design

December 2016

Copyright 2016 by Naresuan University

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาศึกประนีพนธ์เรื่องการออกแบบเครื่องแต่งกายสหวิทย์ทำงานที่
ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม ของ นางสาวศิรภัสสร ทองโตนด เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์
ของมหาวิทยาลัยเรศวร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... (ประธาน)

(อาจารย์ ชโยธร์ พิพิญอุปถัมภ์)

..... (กรรมการ)

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรัช สุดสังข์)

..... (กรรมการ)

(อาจารย์พัชรวัฒน์ สุริยงค์)

ประกาศคุณปีกการ

ศิลปะนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี เพราะได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจากอาจารย์ ชโรม ทิพย์อุปัมณ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำศิลปะนิพนธ์ในครั้งนี้ ที่ได้สละเวลาอันมีค่ามาเป็นที่ปรึกษา พร้อมให้คำแนะนำตลอดระยะเวลาในการทำศิลปะนิพนธ์ฉบับนี้ และกราบขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.นิรัช สุดสังข์ และที่คุยสนับสนุน ให้คำปรึกษาด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีมาตลอดตั้งแต่ต้น จนทำให้ศิลปะนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์และทรงคุณค่า ขอกราบขอบพระคุณค่ะ

ขอขอบพระคุณ ห้องเสื้อ อีเทอร์นิตี้ วีดีง ที่คุยให้คำแนะนำ และช่วยเหลือด้านต่างๆ ทั้งที่พักและ yan พาหนะระหว่างการทำงาน ขอขอบพระคุณร้านตัดเย็บชุดที่ทำให้แบบสเก็ตของผู้วิจัย กลายเป็นชุดขึ้นมาจริงๆ ขอขอบพระคุณช่างปักที่สร้างสรรค์งานปักอย่างประณีตสวยงามตามแบบสเก็ตของผู้วิจัย ขอขอบคุณเพื่อนๆ สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่น่ารักทุกคนที่คุยเป็นกำลังใจให้กันมาตลอด ขอขอบคุณพี่เก็กบพี่ตั้งที่คุยให้กำลังใจและสนับสนุนทุกๆอย่าง ทั้งการเลือกวัสดุในการตัดเย็บและการปัก รวมทั้งที่พัก อาหาร และ yan พาหนะในการเดินทางไปเลือกหาวัสดุ สำหรับการทำงาน ขอขอบพระคุณนางแบบพี่อันนา อัญชนา อาจารย์ Miss Top Model Thailand 2016 ที่มาเป็นแบบในการถ่ายงาน ขอบคุณช่างภาพ เพื่อนเช็ค ออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ปี4 ที่สละเวลามาถ่ายรูปให้

เห็นอีสิ่งอื่นใดต้องขอกราบขอบพระคุณแม่ที่เป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา ท่านเข้าใจในทุกปัญหา และยังคุยสนับสนุน คุยช่วยเหลือเรื่องต่างๆ ในทุกๆ ด้านรวมทั้งทุนทรัพย์ที่ค่อนข้างมาก รักแม่มาก จริงๆ คุณค่าและคุณประโยชน์อันพิเศษมีจากศิลปะนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณ ทุกๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า วิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานและผู้ที่สนใจไม่นักก็น้อย

ศิรภัสสร ทองโนนด

ชื่อเรื่อง	การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพราชนิยม
ผู้วิจัย	นางสาวศิรภัสสร ทองโนนด
ประธานที่ปรึกษา	อาจารย์ ชโรธรณ์ ทิพย์อุปถัมภ์
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.นิรัช สุดสังข์ อาจารย์พัชรวัฒน์ สุริยงค์
ประเภทสารนิพนธ์	ศิลปนิพนธ์ ศป.บ. สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, พ.ศ. 2559
คำสำคัญ	เครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน, ชุดไทยพราชนิยม

บทคัดย่อ

โครงการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพราชนิยม โดยผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน เพื่อศึกษาข้อมูลรูปแบบชุดไทยพราชนิยม และเพื่อสร้างสรรค์เครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ที่ประยุกต์จากชุดไทยพราชนิยม

วิธีการดำเนินงานวิจัยคือ การศึกษาแนวคิดที่สนใจและทำการรวบรวมข้อมูลต่างๆ นำมาวิเคราะห์เพื่อให้ได้มาซึ่งกระบวนการออกแบบผลงาน โดยผลงานที่ออกแบบนั้นจะต้องแสดงถึงความร่วมสมัย สร้างประโยชน์และคุณค่าให้กับชุดไทยพราชนิยมมากที่สุด โดยแสดงออกในรูปแบบของเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ซึ่งชุดไทยพราชนิยม เป็นที่นิยมมากในงานพิธีมงคล จึงนำไปสู่กระบวนการออกแบบโครงสร้างที่ทันสมัย ทั้งยังสามารถปรับเปลี่ยนลักษณะการสวมใส่ตามโอกาสต่างๆ

จากการวิจัยในครั้งนี้ให้ทราบถึงรูปแบบของเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานในปัจจุบันและทราบถึงรูปแบบของชุดไทยพราชนิยม จึงเกิดเป็นโครงการวิจัย การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพราชนิยม ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่มีสภาพลักษณ์ การแต่งกาย กล่าวคือ เป็นกลุ่มที่ติดตามแฟชั่น ใส่ใจเรื่องการแต่งกาย รวมไปถึงการแต่งหน้า ทรงผม ดูดีเป็นทางการ มีพลังมีลักษณะของการแต่งกายมากเท่าที่ เป็นรูปแบบที่เหมาะสมลงตัว

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน.....	2
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	
การออกแบบเครื่องแต่งกาย.....	8
หลักการและองค์ประกอบของการออกแบบเครื่องแต่งกาย.....	9
การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน.....	9
ประวัติความเป็นมาของเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน.....	9
เครื่องแต่งกายสตรียุค 1950s.....	32
วิธีการออกแบบและกระบวนการตัดเย็บเครื่องแต่งกาย.....	35
การเลือกลายปักและชนิดของผ้า.....	41
ข้อมูลชุดไทยพระราชนิยม.....	47
ประวัติชุดไทยพระราชนิยม.....	47
ลักษณะชุดไทยพระราชนิยม.....	52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	58
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	
ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	69
ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดประชากรและกลุ่มเป้าหมาย.....	70
ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาข้อมูลและเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ระเบียบวิจัย.....	70
ขั้นตอนที่ 3 การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม	70

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ขั้นตอนที่ 4 สรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม.....	72
4 ผลการวิจัย.....	
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
วิเคราะห์แนวคิดของการประยุกต์ของไทยพระราชนิยม.....	74
ดำเนินการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม	75
5 บทสรุป.....	
สรุปผลการวิจัย.....	85
อภิปรายผลการวิจัย.....	86
ข้อเสนอแนะ.....	86
บรรณานุกรม.....	88
ภาคผนวก.....	90
ประวัติผู้วิจัย.....	95

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2 แสดงภาพตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดลายเส้นแนวตั้ง.....	12
3 แสดงภาพตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดลายเส้นแนวอน.....	13
4 แสดงภาพตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดลายเส้นเส้นทแยง.....	13
5 แสดงภาพตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดลายเส้นโค้ง.....	14
6 แสดงภาพตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดลายเส้นซิกแซก.....	14
7 แสดงภาพตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดสัดส่วน 1:1.....	15
8 แสดงภาพตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดสัดส่วน 3:5 ส่วน.....	15
9 แสดงภาพตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดสัดส่วน 2:8 ส่วน.....	16
10 แสดงภาพตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดผสมกลมกลืน.....	16
11 แสดงภาพตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดสมดุลแท้.....	17
12 แสดงภาพตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดสมดุลเที่ยม.....	17
13 แสดงภาพตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดจังหวะ.....	18
14 (ซ้าย) แสดงภาพตัวอย่างผ้าซีฟอง.....	18
15 (ขวา) แสดงภาพตัวอย่างผ้าฝ้าย.....	18
16 (ซ้าย) แสดงภาพตัวอย่างผ้าไหม.....	19
17 (ขวา) แสดงภาพตัวอย่างผ้าออแกนเช่.....	19
18 (ซ้าย) แสดงภาพตัวอย่างผ้าเย็บส์.....	19
19 (ขวา) แสดงภาพตัวอย่างผ้าลูกฟูก.....	19
20 (ซ้าย) แสดงภาพตัวอย่างผ้าชน.....	20
21 (ขวา) แสดงภาพตัวอย่างผ้ากำมะหยี่.....	20
22 แสดงภาพตัวอย่างชุดสีคู่ตรงข้าม.....	22
23 แสดงภาพตัวอย่างชุดสีข้างเคียง.....	22
24 แสดงภาพตัวอย่างชุดสามสี.....	23
25 แสดงภาพตัวอย่างชุดสีเอกรงค์.....	23
26 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายการใช้สีกลาง.....	24

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
27 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายลักษณะชุดยุค 1950s.....	33
28 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายลักษณะชุดยุค 1960s.....	34
29 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายกระบวนการตัดเย็บเครื่องแต่งกาย.....	35
30 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายกระบวนการสร้างแบบ.....	37
31 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายสายวัดตัว.....	37
32 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายไม้บรรทัดยาวพลาสติก.....	38
33 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายดินสอคำ.....	38
34 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายยางลบ.....	39
35 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายร่ากิริตัดกระดาษ.....	39
36 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายภาวหรือแป้งเปียก.....	40
37 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายการปักเดินเส้น.....	42
38 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายการปักทึบและปักซอย.....	42
39 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายการปักทึบ.....	43
40 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายขั้นตอนการปักไหมเงินหรือไหมทอง.....	43
41 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายดีนเงิน.....	44
42 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายดีนทอง.....	44
43 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายภาพไหมเงิน ไหมทอง.....	45
44 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายภาพวิธีการปักแล่งเงิน.....	46
45 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายขั้นตอนการหุนและการปักดีนโปรด়ে়.....	46
46 แสดงภาพรูปแบบ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงนุ่งพระภูษาจีบ ฉลองพระองค์แบบไทย ในระยะที่ยังไม่มีชุดประจำติดที่แน่นอน.....	48
47 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถในชุดประยุกต์แบบแรกฯ มีลักษณะเป็นฉลองพระองค์ แขนสั้น ผ้าหน้า คอตั้ง พระภูษาป้ายมีเชิง.....	48
48 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถขณะเสด็จพระราชดำเนินไปมัสการเจดีย์ชเวตากอง ประเทศไทย มีนาคม 2503.....	49
49 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถขณะเสด็จพระราชดำเนินไปสักการะพระสุกปูรుషుర్గో ประเทศไทย โคนีเชีย กุมภาพันธ์ 2503.....	49

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
50 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ฉลองพระองค์ชุดไทย เป็นปกนิตยสาร NEUE ILLUSTRIERTE ประเทศเยอรมัน.....	51
51 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดไทยเรื่องต้น.....	52
52 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดไทยจิตรลดา.....	53
53 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดไทยอมรินทร์.....	54
54 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดไทยบรมพิมาน.....	54
55 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดดุสิต.....	55
56 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดไทยจักรี.....	56
57 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดไทยศิวัลย.....	56
58 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดไทยจักรพรรดิ.....	57
59 แผงผังแสดงขั้นตอนการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ที่ประยุกต์จาก ชุดไทยพระราชนิยม.....	71
60 แสดงประกอบแรงบันดาลใจ.....	74
61 แสดงตารางภาพข้อมูลที่นำมาใช้ ประกอบการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัย ทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม.....	74
62 แสดงประกอบแนวทางที่ 1.....	75
63 แสดงแบบร่างสเก็ตแนวทางที่ 1.....	75
64 แสดงประกอบแนวทางที่ 2.....	76
65 แสดงแบบร่างสเก็ตแนวทางที่ 2.....	76
66 แสดงประกอบแนวทางที่ 3.....	77
67 แสดงแบบร่างสเก็ตแนวทางที่ 3.....	77
68 แสดงแบบร่างสเก็ตที่สรุปขึ้นตัวอย่างจริง 3 แบบ.....	78
69 แสดงแก้แบบร่างสเก็ตที่สรุปขึ้นตัวอย่างจริง 3 แบบ.....	78
70 แสดงภาพ flash drawing แนวทางที่ 1.....	79
71 แสดงภาพ flash drawing แนวทางที่ 2.....	79
72 แสดงภาพ flash drawing แนวทางที่ 3.....	80
73 แสดงขั้นงานจริง 1.....	81

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
74 แสดงชิ้นงานจริง 2.....	82
75 แสดงชิ้นงานจริง 3.....	83
76 แสดงการจัด Exhibition display.....	84

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

เมื่อพุทธศักราช 2503 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้ตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปทรงเยือนสหรัฐและทวีปยุโรป เพื่อเจริญสัมพันธไมตรีกับนานาชาติ และเพื่อเป็นการประกาศให้ชาวโลกรู้จักประเทศไทยยิ่งขึ้น สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงทราบว่าครั้งนี้เป็นการตามเสด็จทางราชการครั้งใหญ่ จึงต้องเตรียมพระองค์ให้พร้อมทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมฉลองพระองค์ให้เหมาะสมกับทุกโอกาส (พิพิธภัณฑ์ผ้าในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ. (2556). Fit For A Queen: Her Majesty Queen Sirikit's Creations by Balmain. กรุงเทพมหานคร, พิพิธภัณฑ์ผ้าในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ)

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประหม่อน ให้คุณข้าหลวงและนางสนม ช่วยดูแลในการเตรียมฉลองพระองค์และ เครื่องประดับต่างๆให้เหมาะสมตามธรรมเนียมและโอกาส ทรงพระราชนิรันดร์ทรงหัตถ์ฉลองพระองค์ชุดไทยที่แสดงถึงเอกลักษณ์ไทย และฉลองพระองค์แบบสากล ซึ่งทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ ประหม่อนให้ นาย ปีแอร์ บัลแมง (Pierre Balmain) นักออกแบบชาวฝรั่งเศส ที่มีชื่อเสียง เป็นผู้ดูแลการตัดเย็บและดำเนิน เรื่องเด่นนาย ปีแอร์ บัลแมง (Pierre Balmain) ตามธรรมเนียม เนื่องจากช่างไทยในยุคสมัยนั้นยังไม่มีความชำนาญการตัดชุดหรือเครื่องแต่งกายแบบตะวันตกและโปรดเกล้าฯ ประหม่อน ให้ใช้พระราชเกียรติ ส่วนพระองค์ในการจัดเตรียมฉลองพระองค์

ฉลองค์พระองค์ที่ นาย ปีแอร์ บัลแมง (Pierre Balmain) ออกแบบสำหรับการเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐและประเทศในทวีปยุโรปครั้งนั้น งดงามเหมาะสมสมกับ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และชาวต่างประเทศให้ความสนใจและชื่นชมพระสิริโฉมของ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เป็นอย่างมาก ฉลองพระองค์ที่ตัดเย็บด้วยผ้าไทยแสดงให้เห็นถึงพระอัจฉริยภาพในการเผยแพร่ ความงามอันมีเอกลักษณ์ของผ้าที่เกิดจากภูมิปัญญาของคนไทย การที่พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประหม่อน ให้นักออกแบบชาวต่างชาわที่มีชื่อเสียงมาดูและฉลองพระองค์ที่ตัดเย็บจากผ้าไหมไทย ยังถือเป็นพระราชกุศโลบายในการส่งเสริมผ้าไทยให้เป็นที่รู้จักแก่ชาวโลกได้อย่างดี ฉลองพระองค์ของ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ นาย บัลแมง (Balmain) สร้างสรรค์ขึ้นนั้นเป็นการผสมผสานความงามแบบตะวันออกกับแฟชั่นชั้นสูงแบบตะวันตกเข้าไว้

ด้วยกันตลอดระยะเวลามากกว่า 22 ปี ที่ นาย บัลแมง (Balmain) ได้รับโอกาสดูแลดูดองพระองค์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และได้ ออกแบบชุดของพระองค์ที่มีความงดงาม สมพระเกียรติในหลายๆโอกาส ที่สำคัญ คือ ฉลองพระองค์เหล่านั้นส่วนใหญ่ ตัดเย็บจากผ้าไทยที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของชาติ จึงมีความงดงามเหมาะสมแก่ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ อย่างแท้จริง สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชนิยมเรื่องการใช้ผ้าไทยมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ เมื่อสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาฯ ประกาศหมั่นครั้งนี้ได้มีนักหนังสือพิมพ์ ชาวต่างประเทศขอสัมภาษณ์ซึ่งพระองค์ ได้ให้สัมภาษณ์ว่าจะสนับสนุนและส่งเสริมการแต่งกายที่เป็นแบบไทยเมื่อพระองค์ยังเป็นพระคุ้มครองได้ใช้ผ้าไทยและชิ้นไทยส่วนชุดในพระราชพิธี อภิเษกสมรส ได้ใช้ชุดที่ตัดเย็บด้วยผ้าไทยเมื่อพระราชพิธีได้ผ่านไปแล้ว พระองค์ได้ทรงปฏิบัติตามพระราชบัญชาน ดังกล่าวต่อมาและได้มีเครื่องแต่งกายแบบไทยตามพระราชนิยมขึ้นซึ่งภายเป็นเอกลักษณ์ ทางการแต่งกายประจำชาตินานทุกวันนี้ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชดำริ เรื่อง การแต่งกายประจำชาติของสตรีไทย ตั้งแต่คราวเด็กๆ ยืนประเทศไทยเพื่อนบ้านเป็นครั้งแรก ในสมัยนั้นยังไม่มีชุดไทยต่างๆ ตามพระราชนิยมได้ทรงคิดใช้ใหม่ไทย ผ้าไทยและผ้ายกต่างๆ มาประดิษฐ์ ตกแต่งเป็นชุดของพระองค์เพื่อให้แสดงถึงความเป็นไทยทรงเจริญรอย สมเด็จพระพันปีหลวง สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ เรื่องการใช้ชุดของพระองค์ทรงให้ทานผู้หญิง มณีรัตน์ บุนนาค ปรีกษาผู้เชี่ยวชาญทางประวัติศาสตร์และการแต่งกายของสตรีไทยสมัยโบราณมาประยุกต์และทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อชุดไทยนี้ขึ้นตามแบบต่างๆ ซึ่งได้แนวคิดจากชื่อพระตำแหน่ง และพระที่นั่งอาทิ ไทยอมรินทร์ (Thai Amarin) ไทยจิตรลด (Thai Chitlada) ไทยบรมพิมาน (Thai Boromphiman) ไทยจักรพรรดิ (Thai Chakraphat) ไทยจักรี (Thai Chakkri) ไทยเรือนต้น (Thai Ruean Ton) ไทยศิوالัย (Thai Siwalai) และไทยดุสิต (Thai Dusit)

ชุดสตรีไทยพระราชนิยม หมายถึง ชุดแต่งกายประจำชาติของสตรีไทยรวมไปในงานพิธีหรืองานพระราชพิธีต่างๆ เช่น งานพิธีหมั้น งานพิธี มงคลสมรสเป็นชุดที่มีเอกลักษณ์เฉพาะมีหลายรูปแบบ ตัดเย็บด้วยผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าใบประดิษฐ์อาจเป็น ผ้าพื้น ผ้าลายดอก ผ้าลายริ้น ผ้ายกตื้น เงินดีนทอง หรือผ้ายกดอกเต็มตัวใช้วัสดุทางเกี่ยวข้องที่เหมาะสม เช่น ชิป ตะขอ กระดุม ที่ห่อหุ้มจากผ้าตัวเสื้อ อาจตกแต่งให้สวยงามด้วยการปักมุก เลื่อม ลูกปัดผ้าไหม หมายถึง ผ้าห่อจากเส้นด้ายที่ได้จากใขของตัวไหม ผ้าฝ้าย หมายถึง ผ้าห่อจากเส้นด้ายที่ได้จากใขของฝ้าย ผ้าใบประดิษฐ์ หมายถึง ผ้าที่ได้จากการสังเคราะห์ เช่น ผ้าโพลีเอสเทอร์ ผ้าเรยอน ผ้าเจอร์ซี ผ้าໂໂຣ

ดังนั้นงานวิจัยการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม นี้เนื่องจากชุดไทยพระราชนิยม เป็นชุดที่นิยมมากในงานพิธีมหกรรมต่างๆ และยังเป็นชุดประจำชาติไทย ที่มีเอกลักษณ์ความเป็นไทย เป็นชุดที่งดงามเหมาะสมแก่การสวมใส่ในงานพิธีมหกรรม ผู้วิจัยต้องการคือ

การสื่อความดงงานของชุดไทยพระราชนิยมซึ่งจะนำจุดเด่นของชุดไทยพระราชนิยมสือออกทางเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ที่มีรูปทรงของชุดไทยพระราชนิยม และประดับตกแต่งด้วยการปักเพื่อเพิ่มความดงงานให้กับชุดมากยิ่งขึ้น เครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ที่ประยุกต์จากชุดไทย พระราชนิยม ยังสามารถถอดดัดแปลงได้ตามโอกาสเพื่อพัฒนาในส่วนของการออกแบบเครื่องแต่งกายวัยทำงานที่มีกลิ่นอายของชุดไทย ให้สะท้อนลักษณะรูปแบบอันเป็นเอกลักษณ์ความดงงานและ ทรงคุณค่า ซึ่งเป็นชุดประจำชาติไทยให้คงอยู่ และ เผยแพร่สู่สายตาของนานาประเทศ

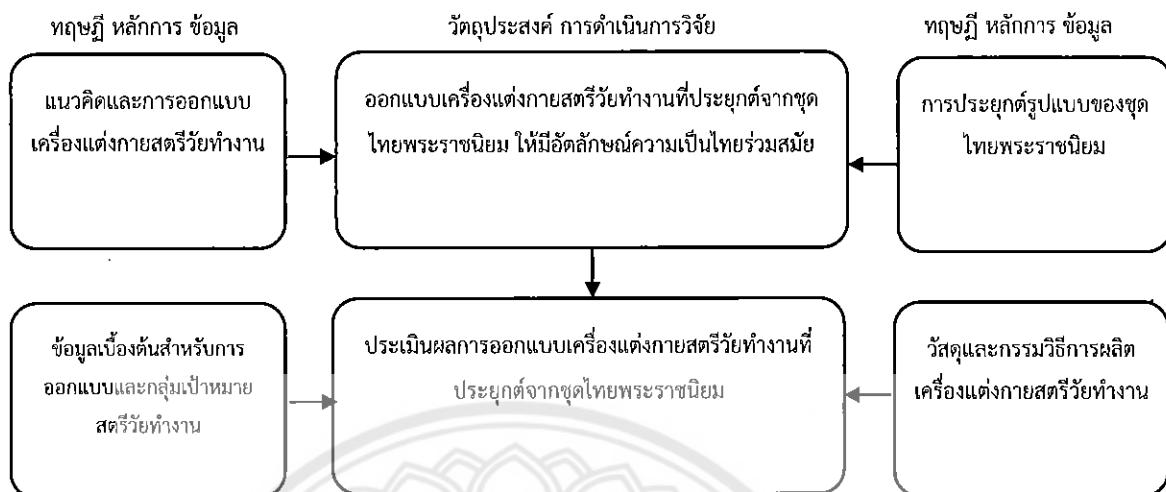
เนื่องจากรูปแบบเครื่องแต่งกายสตรีในปัจจุบัน มีรูปแบบที่หลากหลายโดยเฉพาะเครื่องแต่งกายของ dara, เชลเบรตี้ ที่เลือกสวมใส่เครื่องแต่งกายที่ทำให้ดูโดดเด่น เพื่อเป็นที่น่าจับตามอง สำหรับสตรีวัยทำงานตอนต้นที่มีสายอยู่ในห้องตลาดทุกวันนี้ ผู้ผลิตต่างได้ออกแบบไว้อย่างเหมาะสมตามวาระโอกาสการใช้สอย อยู่ที่ผู้บริโภคจะเลือกซื้อสินค้าตามความต้องการและสนับสนุนที่แตกต่างกันออกไปเช่นไร โดยกลุ่มสตรีวัยทำงานตอนต้นเป็นกลุ่มผู้บริโภคนึงที่ผู้วิจัยอยากรู้จักออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานสำหรับกลุ่มเป้าหมายให้มีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์และโดดเด่น และยังคงหมายสายงานและเพิ่มการประยุกต์ของแรงบันดาลใจในการทำชุดให้มีความซับเจนมากขึ้น ซึ่งกลุ่มเป้าหมายคือ dara, เชลเบรตี้ อายุระหว่าง 25-35 ปี เป็นกลุ่มที่ติดตามแฟชั่น ใส่ใจเรื่องการแต่งกายรวมไปถึงการแต่งหน้า ทรงผมดูดีเป็นทางการมีพัลซ์มีลักษณะของการแต่งกายมากเท่าที่เป็นรูปแบบที่เหมาะสมลงตัว เพราะเป็นกลุ่มอาชีพที่ต้องใช้ภาพลักษณ์และบุคลิกภาพต่างๆ เพื่อการเป็นที่ยอมรับและสร้างความประทับใจต่อบุคคลที่พบริสุทธิ์ในสังคม

ดังนั้นการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม จึงทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของเครื่องแต่งกายสตรีทำงานของกลุ่มเป้าหมาย โดยได้ประยุกต์เอกลักษณ์ความเป็นไทยของชุดไทยพระราชนิยม ซึ่งนำเอาจุดเด่นต่างๆ ของชุดมาใช้ในการออกแบบ เพื่อให้ได้กลิ่นอายความเป็นไทย ให้ดูงดงามและร่วมสมัยตามยุคปัจจุบัน

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม ให้มีอัตลักษณ์ความเป็นไทยร่วมสมัย
2. เพื่อประเมินผลการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม

กรอบแนวคิดงานวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของงานวิจัย

- ศึกษาการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ที่มีรูปทรงของ ชุดไทยพราชนิยม รวมทั้งการนำเอาริลป์การปักมาประยุกต์ใช้เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการออกแบบชุดไทยพราชนิยมในปัจจุบัน เพื่อหาแนวทาง
- การศึกษาออกแบบชุดสตรีวัยทำงานและชุดไทยพราชนิยมในปัจจุบัน เพื่อหาแนวทางในการประยุกต์ให้สอดคล้องกับผลงานการออกแบบ

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพราชนิยม ปฏิบัติการออกแบบได้ ดังนี้

- ค้นหาข้อมูลและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาเป็นแรงบันดาลใจ
- สร้างแบบสเก็ตของงานวิจัย

ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยออกแบบผลิตภัณฑ์ ต้นแบบ 1 คอลเล็คชัน ประกอบไปด้วย 3 ชุด ชุดที่ 1 รูปทรงของเสื้อ ประยุกต์มาจากชุดไทยบริมพิมาน, ชุดไทยจิตรลดा, ชุดไทยอัมรินทร์, ชุดไทยคิวลาลัย คอตั้ง, ชุดเข้ารูป, แขนยาว, กระโปรงสอบสามส่วน มีผ้าคลุมจีบพลีท ด้านนอก Transform ออกแบบได้ สามารถสวมหันเป็นเสื้อคลุมได้ตามโอกาส การใช้สอย ลายปักเป็น ลายร่วมสมัย โดยการใช้ปัก เป็นวัสดุหลัก ชุดนี้จะมีกลืนอาย ความเป็นชุดไทยพราชนิยม ผสมผสาน กับ แฟชั่น ในปัจจุบัน เพื่อให้ตอบโจทย์ผู้บริโภคมากที่สุด

ชุดที่ 2 รูปทรงของเสื้อ ประยุกต์มาจากชุดไทยดั้งเดิม ซึ่งถอนนามาจากชุดไทยเรือนด้น ชุดเข้ารูป แขนสัน, กระโปรงสอบยาว ผ้าหลัง มีผ้าคลุมที่ตัดแปลงจากสไบ สามารถ Transform ได้ตามโอกาส การใช้สอย ลายปักเป็นลายร่วมสมัย โดยการใช้ ป้อง, เป็นวัสดุหลัก ชุดนี้จะมีกลิ่นอายความเป็นชุดไทยพระราชนิยม ผสมผสาน กับ แฟชั่น ในปัจจุบัน เพื่อให้ตอบโจทย์ผู้บริโภคมากที่สุด

ชุดที่ 3 รูปทรงของเสื้อ ประยุกต์มาจากชุดไทยจักร, ชุดไทยจักรพรรด ให้เลือกเบียงแขน ยาว ระยะชาย สามารถ Transform ได้ตามโอกาส การใช้สอย กระโปรงสอบป้ายด้านหน้า ลายปัก เป็นลายร่วมสมัยโดยการใช้ ป้อง, เป็นวัสดุหลักชุดนี้จะมีกลิ่นอายความเป็นชุดไทยพระราชนิยม ผสมผสาน กับ แฟชั่น ในปัจจุบัน เพื่อให้ตอบโจทย์ผู้บริโภคมากที่สุด

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้มีความเกี่ยวข้องกับลำดับช่วงเวลาพัฒนาการของการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานเป็นระยะเวลา 3 เดือน เริ่มตั้งแต่ กันยายน พ.ศ.2559 – ธันวาคม พ.ศ.2559

วิธีการดำเนินงาน

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ก.ย	ต.ค	พ.ย	ธ.ค
1. รวบรวมข้อมูลการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน	↔	↔		
2. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน	↔	↔		
3. วางแผนการดำเนิน	↔	↔		
4. ออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานต้นแบบ	↔	↔		
5. พัฒนารูปแบบของผลงานต้นแบบ	↔	↔		
6. สรุปผลและจัดทำรายงาน			↔	↔
7. เผยแพร่ผลงานการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน				↔

ขอบเขตด้านเนื้อหา

- หลักการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน
- รูปแบบการประยุกต์ชุดไทยพระราชนิยม

ขอบเขตด้านประชากร

เพศ	: หญิง
เชื้อชาติ	: ไทย
อายุ	: 25-35 ปี
รายได้	: 30,000 – 100,000 บาท/เดือนขึ้นไป
อาชีพ	: ค่าจ้างในเขตกรุงเทพมหานคร

วิถีการดำเนินชีวิต : กลุ่มเจเนอเรชั่นวาย อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ซึ่งเป็นวัยที่เหมาะสมกับการมีครอบครัวอีกทั้งยังเป็นกลุ่มคนที่มีความเป็นตัวของตัวเอง สูง มีความคิดสร้างสรรค์ต้องการยอมรับจากสังคม อยู่ในกลุ่มคนชนชั้นสูงส่วนล่างและชนชั้นกลาง ส่วนบน มีรูปแบบพฤติกรรม การบริโภคเครื่องแต่งกายอยู่ในกลุ่มร่วมสมัย อีกทั้งเครื่องแต่งกายถือ เป็นปัจจัยสำคัญในการแสดงออกซึ่งความเป็นตัวเอง (Self-Expression) แสดงถึงบุคลิกภาพที่ดี ทั้งนี้ ทั้งนี้ยังต้องสอดคล้องและได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายยังมีภาคลักษณ์ การแต่งกายเท่ๆ และเปรี้ยวกล้าวคือ เป็นกลุ่มที่ติดตามแฟชั่น ใจใจเรื่องการแต่งกายรวมไปถึงการ แต่งหน้า ทรงผมดูดีเป็นทางการมีพลังมีลักษณะของการแต่งกายมาดเท่เป็นรูปแบบที่เหมาะสมลงตัว

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องแต่งกาย หมายถึง เมื่อชีวิตเริ่มต้นเข้าสู่ช่วงวัยของการทำงาน จำเป็นที่จะต้องมี การปรับเปลี่ยนการแต่งตัวของตนเองเสียใหม่ จากเดิมที่การแต่งตัวเน้นไปที่ความสะอาดสวยงามไม่ค่อย ใส่ใจกับภาวะเศรษฐกิจที่เท่าในนัก แต่เมื่อเราเติมโตมากขึ้นและต้องพบเจอกับคนในที่ทำงานมากขึ้น ก็จำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องสวมใส่เสื้อผ้าให้มีความเหมาะสม เพื่อช่วยสร้างความโดดเด่นให้กับบุคลิก ของเรา ช่วยอstrarang สัดส่วนที่ไม่น่าดู และยังช่วยสร้างความน่าเกรงขามให้กับเราอีกด้วย

สตรีวัยทำงาน หมายถึง เพศหญิง เชื้อชาติไทย อายุ 25-35 รายได้ 30,000 – 100,000 บาท/เดือนขึ้นไป อาชีพ ค่าจ้างในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ซึ่งเป็นวัยที่เหมาะสมกับการมีครอบครัวอีกทั้งยังเป็นกลุ่มคนที่มีความเป็นตัวของตัวเอง สูง มีความคิดสร้างสรรค์ต้องการยอมรับจากสังคม อยู่ในกลุ่มคนชนชั้นสูงส่วนล่างและชนชั้นกลาง ส่วนบน มีรูปแบบพฤติกรรม การบริโภคเครื่องแต่งกายอยู่ในกลุ่มร่วมสมัย อีกทั้งเครื่องแต่งกายถือ เป็นปัจจัยสำคัญในการแสดงออกซึ่งความเป็นตัวเอง (Self-Expression) แสดงถึงบุคลิกภาพที่ดี ทั้งนี้ ทั้งนี้ยังต้องสอดคล้องและได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายยังมีภาคลักษณ์ การแต่งกายเท่ๆ และเปรี้ยวกล้าวคือ เป็นกลุ่มที่ติดตามแฟชั่น ใจใจเรื่องการแต่งกายรวมไปถึงการ แต่งหน้า ทรงผมดูดีเป็นทางการมีพลังมีลักษณะของการแต่งกายมาดเท่เป็นรูปแบบที่เหมาะสมลงตัว

การประยุกต์ หมายถึง การปรับเปลี่ยน, ดัดแปลง ในงานวิจัยนี้การประยุกต์ หมายถึง การนำเอาเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานกับ ชุดไทยราชนิยม มาดัดแปลงเป็นเครื่องแต่งกายสตรีวัย ทำงานเพื่อสำหรับอุปกรณ์

ชุดไทยพระราชนิยม หมายถึง ชุดเครื่องแต่งกายประจำชาติไทย ซึ่งแสดงถึงวัฒนธรรม ประเพณี เขื้อชาติ เอกลักษณ์ความเป็นคนไทยไว้อย่างชัดเจน เค้าโครงของแบบชุดได้จากเครื่องแบบ ของสตรีไทยโบราณ เช่น การนุ่งชิ้น การนุ่งจีบ การห่มผ้าแพร และมีการห่มผ้าสถาปัตย์ ลักษณะต่างๆ ชุดไทยพระราชนิยมส่วนใหญ่ยังคงเค้าโครงเดิมอยู่ สังเกตได้จากผ้าชิ้นป้าย ผ้าชิ้นจับจีบหน้านาง และ การห่มผ้าสถาปัตย์ แต่ได้มีการตัดเย็บ การตกแต่งให้เหมาะสมกับการแต่งกายสมัยปัจจุบัน ผ้าที่นำมาตัด เย็บชุดแบบต่าง ๆ เช่น ผ้าไทย คนไทยในสมัยโบราณมีเชือเสียงมากในเรื่องการห่อผ้าไหมและผ้าฝ้าย สำหรับทำเครื่องนุ่งที่มานาเป็นเวลาหลายร้อยปีแล้ว การห่อผ้าเป็นหัตถกรรมในครัวเรือน ส่วนใหญ่ห่อ ผ้าใช้ในครอบครัว เมื่อห่อผ้าได้เป็นจำนวนมากก็นำสินค้าไปจำหน่าย ผ้าที่คนไทยห่อใช้เอง มีเชือเรียก หลายสิบชนิด ผ้าที่รู้จักกันมานาน กือ ผ้าพื้น ผ้ามัดหมี่ ผ้าลายจิตร ผ้าหางกระรอก และผ้ายก เป็นต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงแนวทางการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทย พระราชนิยม
2. ส่งเสริมและเผยแพร่ ให้ชุดไทยพระราชนิยม ให้คงอยู่และเป็นที่นิยมในหมู่คนรุ่นใหม่ เกี่ยวกับ เครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้จะเป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลในด้านต่างๆ ที่จะเป็นแนวทางและมีผลต่อการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพราชนิยม โดยรวบรวมข้อมูลและนำมาทำการวิจัยวิเคราะห์ อภิปราย เพื่อบทสรุปในแต่ละหัวข้อก่อนที่จะนำไปสู่ขั้นตอนของการออกแบบและแบบร่าง โดยแบ่งข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

1. การออกแบบเครื่องแต่งกาย

1.1 หลักการและองค์ประกอบของการออกแบบเครื่องแต่งกาย

2. การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน

2.1 ประวัติความเป็นมาของเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน

2.2 หลักการเลือกเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานให้เหมาะสมกับงาน

2.3 วิธีการออกแบบและกระบวนการตัดเย็บชุดสตรี

3. ข้อมูลชุดไทยพราชนิยม

3.1 ประวัติศาสตร์ชุดไทยพราชนิยม

3.2 ลักษณะชุดไทยพราชนิยม

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การออกแบบเครื่องแต่งกาย

1.1 หลักการและองค์ประกอบของการออกแบบเครื่องแต่งกาย

ความหมายของ การออกแบบเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ตรงกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Fashion Design หรือ Costume Design ในวงการ การออกแบบเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ได้มีการนำคำศัพท์เหล่านี้มาใช้เรียกทับศัพท์อยู่เสมอซึ่งความหมายคำศัพท์ที่นิยมนำมาใช้ ได้แก่ คำว่า Fashion, Costume, Design

แฟชั่น (Fashion) หมายถึง การวางแผน ทำแบบรูปแบบของเสื้อผ้าหรือสิ่งอื่นๆ ที่ประชาชนส่วนใหญ่นิยมในช่วงเวลาหนึ่ง

เครื่องแต่งกาย (Costume) หมายถึง เครื่องแต่งกายซึ่งได้รับการออกแบบขึ้นมา โดยมีจุดมุ่งหมาย เป็นการเฉพาะหรือเป็นพิเศษ สำหรับสถานที่หรือใช้ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

การออกแบบ (Design) หมายถึง การออกแบบ แบบแผน ลวดลายคื้าโครง ซึ่งแสดงให้เห็นวิธีการหรือแนวทางในการทำงานสิ่งบางอย่าง เช่นและรูปทรง ซึ่งเป็นที่มาของแบบหรือการตกแต่ง โดยมีจุดมุ่งหมายพิเศษเป็นการเฉพาะ

กล่าวโดยสรุปการออกแบบเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย หมายถึง การใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย โดยมีแรงบันดาลใจจากสิ่งต่างๆ รอบตัว เช่น ธรรมชาติ รูปทรง สิ่งแผลกใหม่ สีสื้อเทคโนโลยีต่างๆ ในปัจจุบัน หรือการนำแบบเสื้อผ้าในสมัยโบราณมา ดัดแปลงให้เข้ากับยุคสมัย ทั้งนี้จะต้องมีประโยชน์ด้านการใช้สอยและความงามเป็นสำคัญ ตลอดจนการแสดงให้เห็นถึงความเจริญก้าวหน้าด้านวัฒนธรรม ประเพณี และความนิยมของคนในยุคนั้นๆ โดยใช้หลักการออกแบบทางศิลปะเข้าช่วย และคำนึงถึงความต้องการด้านต่างๆ ตลอดจน คำนิยมประโยชน์ใช้สอย ความเหมาะสม และความทันสมัย

ความสำคัญของการออกแบบเสื้อผ้า มีอยู่หลายประการ กล่าวคือ

1. ในเบื้องของการวางแผนการการทำงาน งานออกแบบเสื้อผ้าจะช่วยให้การทำงานเป็นไปตามขั้นตอน อย่างเหมาะสมและประหยัดเวลาดังนั้นอาจถือว่าการ ออกแบบเสื้อผ้า คือการวางแผนการทำงานก็ได้
2. ในเบื้องของการนำเสนองาน ผลงาน ออกแบบเสื้อผ้าจะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจ ตรงกันอย่างชัดเจน ดังนั้น ความสำคัญในด้านนี้ คือเป็นสื่อความหมายเพื่อความเข้าใจระหว่างกัน
3. เป็นสิ่งที่อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับงาน งานบางประเภทอาจมีรายละเอียดมาก many ขั้นตอน ผลงานการออกแบบเสื้อผ้าจะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้อง และผู้พบเห็นมีความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้น หรือ อาจกล่าวได้ว่า ผลงานออกแบบเสื้อผ้า คือตัวแทนความคิดของผู้ออกแบบเสื้อผ้าได้ทั้งหมด
4. แบบจะมีความสำคัญอย่างที่สุดในกรณีที่นักออกแบบเสื้อผ้ากับผู้สร้างงานหรือผู้ผลิตเป็นคนละคนกัน เช่น สถาปนิกกับช่างก่อสร้าง นักออกแบบเสื้อผ้ากับผู้ผลิตในโรงงาน หรือถ้าจะเปรียบไปแล้ว นักออกแบบเสื้อผ้ากับเมืองกับคนเขียนบทละครนั้นเอง

การออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้า

การออกแบบเสื้อผ้า และเครื่องใช้ประเภทผ้า เป็นการกำหนดลักษณะของเสื้อผ้าหรือของชิ้นงานประเภทผ้าตามแนวความคิดหรือจินตนาการ ซึ่งผลงานที่ปรากฏจะสวยงามที่คุณค่า�ันจะต้อง มีความรู้ความเข้าใจในหลักการของการออกแบบ และรู้จักนำองค์ประกอบทางศิลปะมาใช้เพื่อให้การออกแบบที่ปรากฏออกมา มีความสวยงาม เหมาะสม

การออกแบบเครื่องใช้ที่ทำด้วยผ้า

การออกแบบเครื่องใช้ที่ทำด้วยผ้าที่นิยมใช้ในชีวิตประจำวัน ควรคำนึงถึงหลักการเพื่อความคุ้มค่าของงานด้วย

1. คำนึงถึงประโยชน์ ใช้สอย สำหรับเครื่องที่ทำด้วยผ้า ถ้าเรารู้จักออกแบบ ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้หลายอย่างก็จะทำให้คุ้มค่าต่อการใช้งาน เช่น กระเปาเนกประสงค์สามารถออกแบบโดยใช้เป็นหมวดภัณฑ์เดียวกันได้ด้วยเป็นต้น

2. คำนึงถึงความสวยงามโดยให้มีสีสัน ลักษณะมองดูแล้วสะอาด สวยงามน่าใช้ เช่น ผ้าเช็ดมือสำหรับแขวนในห้องน้ำ ควรเป็นผ้าสีอ่อนสะอาดตา เช่น สีขาว สีชมพู สีฟ้า เป็นต้น

3. คำนึงถึงการดูแลรักษา หรือการทำความสะอาด สำหรับเครื่องใช้ประเภทผ้าที่เป็นง่ายต้องทำความสะอาดบ่อยหรือทุกครั้งหลังจากการใช้งาน ควรออกแบบให้เป็นแบบเรียบ และเลือกใช้ผ้าที่ทนทานต่อการซกรีด เช่นผ้าลินิน เป็นต้น

การออกแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย

ในการออกแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย เพื่อให้เกิดความสวยงามเหมาะสมและคุ้มค่าสามารถนำไปใช้ได้ยาวนาน ผู้ออกแบบควรคำนึงถึงความสวยงามเหมาะสม เสื้อผ้าบางแบบอยู่ในสมัยนิยมแต่ไม่เหมาะสมกับบุคลิกของผู้สวมใส่บางคน ทั้งนี้ ผู้ออกแบบเสื้อผ้าจึงควรมีความรู้ความเข้าใจเพื่อนำหลักการไปใช้ในการออกแบบให้เหมาะสม ช่วยอழิร่างส่วนที่พกพร่อง และช่วยเสริมจุดเด่นให้มีบุคลิกลักษณะที่ดียิ่งขึ้น สำหรับสิ่งที่ควรคำนึงถึงในการออกแบบเสื้อผ้า มีดังนี้

1. วัยและเพศในการออกแบบเสื้อผ้าควรคำนึงถึงวัยและเพศ โดยทั่วไปผู้ที่อยู่ในวัยต่างกันจะสวมเสื้อผ้าต่างกัน เช่น วันเด็ก จะสวมเสื้อผ้าต่างกับวัยผู้ใหญ่ โดยที่เสื้อผ้าของวัยเด็กจะเน้นความสวยงามภายในการทำกิจกรรมโดยเสื้อผ้าจะไม่ขัดต่อการพัฒนาการของเด็ก จะต้องมีความปลอดภัยต่อการสวมใส่ ไม่คันและหลุมเกินไป เป็นต้น นอกจากนี้โดยทั่วไปแล้ว ผู้หญิงและผู้ชายจะสวมเสื้อผ้าในลักษณะที่แตกต่างกัน

2. บุคลิกภาพของแต่ละคนแตกต่างกันเสื้อผ้าจัดเป็นสีที่ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่ผู้ออกแบบเพื่อส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่ดังนี้

เรียบร้อยสุภาพ ถ้าเป็นผู้หญิง ควรเลือกผ้าลักษณะ จีบ รูด ติดโบว์ สีอ่อน ลดลายควรเป็นลายเด็กๆบุคลิกภาพกรณักระยะ แข็งแรงแบบนักกีฬา ควรออกแบบให้เป็นแบบเรียบ ผ้าพื้นหรือผ้าลายครว สีเข้ม เช่นสีน้ำเงิน สีเทา ควรออกแบบเป็นเสื้อมีปีก เช่น ปกเช็ต ปกโปโล เป็นต้น บุคลิกภาพสุขุม ชรีมแบบผู้ใหญ่ ควรออกแบบเสื้อผ้าที่เน้นความสง่างาม เช่น การตีเกล็ด การปัก เป็นต้น สมการต่ออายุ การระบายชายเสื้อและชายกระโปรงไม่เหมาะสมกับบุคลิกลักษณะ บุคลิกภาพเก่า เป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเองมาก ควรออกแบบเสื้อผ้าในลักษณะสะตุตตาไม่ซ้ำแบบกับผู้อื่น สีสดใสและฉูดฉาดบุคลิกภาพว่องไว ปราดเปรียว ควรออกแบบเสื้อในลักษณะทะมัดทะแมงแบบเรียบควรเลือกใช้ผ้าสีเข้ม

3. รูปร่างในการออกแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายควรคำนึงถึงว่ารูปร่างเสื้อผ้าแบบเดียวกันจะไม่เหมาะสมกับทุกคน และการออกแบบที่ดี ควร適當ส่วนที่บกพร่องและช่วยเสริมจุดเด่นของผู้สวมใส่ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- รูปร่างผอมสูง ควรออกแบบโดยใช้เส้นตามขวาง มีการตกแต่ง ที่คงปักครามมีระบายลายผ้าตามขวางเพื่อลดความสูง ตกแต่งบริเวณเอวสะโพก กระโปรงจีบڑูด เป็นต้น และควรหลีกเลี่ยงเส้นตามยาวหรือเส้นแนวตั้ง เสื้อคอกลม ไม่มีปัก แขนสั้น ตัวยาวมีเส้นตกแต่งเสื้อและกระโปรงเป็นแนวยาว คลอดจนควรหลีกเลี่ยงการออกแบบเสื้อตามขวาง เสื้อที่ปกใหญ่ เสื้อปกติด เสื้อแขนพองเสื้อสีสด ดอกใหญ่

- คนอ กไหญ่ ควรออกแบบโดยใช้เส้นตั้งจาก เสื้อคอกลม เสื้อเอวต่ำบริเวณสะโพก กระโปรงปลายบาน หรือกระโปรงตกแต่งได้สัดส่วนกับหน้าอก ควรหลีกเลี่ยงเส้นขวางบริเวณอกเสื้อคอกเหลี่ยมลึก เสื้อรัดรูป เสื้อจีบڑูดตั้งแต่บริเวณช่วงใกล้เอว

- คนสูงใหญ่ ใช้เส้นตกแต่งบริเวณอุ่นที่ไม่ใช่สะโพก กระโปรงปลายบานควรหลีกเลี่ยงเส้นขวางในแนวกระโปรง หลีกเลี่ยงการตกแต่งบริเวณสะโพกชุดเข้ารูป กระโปรงปลายสอบ

4. โอกาสที่ใช้ในการออกแบบควรให้มีความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยพิจารณาดังนี้

- การออกแบบเสื้อชุดลำลอง ชุดลำลองเป็นเสื้อผ้าชุดที่สามารถใช้สบาย และใส่ได้ทุกโอกาส

- การออกแบบเสื้อชุดทำงาน ทำงานช้าราชการ ควรเป็นแบบเรียบไม่ฉูดฉาด เนื้อผ้าทรงตัว

- การออกแบบเสื้อชุดทำงานที่สำนักงาน ช้าราชการ เช่น ธนาคาร ห้างร้าน เป็นต้น

- การออกแบบเสื้อชุดเดินทาง ควรออกแบบให้สามารถสวมใส่ ได้ทั้งกลางวัน กลางคืน ในลักษณะสะดวกต่อการเคลื่อนไหว แบบเรียบ เนื้อผ้าทรงตัว ไม่เหยียบง่าย

5. โอกาสพิเศษเป็นเสื้อที่ใส่เฉพาะโอกาสหนึ่ง ไม่สามารถนำมาสวมใส่ เป็นชุดปกติได้ องค์ประกอบทางศิลปะที่นำมาใช้ในการออกแบบงานตัดเย็บ

องค์ประกอบทางศิลปะที่นำมาใช้ในการออกแบบงานตัดเย็บ มีดังนี้

1. เส้น (Line)
2. สัดส่วน (Proportion)
3. ความกลมกลืน (Harmony)
4. สมดุล (Balance)
5. จังหวะ (Rhythm)
6. พื้นผิว (Texture)

7. สี (Color)
8. พื้นที่ (Spaces)
9. รูปแบบและรูปร่าง (Form and Shape)
10. เส้นกรอบนอก

1. **เส้น (Line)** เส้นมีความสำคัญต่อการออกแบบมาก เพราะรูปแบบต่างๆ ที่ปรากฏต่อสายตา อาศัยเส้นเป็นตัวนำรูป เส้นมีคุณสมบัติมากต่อความรู้สึกของอารมณ์ ซึ่งสามารถล่วงตาและสร้างคุณค่าของแบบเสื้อได้ เส้นในแบบเสื้อ หมายถึง เส้นที่ทำให้เกิดเป็นรูปร่างลักษณะของตัวเสื้อ เส้นที่เป็นรูปร่างรอบนอก เรียกว่า เส้นกรอบนอก เส้นเกิดจากการต่อจุด 2 จุด หรือเกิดจากจุดๆเดียว เป็นจุดเริ่มต้นของเส้น เกิดจากจุดหลายร้อย หลายพัน หลายหมื่น หลายล้าน จุดที่ต่อๆกันไปจนแสดงเป็นเส้นตั้ง เส้นนอน เส้นโค้ง เส้นหัก แสดงทิศทางให้เกิดรูปร่าง ทำให้เกิดเนื้อที่ มีขนาด น้ำหนัก เกิดลักษณะพื้นผิว เส้นสามารถแสดงให้เห็นความเคลื่อนไหว แสดงความเร็วได้ เส้นในลักษณะต่างๆ เมื่อนำมาประกอบกันก็จะทำให้เกิดรูปร่างได้ เส้นจะต้องมีความสัมพันธ์กับขนาด รูปร่างและทิศทาง เช่น เส้นตรงในแนวราบแสดงอาการเงยงง แต่เส้นจะต้องมีความมั่นคง เส้นในลักษณะต่างๆมีอิทธิพลต่ออารมณ์ เช่น เส้นโค้ง เป็นเส้นที่คุ้นตา ถ้าจะเขียนภาพใบหน้าคนในลักษณะง่ายๆ ให้มีตาและปากเป็นเส้นโค้งที่ควรจะมีลักษณะเป็นคนที่มีความทุกข์ เส้นที่ใช้ในการออกแบบเสื้อผ้ามีดังนี้

- **เส้นตั้ง (Vertical Lines)** ให้ความรู้สึกแข็งแรง มั่นคง เป็นเส้นที่แสดงถึงความส่งงานเหมาะสมสำหรับคนอ้วนเตี้ย

ภาพที่ 2 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดลายเส้นตั้ง

ที่มา: <https://th.aliexpress.com/w/wholesale-vertical-stripes-dress.html>

- เส้นนอน (Horizontal Lines) เป็นเส้นแสดงถึงความกว้าง ความสูง ความนิ่ง เนีย แบบเสื้อที่ใช้เส้นตรงแนวนอน เหมาะสำหรับคนผอมสูงจะพรางตาให้ตัวอ้วนขึ้นหรือเตี้ยลง

ภาพที่ 3 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดลายแนวนอน

ที่มา: <https://th.aliexpress.com/popular/horizontal-stripes-slimming.html>

- เส้นทแยง (Diagonal Lines) เป็นเส้นที่แสดงถึง ความเคลื่อนไหวไม่อุ่น เส้นเฉียงจะช่วยพรางตาให้ tally ความรู้สึก เช่น ทำให้ดูสูงขึ้น เตี้ยลง อ้วนหรือผอมลงทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยาวของเส้นและมุมของเส้นที่แยงนั้นๆ กล่าวคือ

เส้นทแยงมุมยาวจะช่วยให้สูงขึ้น

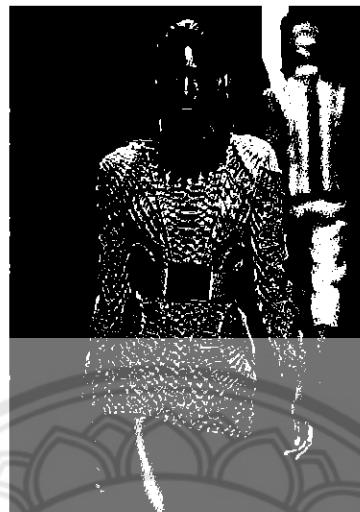
เส้นทแยงมุมสั้นจะทำให้บริเวณนั้นดูกว้าง

ภาพที่ 4 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดลายทแยง

ที่มา: <https://elodiebubble.wordpress.com/tag/narciso-rodriguez/>

- เส้นโค้ง (Curve Lines) ให้ความรู้สึกนุ่มนวลและอ่อนช้อย ร่าเริงแบบเสื้อที่ใช้เส้นโค้งเหมาะสมสำหรับเสื้อเด็กและเสื้อวัยรุ่น

ภาพที่ 5 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดลายเส้นโค้ง

ที่มา: <http://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2016-menswear/balmain>

- เส้นซิกแซก (Zigzag lines) เป็นเส้นตรงที่เลี้ยวไปมาและทำให้เกิดมุมหักขึ้นที่จุดเลี้ยว ให้ความรู้สึกแบลกตา ตื่นเต้น ควรใช้เนื้อที่เล็ก จะดูมีเสน่ห์ ไม่น่าเบื่อ แต่ใช้มากเกินไปจะทำให้เสียรูป เสียทรง

ภาพที่ 6 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดลายเส้นซิกแซก

ที่มา: <https://th.aliexpress.com/w/wholesale-zig-zag-print.html>

2. สัดส่วน ในการออกแบบเครื่องแต่งกายสัตด ใช้ในการแบ่งเส้นของช่วงตัวด้านบน และด้านล่างถือว่ามีความสำคัญที่ ใช้น้ำเสนอรูปร่างหรือใช้แก้ไขความสูงของผู้สวมใส่ โดยส่วนใหญ่ รูปแบบสัดส่วนได้ดังต่อไปนี้

- สัดส่วน 1:1 ส่วนที่เป็นเสื้อจะมีสัดส่วนความยาวเท่ากับ 1 ส่วน ในขณะที่ กระโปรงอยู่ที่ 1 ส่วนจึงมีสัดส่วนที่ค่อนข้างจะเท่ากันทั้งบนและล่าง

ภาพที่ 7 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดสัดส่วน 1:1 ส่วน

ที่มา: <https://majoliefashion.com/2015/01/29/lace/>

- สัดส่วน 3:5 ในส่วนของเสื้อออยู่ที่ 3 ส่วนในช่วงบนและกระโปรงจะยาวประมาณ 5 ส่วน ซึ่งสัดส่วนนี้จะเหมาะสมกับผู้มีเอวยาวหรือต้องการให้ร่างกายดูสูง

ภาพที่ 8 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดสัดส่วน 3:5 ส่วน

ที่มา: <https://cozsweatercafe.wordpress.com/2015/03/19/spring-trends-runway-to-real/>

- สัดส่วน 2 : 8 สัดส่วนนี้จะมีช่วงบนที่สั้นกว่าช่วงล่างค่อนข้างมาก เป็นการเพิ่มส่วนล่างค่อนข้างมาก เป็นการเพิ่มส่วนล่างซึ่งมี 8 ส่วน ทำให้ดูสูงมากขึ้น นิยมใช้สัดส่วนนี้กับชุดราตรีเป็นส่วนใหญ่

ภาพที่ 9 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดสัดส่วน 3:5 ส่วน

ที่มา: <https://www.pinterest.com/pin/42995371416908366/>

3. การผสมผสานกลมกลืน ชิ้นงานทุกชิ้นจะต้องมีความกลมกลืนเป็นหลักเพื่อให้ชิ้นงานไม่ได้ดูแตกต่างมากนัก ความสมดุล เช่น การใช้โทนสีเดียวกันทั้งชุด ดูสวยงามแบบเรียบง่าย

ภาพที่ 10 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดผสมผสานกลมกลืน

ที่มา: <https://www.pinterest.com/pin/235242780516099583/>

4. ความสมดุล คือ การจัดองค์ประกอบสองข้างเท่ากันซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท

- **สมดุลแท้** ซึ่งมีการวางองค์ประกอบสองข้างเท่ากัน ทำให้ภาพลักษณ์ที่ได้ดู มั่นคงแข็งแกร่ง ซึ่งมักจะใช้การออกแบบเดื้อผ้าที่ใช้ในการทำงาน ที่ต้องการความน่าเชื่อถือ เช่น สุข หรือกระปรงบางทรง ที่เสื้อผ้าชิ้นบนและล่างมีรายละเอียดที่เหมือนกัน

ภาพที่ 11 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดสมดุลแท้

ที่มา: <https://www.pinterest.com/pin/507640189219151930/>

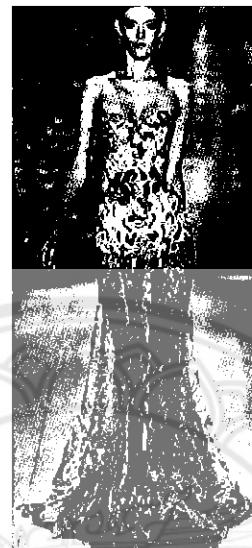
- **สมดุลเทียม** ซึ่งเป็นการสมดุลโดยไม่จำเป็นจะต้องใช้องค์ประกอบที่เท่ากันทั้งสองข้างหรือ ไม่เหมือนกันทั้ง 2 ข้าง แต่มีมองโดยรวมแล้วมีความลงตัวสวยงามมักจะเห็นในงานที่สนุกสนานหรือ เป็นที่สะกดตา เช่น ชุดราตรี หรือชุดที่ใช้ในโอกาสพิเศษต่างๆ แม้แต่เสื้อผ้าชั้นสูง

ภาพที่ 12 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดสมดุลแท้

ที่มา: <https://www.pinterest.com/pin/347551296215045892/>

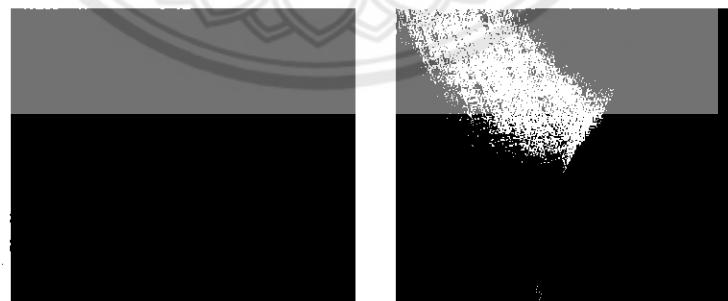
5. จังหวะ การใช้จังหวะในการออกแบบเสื้อผ้า เพื่อให้เสื้อผ้ามีความน่าสนใจมากขึ้น ในขณะเดียวกันจังหวะจะทำให้รายละเอียดต่างๆ นั้นมีความลงตัวอีกด้วย ซึ่งจังหวะในการออกแบบมี ทั้ง จังหวะที่เท่ากันเสมอและจังหวะที่ไม่เท่ากัน

ภาพที่ 13 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดจังหวะ

ที่มา: <https://www.pinterest.com/pin/436075176396470329/>

6. พื้นผิวหรือผิวสัมผัส ผิวสัมผัสของผ้าซึ่งเกิดจากการสัมผัสผ้า โดยอาจใช้หลังมือในการสัมผัส เช่น กรอบ แห้ง นุ่ม ผิวหยาบกระต้างหรือเบาบาง ผ้าผิวสัมผัสนุ่ม เช่นผ้าป่าน ผ้าซีฟอง ผ้าฝ้าย ผ้าเนื้อบาง ฯลฯ ควรออกแบบเสื้อที่มีเส้นรอบนอกทั้งตัว ตกแต่งด้วยจีบระบายหรือจีบรูด

ภาพที่ 14 (ซ้าย) แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายผ้าซีฟอง

ภาพที่ 15 (ขวา) แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายผ้าฝ้าย

ที่มา: <http://www.thaitextile.org/index.php/blog/2016/03/59-ecofiber24.6>

ที่มา: <http://www.ecvv.com/product/3881015.html>

ผ้าผิวสัมผัสปานกลาง เช่น ผ้าไหม ผ้าออเกนช่า ผ้าฝ้ายเนื้อปานกลางหรือผ้าอีน่าที่มีความทรงตัวสำหรับออกแบบเสื้อที่มีเส้นรอบวงทรงตัว

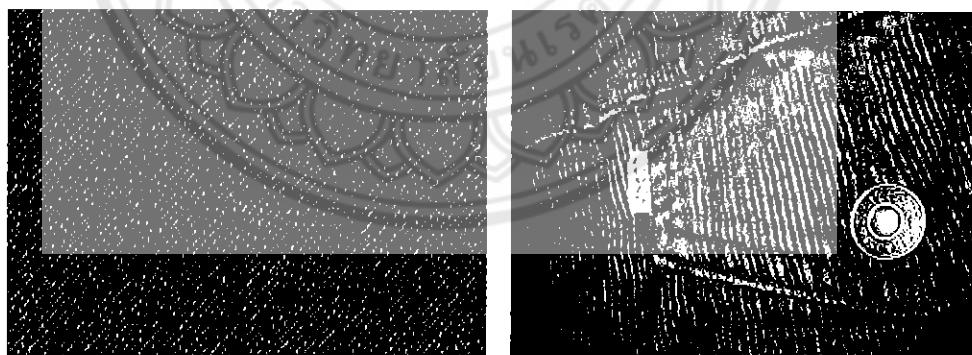
ภาพที่ 16 (ซ้าย) แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายผ้าไหม

ภาพที่ 17 (ขวา) แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายผ้าออเกนช่า

ที่มา: <https://www.pinterest.com/pin/209698926375455857/>

ที่มา: <http://www.thaitextile.org/index.php/blog/2016/02/59-ecofiber12>

ผ้าผิวสัมผัสധำย เช่น ผ้ายีนส์ ผ้าลูกฟูก หรือผ้าที่มีเนื้อค่อนข้างหนาทรงตัว เหมาะสมสำหรับออกแบบเสื้อประเภทที่ต้องการความคงทน เช่น เสื้อแจ็คเก็ต เสื้อเทเลอร์ เป็นต้น

ภาพที่ 18 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายผ้ายีนส์

ภาพที่ 19 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายผ้าลูกฟูก

ที่มา: <http://imgspplanet.com/218519-acdc.html>

ที่มา: <http://wintesla2003.com/topic/189389>

ผ้าผิวสัมผัสนุ่ฟู เช่น ผ้าขน ผ้ากำมะหยี่มีความมันวาว (ด้านเดียว) และนุ่ม
เหมาะ สำหรับเสื้อกันหนาว ผ้าพันคอ หรือเป็นชุดทำให้รู้สึกถึงความหุ่หรา น่าสัมผัส

ภาพที่ 20 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายผ้าขนสัตว์

ภาพที่ 21 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายผ้ากำมะหยี่

ที่มา: [http://forwardmag.com/webboard/post-1235640.html? sid=066e2bf28e3c88d8c60229e9e954b9d1](http://forwardmag.com/webboard/post-1235640.html?sid=066e2bf28e3c88d8c60229e9e954b9d1)

ที่มา: <https://ja.aliexpress.com/cheap/cheap-chocolate-velvet-curtains.html>

ผ้าสัมผัสนุ่ฟู เป็นหัวใจสำคัญในการเลือกผ้าให้เหมาะสมกับรูปแบบเสื้อผ้าที่ออกแบบมา เช่น ในการออกแบบเสื้อผ้าที่ต้องการความแนบตัว เน้นรูปร่าง จำเป็นต้องเลือกเนื้อผ้าที่มีผ้าผิวสัมผัสนุ่มนวล ส่วนที่มีผ้าผิวสัมผัสนุ่ฟู เช่น ผ้าใช้ตัดเสื้อสูท หรือเสื้อที่ต้องการโครงสร้างให้กับร่างกาย แม้กระนั้น ความผ้าของผ้า ที่ใช้ในการซับในหรือรองปก จำเป็นต้องเลือกเนื้อผ้าให้เหมาะสม ทำให้การผลิตเป็นไปตามรูปแบบที่ออกแบบไว้

7. สี (Color) เป็นส่วนหนึ่งของแฟชั่น เป็นส่วนประกอบของแฟชั่นเสื้อผ้า แม้กระนั้นก็มีสีที่ไม่ใช่สีหลัก เช่น สีขาว สีดำ สีเทา เป็นต้น แต่สีที่สำคัญคือสีหลัก High Fashion ของฤดูกาล หนึ่งและไปสู่อนาคตต่อไป เป็นลำดับขั้นของสี (Shade) ที่หลากหลายในตัวของแต่ละสี (เป็นสีที่ผสมสี ดำเข้าไปในแต่ละสี)

ในการเลือกเสื้อผ้าสำหรับผู้สวมใส่ จึงจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องสีที่ผู้สวมใส่ชอบและ เหมาะสมกับสีผ้า ผ้าของผู้สวมใส่ เมื่อรู้ถึงพื้นฐานของสีแล้ว นักออกแบบจะเลือกสีที่ใช้แล้ว ยังสามารถ นำไปประยุกต์หรือผสมกับสีต่างๆได้อย่างเหมาะสมด้วย

ความสำคัญของสี

สี คือลักษณะของแสงที่ประกายแก่สายตาให้เห็นเป็นสี ในทางวิทยาศาสตร์ให้คำจำกัดความของสีว่า เป็นคลื่นแสงหรือความเข้มของแสงที่สายตามองเห็น ในทางศิลปะ สี คือ หัศنةธาตุอย่างหนึ่ง ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของ งานศิลปะและใช้ในการสร้างศิลปะโดยจะทำให้ผลงานมีความสวยงาม ช่วยสร้างบรรยากาศ มีความสมจริงเด่นชัดและน่าสนใจมากขึ้น

สีเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของงานศิลปะและเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อ ความรู้สึก อารมณ์และจิตใจได้มากกว่าองค์ประกอบอื่นๆ ในชีวิตมนุษย์ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสี ต่างๆ อย่างแยกไม่ออก โดยสีจะให้ประโยชน์ในด้านต่างๆ เช่น

- 1.ใช้ในการจำแนกลิ่งต่างๆ เพื่อให้ชัดเจน
2. ใช้ในการจัดองค์ประกอบของสิ่งต่างๆ เพื่อให้เกิดความสวยงาม กลมกลืน เช่น การแต่งกาย การจัดตกแต่งบ้าน
3. ใช้ในการจับกลุ่ม พาก คณะ ด้วยการใช้สีต่างๆ เช่น คณะศิลป์ เครื่องแบบต่างๆ
4. ใช้ในการสื่อสารความหมาย เป็นสัญลักษณ์ หรือใช้บอกเล่าเรื่องราว
5. ใช้ในการสร้างสรรค์งานศิลปะเพื่อให้เกิดความสวยงาม สร้างบรรยากาศสมจริงและน่าสนใจ
6. เป็นองค์ประกอบในการมองเห็นสิ่งต่างๆ ของมนุษย์

หลักการนำสีมาใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกาย

ในการแต่งกายนั้น สีเป็นสิ่งที่ทำให้สะดูดตา และจะเป็นสิ่งแรกที่ผู้คนจะมองเห็นและจะจำได้ หากเรารู้จักเลือกการใช้สีให้ถูกต้องและเหมาะสมกับบุคลิก การเพศและสภาพแวดล้อม และจะยังช่วยให้เราเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตัวเองอีกด้วย

ผู้ที่จะประสบความสำเร็จในเรื่องการนำสีมาใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกายนั้นจะต้องมี ความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับพื้นฐานของสีข้างต้นแล้ว ยังจะต้องรู้เกี่ยวกับการนำสีมาใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกาย ดังนี้

1. การใช้สีคู่ตรงข้าม คือ การนำสีคู่ประกอบซึ่งเป็นสีที่อยู่ตรงข้ามกันในวงจรไว เชน สีเขียว กับสีแดง หรือสีน้ำเงินกับสีส้ม หรือสีเหลืองกับสีม่วง มาใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกาย เราต้องทำความเข้าใจว่า สีเหล่านี้เป็นสีตัดกันอย่างรุนแรง ทำให้ประสานสัมผัสเกิดตื่นตัวอย่างฉับพลัน ในขณะเดียวกันก็จะช่วยให้เราและมีชีวิตชีวา แต่ผู้ที่ใช้สีคู่ประกอบต้องมีความชำนาญในการใช้สี เพราะหากใช้สีไม่ถูกวิธีจะลดคุณค่าความสวยงามของเครื่องแต่งกายทั้งหมด

ภาพที่ 22 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายการใช้สีคู่ตงข้าม

ที่มา: <https://www.pinterest.com/pin/282530576598369673/>

2. การใช้สีข้างเคียง คือ การนำสีข้างเคียงซึ่งเป็นสีที่อยู่ใกล้กันในวงจรสี เช่น สีเขียว เขียว น้ำเงิน และน้ำเงิน หรือสีแดง ม่วงแดง และม่วง มาใช้ในการออกแบบเสื้อผ้าทำให้เกิดความรู้สึก กลมกลืน

ภาพที่ 23 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายการใช้สีข้างเคียง

ที่มา: <https://www.pinterest.com/pin/215821007118553762/>

3. การใช้สี 3 สี คือการใช้สี 3 สีในกรอบสามเหลี่ยมของวงจรสีธรรมชาติ เช่น สีน้ำเงิน สีแดงและสีฟ้า มาใช้ร่วมกัน เมื่อมองดูครั้งแรกอาจจะแลดูไม่เข้ากัน แต่ในความจริงกลับเข้ากันได้อย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากเรารู้จักเลือกสีให้มีสัดส่วนที่เหมาะสมในการออกแบบ

ภาพที่ 24 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายการใช้สี 3 สี

ที่มา: <https://www.pinterest.com/voguemagazine/spring-2015-fashion-week/>

4. การใช้สีเอกสารค์ คือ การใช้สีเอกสารค์เป็นการใช้สีแท้สีเดียวในการแต่งกาย ซึ่งสามารถทำให้แลดูปราศใจได้ โดยการนำสีเดียวนั้นให้มีความเข้มของสีหลากหลาย เช่น สีเขียว ก็ใช้สีน้ำเงินเขียวปานกลาง น้ำเงินเขียวเข้ม หรือสีเขียวอ่อนมากใช้ในการออกแบบ

ภาพที่ 25 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายการใช้สีเอกสารค์

ที่มา: <https://elodiebubble.wordpress.com/tag/runway/page/12/>

5. การใช้สีกางเกง คือ สี搭配กับสีขาว สีขาวกับครีม เป็นการแต่งกายยอดนิยมของคนแนวมินิมอล เรียบๆ น้อยๆ เทคนิคชิตประมาณยุค 90's และยังคงความนิยมมาถึงปัจจุบัน

ภาพที่ 26 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายการใช้สีกางเกง

ที่มา: <https://multiplefashiondisorder.wordpress.com/2014/02/19/balenciaga-spring-2013/>

สีกับขนาดรูปร่าง

สีของเสื้อผ้าที่เราสวมใส่เมื่อทิพลดต่อรูปร่างของผู้สวมใส่ได้ สามารถทำให้รูปร่างใหญ่และเล็กลงได้ สีร้อนจะทำให้ดูตัวอ้วนหรือใหญ่ขึ้น หากกว่าใส่สีเย็น หรือสีสว่าง (Bright Color) จะทำให้รูปร่างใหญ่กว่าスマ๊ว (Dull Color) เช่น ถ้าใส่เสื้อผ้าสีแดงสดสว่างจะดูตัวใหญ่กว่าถ้าใส่เสื้อผ้าสีแดงเข้ม จะนั่นคนที่มีรูปร่างใหญ่หรืออ้วนควรพยายามหลีกเลี่ยงสีที่สว่าง เพราะจะเติมเต็มดูดความสนใจและจะทำให้รูปร่างไม่ดูอ้วนมากขึ้น ควรจะสวมเสื้อผ้าที่มีสีอ่อนนุ่ม และถึงว่าสีสดสว่างจะทำให้รูปร่างใหญ่ขึ้นแต่ผู้หญิงที่มีรูปร่างเล็ก ก็ไม่ควรใส่ เพราะสีดูเด่นมากกว่าตัวผู้สวมใส่เอง

8. พื้นที่ (Spaces) เป็นพื้นที่ ที่อยู่ภายในโครงร่างของเสื้อผ้า หรือเหมือนกับอยู่ในเส้นกรอบของเสื้อผ้า เส้นนี้เป็นส่วนที่จะสร้างสิ่งต่างๆ เข้าไปใน Space ต่างๆ ที่อยู่ในโครงร่างของเสื้อผ้า หรือโครงร่างกรอบนอกนี้ จะโดยการทำเป็นตะเข็บต่างๆ และการตกแต่งด้วยโบว์ ลูกไม้ ชิปต่างๆ ที่อยู่บนพื้นที่ของเสื้อผ้า เส้นตกแต่งต่างๆ ที่อยู่ภายใน Space นี้มีทั้ง Structural lines หรือ Decorative lines structural lines

Structural lines เป็นเส้นที่เกิดจากการเย็บตกแต่งขึ้นภายในโครงร่างรอบนอก ของเสื้อผ้า เป็นการทำให้เกิดตะเข็บต่างๆ Dart คือพากเกร็ดช่วยทรงต่างๆ ไม่ว่าจะย้ายเกร็ดไปอยู่ ตรงส่วนใด ของตัวเสื้อ การพับเย็บริมต่างๆ เช่นพับชายเสื้อ ชายกระโปรง เชนเสื้อ ไม่ว่าจะเป็น โครงแขนเสื้อ อะไรในแต่ละแบบขากรุงเงก ไม่ว่าจะทรงขาเดฟ ขากระบอก ขาบาน แล้วแต่รูปทรงของการเกงทรง นั้น กระโปรงพลีทรูปลักษณะของแนวคอกเสื้อหรือลักษณะของปกเสื้อแต่ละแบบ ซ่องแขนเสื้อ แนว ของเอว การเย็บคลิบริมผ้าหรือการกันลุย ตะเข็บบางตะเข็บ เช่น การต่อ yoke หรือการต่อชิ้นผ้าที่ เป็นการออกแบบของเสื้อผ้าชุดนั้น ซึ่งเป็นการที่อยู่ในโครงสร้างของชุดนั้น เช่น การต่อตะเข็บของ เสื้อเชิ้ต ต่อไหล่ ซึ่งยังคงรักษาการเป็น Structural lines อีก

Decorative lines เป็นการตกแต่งเสื้อผ้าให้ สวายงามด้วยการติดโบว์ ลูกไม้ หรือมีการใช้ไหม หรือผ้าแพรมาถักเป็นเปียตกแต่งหรือใช้ผ้ามาสามาเป็นเปียตกแต่งเข้าไป มีการตกแต่งของหรือริมผ้า เช่นการกุ้นผ้าสีต่างๆ การเดินเส้นตามขอบปกของแขน หรือเดินเส้นติดแบบตามขากรุงเงกหรือ ชายกระโปรง ขอบแขน ติดลูกไม้ ระบายตามسابคอก ชายกระโปรง หรือตกแต่งตามบริเวณในตัวเสื้อ หรือกระโปรงหรือการใช้กระดุมสีต่างๆ มาตกแต่งตามเสื้อ และกระโปรงเพื่อให้กระโปรง หรือเส้นนั้น ไม่ดูเรียบจนเกินไป หรือการใช้จิปที่มีสีติดกันกับเนื้อผ้าที่ นำมาตัดมาติดตกแต่งให้ดูทันสมัย ซึ่งกำลัง นิยมกันในเสื้อผ้าสตรี แต่การตกแต่งนั้นจะต้องไม่นำกันเกินไปหรือเบี้ยดเสียดกันจนเกินไปดูไม่งาม แต่จะดูยุ่งเหยิงบางที่สายตาของคนเรา ก็ชอบที่จะมองดูอะไรที่มันโล่งๆ หรือให้สะดุส่ายตา เป็นจุดก็จะ ดูเกิดทำให้ เสื้อผ้าไม่เรียบจนเกินไป การตกแต่งบนพื้นที่ของเสื้อผ้าก็ควรจะอยู่ใน Style ของเสื้อผ้าใน แบบนั้นด้วย

การใช้ Structural lines และ Decorative lines ในการตกแต่งเสื้อผ้านั้นก็สามารถ ใช้ใน การลงตาหรือปักปิดสัดส่วนที่มีปัญหาของร่างกายได้ เช่นการย้ายเกร็ดหรือ Dart มาอยู่ตรงแนวโคง ข้างๆ ของเอวจะช่วยทำให้ดูเอวเล็กลงได้ หรือการต่อผ้าหรือตะเข็บ เพื่อตกแต่งหรือลงตา ให้ดู หน้าอกใหญ่ขึ้นหรือต่อผ้าหรือตะเข็บโดยการใช้เส้นลงตาขึ้นไปเหนือเอวเล็กน้อยจะทำให้ ดูตัวสูงขึ้น ในการที่จะเลือกแบบของเสื้อผ้าควรจะดูลักษณะการตกแต่งของเส้นต่างๆ ภายในเสื้อผ้านั้น เพื่อให้ สามารถเน้นให้ดูสวยงามได้แล้วช่วยทำให้รูปร่างดีขึ้น เช่น การเกงหรือกระโปรงที่ต่อ yoke เพื่อเน้นให้เห็น แนวสะโพก เราต้องการจะเน้นหรือต้องการจะวางตาโดยการใช้เส้นตกแต่งตาม รูปร่างของเสื้อผ้าหรือ โครงร่างของเสื้อผ้า หรือจะตกแต่งเสื้อผ้าตรงส่วนไหนมากน้อยแค่ไหน และแต่ความต้องการ การ ออกแบบคอกเสื้อเมื่อได้คอกเสื้อแล้วควรจะต้องคิดถึง Silhouette ที่ตามมา Form ของแขน รูปทรงควร จะตามไปด้วยกัน เช่น คอกปักjin Silhouette ควรจะเข้ารูป แขนล้ำ

9. รูปแบบและรูปร่าง (Form and Shape) เป็นลักษณะรูปร่างที่แสดงได้ 3 มิติ คือ หน้า หลัง ด้านข้าง ความสูง รูปร่างของคนจะเป็นตัวอย่างของ Form ได้ซึ่งแต่ละคนจะมีรูปร่างที่แตกต่าง กันออกไป ลักษณะรูปร่างของร่างกายของแต่ละคน ก็จะทำให้เกิดเป็น Shape ของเสื้อผ้า Designer แต่ละคนจะออกแบบ ลายละเอียดต่างๆ ของเสื้อผ้า หรือจะต้องมีการออกแบบที่ต้องการให้ ลงตา หรือจำพรางรูปร่างที่แตกต่างกัน ในการออกแบบนั้น Form กับ Shape จะไม่แตกต่างกัน เพราะเวลา ออกแบบก็จะเขียนเป็นเส้นโครงร่างหรือ Outline ส่วนลักษณะรูปร่างของแต่ละคนซึ่งจะมีรูปร่าง แตกต่างกัน เช่น สูง เตี้ย ผอม อ้วน รูปร่างมีสัดส่วน หรือรูปร่างต่างๆ การออกแบบเสื้อผ้าเพื่อให้ เหมาะสมกับ แต่ละลักษณะรูปร่าง ซึ่งจะต้องใช้เส้นสาย การลงตามรูปร่างและยังรวมถึงลักษณะ ของเนื้อผ้าด้วย การที่จะรู้ว่าลักษณะรูปร่างของเราจะมีลักษณะอย่างไรเพื่อที่จะให้เกิดความผิดพลาด น้อยที่สุดคือ การสวมชุดเนื้อผ้ายืดวัตรุป เช่น ชุดว่ายน้ำ หรือชุดแอโรบิต จะเห็นรายละเอียดของรูปร่าง อย่างชัดเจน ซึ่งควรจะเป็นสีเรียบสีเดียว ไม่ควรมีลวดลาย เพื่อจะได้ไม่เกิดความไขว้ขวางในการลงตา

คนที่มีรูปร่างลักษณะตรง ไม่ค่อยมีสัดส่วน ส่วนมากจะเป็นคนตัวผอมสูง สะโพกเล็ก แขน ใหญ่กว่าหัว หน้าอกเล็ก มีส่วนโคนน้อย หรือคนที่มีรูปร่างไม่ผอมสูง แต่มีสะโพกแนบ ให้ตั้ง ลักษณะ ลำตัวเป็นรูปเหลี่ยมทรงตั้ง หรือทรงกว้าง ในที่นี้ยังไม่เน้นส่วนสูงหรือน้ำหนัก จะดูรูปร่างก่อน ส่วนมาก รูปหน้าก็จะเป็นเหลี่ยมมุม จมูกยาว โนนกแก้มสูง คางเหลี่ยม

คนที่มีลักษณะรูปร่างในแนวเส้นโค้ง มีสัดส่วน หรือไม่ก็ลักษณะกลมแต่มีสัดส่วนเส้นรูปร่างจะ ปรากฏเป็นทรงกลม ทรงรี สะโพกพยุงออก เอวเล็ก อกอิ่ม ส่วนรูปหน้าจะมีลักษณะเป็นรูปไข่ กลม หัวใจ บางคนอาจจะมีรูปร่างผสมเป็นลักษณะตรง แต่มีสัดส่วน พบรดในคนที่มีรูปหน้าและรูปร่างที่ ตรงกันข้าม กันคือ มีรูปหน้ากลม แต่รูปร่างตรง หรือไม่ก็รูปร่างค่อนข้างกลมมีสัดส่วน แต่มีรูปหน้า เป็นแนวตรง แนวเหลี่ยม เป็นการผสมทำให้เกิดความสมดุล ระหว่างเส้นตรงและเส้นโค้ง จึงอาจแบ่ง ประเภทของรูปร่างของคนได้เป็น 3 ประเภท คือรูปร่างตรง รูปร่างตรงแต่มีสัดส่วน และรูปร่างกลม แบบมีสัดส่วน

ลักษณะของเสื้อผ้ากับรูปร่าง

คนที่มีรูปร่างตรง เส้นสายในเสื้อผ้าส่วนมากจะเป็นรูปแบบที่มีเส้นตรง

คนที่มีรูปร่างกลมมีสัดส่วน รูปแบบของเสื้อผ้าจะเน้นความกลมแบบมีสัดส่วน เนื้อผ้าจะเบา เด้งเอียงหรือมีความหนาปานกลาง เป็นผ้าที่มีน้ำหนัก ผิวของผ้ามีลักษณะขรุขระเล็กน้อย

คนที่มีรูปร่างตรงแต่มีสัดส่วน รูปแบบของเสื้อผ้าควรให้มีสัดส่วนประกอบที่มีเส้นตรงที่ กลมกึ่งกับรายละเอียดที่มีความเด้งมัน นุ่มนวล หรือเป็นการ ผสมผสานทั้งเส้นตรงและเส้นโค้งใน เสื้อผ้าชุดเดียวกันก็ได้

ไม่ว่าจะมีรูปร่างลักษณะอย่างไร Form ต่างๆ ที่ออกแบบในตัวเสื้อผ้าการใช้เส้นต่างๆ ควรจะไปด้วยกันได้ แต่ถ้าคล้อยตามกันมากเกินไป ในเรื่องของ Form ก็จะทำให้ดูไม่เหมาะสม เช่น คนที่มีรูปหน้า คางแหลม ถ้าใส่เสื้อคอแหลมก็จะยิ่งเน้นรูปหนามากเกินไป หรือคนที่ รูปหน้ากลมแบบถ้าใส่เสื้อคอกลม ก็จะยิ่งเน้นใบหนามากเกินไป แต่ก็ไม่ควรจะออกแบบให้ตรงข้ามกันเลยที่เดียวจะดูชัดแจ้งมากเกินไป การออกแบบบางที่ ไม่ใช่แค่ที่ลักษณะรูปร่างอย่างเดียวควรดูลักษณะบุคลิกของผู้สวมใส่ด้วย การใส่เสื้อผ้าที่ขัดกับบุคลิกอาจจะทำให้คนนั้น ขาดความมั่นใจได้ ลักษณะของบุคลิกของผู้หญิงจะมีอยู่ 2 อย่าง คือ

1.Yang เป็นลักษณะบุคลิกที่จะออกแบบไปทางผู้ชายนิดๆ ไม่ใช่อย่างจะเป็นผู้ชายแต่ชอบแต่งตัวแบบที่จะออกแบบไปทางผู้ชายนิดๆ ไม่ใช่รูปแบบที่เรียบร้อยหรือหวานๆ เมื่อนผู้หญิงที่ว่าไป

2.Yin เป็นลักษณะบุคลิกที่จะเป็นผู้หญิงจริงๆ ชอบแต่งกายรูปแบบที่เรียบร้อย หวานๆ เป็นผู้หญิง

10. เส้นกรอบนอก (Silhouettes) เป็นสิ่งสำคัญพื้นฐานของการออกแบบเสื้อผ้า สิ่งหนึ่งที่แสดงลักษณะรูปร่างของเสื้อผ้าให้ผู้สวมใส่ เส้นกรอบนอกเกิดจากการนำเอารูปทรงหรือรูปร่างบางกับเส้นที่ทำให้เกิดเป็นรูปทรง เป็นเส้นกรอบของลักษณะรูปทรงของเสื้อผ้าขึ้นมา ซึ่งลักษณะโครงร่างของรูปทรงเสื้อผ้าจะเป็นสิ่งที่เรามองเห็นได้เป็นอันดับแรก จากการที่มองเห็นในระยะของช่วงสายตาที่รูปทรงนั้นเกิดการ Contrasted กับ Background จะมองเห็นเส้นกรอบของรูปทรงเสื้อผ้าได้ชัดเจนหรือเวลาที่เราอยู่ในที่ที่มีแสงสว่างจะมีเงาของรูปร่าง และเสื้อผ้าปรากฏอยู่กับผนังหรือพื้นนั้นคือเส้นกรอบนอก เป็นรูปทรงของเสื้อผ้าและรูปร่างเช่น รูปทรงของแขน เสื้อ การเกง กระโปรง

2. การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน

2.1 ประวัติความเป็นมาของเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน

เมื่อชีวิตเริ่มต้นเข้าสู่ช่วงวัยของการทำงาน เมื่อนั่นเราก็จำเป็นที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนการแต่งตัวของตนเองเสียใหม่ จากเดิมที่การแต่งตัวเน้นไปที่ความสะอาดสวยงาม ไม่ค่อยใส่ใจกับการเทศสถานที่เท่าไนก แต่เมื่อเราเติมโตมากขึ้นและต้องพบเจอผู้คนในที่ทำงานมากขึ้น ก็จำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องสวมใส่เสื้อผ้าให้มีความเหมาะสม เพื่อช่วยสร้างความไดดเด่นให้กับบุคลิกของเรา ช่วยอ้ำพรางสัดส่วนที่ไม่น่าดู และยังช่วยสร้างความน่าเกรงขามให้กับเราอีกด้วย

เมื่อชีวิตเริ่มต้นเข้าสู่ช่วงวัยของการทำงาน เมื่อนั่นเราก็จำเป็นที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนการแต่งตัวของตนเองเสียใหม่ จากเดิมที่การแต่งตัวเน้นไปที่ความสะอาดสวยงาม ไม่ค่อยใส่ใจกับการเทศสถานที่เท่าไนก แต่เมื่อเราเติมโตมากขึ้นและต้องพบเจอผู้คนในที่ทำงานมากขึ้น ก็จำเป็นอย่างยิ่งที่

เราจะต้องสมใจเสือผ้าให้มีความเหมาะสม เพื่อช่วยสร้างความโดดเด่นให้กับบุคลิกของเราช่วย
อัพรังสีด้านที่ไม่น่าดู และยังช่วยสร้างความน่าเกรงขามให้กับเราอีกด้วย

2.2 หลักการออกแบบเครื่องแต่งกายวัยทำงานให้เหมาะสมกับงาน การเลือกเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพ

1. การเลือกใช้เสื้อผ้าสามใส ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบุคลิกของผู้สวมใส่ เพื่อให้ผู้สวมใส่ดู
ดีมีส่วน ซึ่งต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1.1 ประโยชน์ในการใช้สอย ก่อนเลือกซื้อเสื้อผ้าควรคำนึงก่อนว่า เราจะซื้อเสื้อผ้าไป
สวมใส่ในโอกาสใด มีความจำเป็นในการซื้อมากน้อยเพียงใด และเสื้อผ้าที่เราจะซื้อมีความทนทานมาก
น้อยเพียงใด เป็นต้น

1.2 ความสะอาดสบายในการสวมใส่ ในการเลือกซื้อเสื้อผ้าควรคำนึงถึง ความสะอาดใน
การสวมใส่ และความสบายขณะสวมใส่เสื้อผ้านั้นๆ เช่น เสื้อผ้าที่สวมใส่อยู่กับบ้าน ควรเป็นเสื้อผ้าที่
สวมใส่สบาย มีการดูแลรักษาง่ายไม่ยุ่งยาก แต่เสื้อผ้าที่ใช้สำหรับอุปกรณ์กลางคืนควรเป็นเสื้อผ้าที่
หุழรา มีแบบที่เก็บไก่น่ารัก เป็นต้น

1.3 ความเหมาะสมกับวัยและบุคลิกภาพ การเลือกซื้อเสื้อผ้าสามใส ควรเลือกให้
เหมาะสมกับวัยและบุคลิกภาพของตนเองดังนี้

- วัยเด็ก เสื้อผ้านิวัยเด็ก ควรเป็นเสื้อผ้าที่มีสีสดใส รูปแบบเก๋ไก่ น่ารัก ไม่รุ่มร่าม
เมื่อสวมใส่แล้วสามารถถอดออกง่าย ไม่คับหรือหลวมจนเกินไป

- วัยรุ่น เสื้อผ้าของเด็กวัยรุ่น ควรเป็นเสื้อผ้าที่มีสีสดใสหรือสีอ่อนๆ กี๊ได้ แบบของ
เสื้อผ้าจะเป็นไปตามความนิยมของแต่ละบุคคล เช่น บางคนชอบแต่งตัวแบบน่ารัก เช่น สาวกระโปรง
และเสื้อผ้าสีหวานๆ เรียบร้อย บางคนแต่งกายแบบแคล้วคล่อง ว่องไว สะอาดต่อ การทำงาน เช่น
สวมใส่กางเกง และเสื้อที่สุภาพ เป็นต้น แต่ควรเลือกแบบที่สุภาพ และไม่รัดรูป หรือเน้นรูปร่างของ
ผู้สวมใส่มากเกินไป

- วัยผู้ใหญ่ เสื้อผ้าที่เหมาะสมกับคนวัยนี้ นักนิยมสวมใส่เสื้อผ้าที่มีสีสุภาพเรียบร้อย
เพื่อให้ดูส่งงาน เหมาะสมกับวัยและบุคลิกภาพของตนเอง

1.4 รูปร่างการเลือกเสื้อผ้าสามใสควรคำนึงถึงรูปร่างดังนี้

คนที่มีรูปร่างสูงใหญ่ ควรเลือกเสื้อผ้าที่มีความยาวตามยาวเพื่ออัพรังสีหุ่นให้ดูกรา
ขึ้นหรือเตี้ยลง เช่น ผู้ชายควรสวมใส่เสื้อตามลายขวาง ผู้หญิงสวมใส่กระโปรงบาน เป็นต้น

- คนเตี้ย ควรเลือกสวมใส่เสื้อผ้าที่มีลวดลายตามแนวยาวเพื่อให้ดูสูง เพรียวยืน ปกเสื้อที่ไม่愧恧ให้ดูเกินไป เพราะจะทำให้คอดันและดูเดี้ยง

- คนอ้วน ควรเลือกเสื้อผ้าที่มีสีเข้ม เช่น สีน้ำตาล น้ำเงิน ดำ แดงเข้ม เป็นต้น เพื่ออำพรางหุ่นให้ดูผอมเพรียวลง ส่วนแบบควรเป็นคอแหลมหรือคอวี กระโปรงแคบ รัดรูป ไม่ควรสวมใส่กระโปรงบานและยาว

- คนผอม ควรเลือกใช้เสื้อผ้าที่มีสีอ่อนๆ เช่น ชมพู ฟ้า เหลือง เขียวอ่อน เป็นต้น เพื่ออำพรางหุ่นให้ดูอ้วนขึ้น ส่วนแบบเสื้อผ้าควรมีลวดลาย เช่นมีระบายหรือถูกใจไม่สวยงาม คอเสื้อครีม ปกติ

1.5 ราคา ก่อนการเลือกซื้อเสื้อผ้าควรสำรวจราคางานเสื้อผ้าหลายๆ แห่งก่อนเลือกซื้อ และเมื่อสำรวจแล้วก็พิจารณาเลือกซื้อแหล่งที่ถูกที่สุดและ มีคุณภาพดีที่สุด

2. การเลือกใช้เสื้อผ้าให้เหมาะสมกับโอกาสที่ใช้สอย การเลือกใช้เสื้อผ้าให้เหมาะสมกับโอกาสและการเทศในการใช้งานมีดังนี้

2.1 เสื้อผ้าสำหรับสวมใส่ไปงานมงคล หรืองานรื่นเริง เช่น งานแต่งงาน งานวันเกิด งานพบปะสังสรรค์กับเพื่อน ควรเลือกสวมใส่เสื้อผ้าที่มีสีสดใส แบบและลวดลายผ้าเหมาะสมกับรูปร่างและวัยของผู้สวมใส่ ถ้าเป็นงานกลางคืนควรใส่เสื้อผ้าที่มีรูปแบบหรูหรา อาจตกแต่งด้วยเลื่อมที่มีประกายเจิดจรัส เนื้อผ้าควรมีลักษณะมั่นคง พลิ้วไหว เป็นต้น

2.2 เสื้อผ้าสำหรับสวมใส่ไปเที่ยว เช่น ไปเที่ยวชายทะเล ไปสวนสนุก ไปเที่ยวตามห้างสรรพสินค้าต่างๆ ควรเป็นเสื้อผ้าที่สวมใส่แล้วเกิดความคล่องตัว เคลื่อนไหวได้สะดวกสบาย แต่ไม่ควรสั้นหรือรัดรูปจนเกินไป รูปแบบมีลักษณะตามสมัยนิยม

2.3 เสื้อผ้าสำหรับสวมใส่ไปเล่นกีฬา ควรเลือกชุดกีฬาและรองเท้าให้เหมาะสมกับกีฬาแต่ละประเภท เนื้อผ้าของเสื้อผ้า ควรมีความยืดหยุ่นดี ระบบอากาศได้ดี สามารถหายใจ สามารถซับเหงื่อ ทนทาน และปลอดภัย ทั้งในขณะเล่นและพักผ่อนอธิบายๆ

2.4 เสื้อผ้าสำหรับสวมใส่ไปงานศพ ควรเลือกเสื้อผ้าที่เรียบและสุภาพ ซึ่งประเพณีไทยนิยมใส่เสื้อผ้าที่มีสีดำหรือขาวเท่านั้น

2.5 เสื้อผ้าสำหรับสวมใส่ไปติดต่อสถานที่ราชการ ควรเลือกเสื้อผ้าที่สุภาพเรียบร้อยเพื่อให้ดูสง่างาม น่าเชื่อถือ และเป็นการเคารพสถานที่และบุคคลที่เราจะไปติดต่อด้วย

การเลือกเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับรูปร่าง

การเลือกเสื้อผ้าตามสีผิว

- คนที่ใบ หน้าแดงเปล่งปลั่ง: เหมาะที่จะสวมเสื้อผ้า สีเขียวชาหรือสีเขียวแก่ ไม่เหมาะสมที่จะสวมใส่เสื้อสีเขียว สด มีฉันนั้นจะดูไม่ทันสมัย
- คนที่ใบ หน้าออกเหลือง: เหมาะที่จะสวมใส่เสื้อ สีน้ำเงินหรือสีฟ้า ไม่เหมาะสมที่จะสวมเสื้อสีน้ำเงินแก่ สีคราม สีกรมท่า มีฉันนั้นจะทำให้ใบหน้าดูเหลืองมากยิ่งขึ้น
- คนที่มีสีหน้าอิดโรยผิดปกติ: เหมาะที่จะสวม เสื้อสีขาว เพื่อให้แลดูเนื้องอกสุขภาพดี ไม่เหมาะสมที่จะสวม เสื้อสีเทา สีม่วง จะทำให้ดูเหมือนอ่อนเพลียยิ่งขึ้น
- คนที่มีสีผิวขาวเหลือง: เหมาะที่จะสวมเสื้อผ้าโทน สีอบอุ่นและดูอ่อนโยน เช่น สีชมพู สีส้ม ไม่เหมาะสมที่จะ สวมเสื้อผ้าสีเขียวและสีเทาอ่อน มีฉันนั้นจะดูเหมือนเป็น คน “จี๊roc”
- คนที่มีสีผิวคล้ำ: เหมาะที่จะสวมเสื้อผ้าสีอ่อน สว่าง เช่น สีเหลืองอ่อน สีชมพูอ่อน สีขาว เป็นต้น ซึ่ง จะสะท้อนความสว่างของสีผิว
- คนที่มีผิวไม่ละเอียด: เหมาะที่จะสวมเสื้อที่ทำจาก สิ่งทอที่มีหลักสี มีลายนูนเว้าบ้าง (เช่น ผ้าสักหลาดหยาบ เป็นต้น) ไม่เหมาะสมที่จะสวมเสื้อทำจากสิ่งทอสีอ่อนที่มี ลวดลายประณีต

การเลือกเสื้อผ้าตามรูปร่าง

- พยายามหลีก เลี่ยงเสื้อที่มีคอเสื้อเหลี่ยมหรือรูปทรง ใบหน้าของคุณ
  - คนหน้ากลม ต้องไม่เลือกเสื้อคอ กลม ควรเลือกใส่เสื้อคอ V คอแบบหรือคอเปิด
  - หากเป็นคนหน้าเหลี่ยม ควรเลือกใส่เสื้อคอ V คอเสื้อ รูปตัว U หรือคอแบบ คอเปิด
  - หากเป็นคน หน้ายาว ควรเลือกเสื้อคอกลมหรือคอตั้ง
- ควรเลือกเสื้อที่ สามารถแก้จุดด้อยของคอ
  - คนคอสั้นควรเลือกเสื้อคอเปิด คอแบบหรือเสื้อคอต่ำ
  - คนคอใหญ่ควรเลือกเสื้อที่มีคอแบบเจ็นคอตั้งหรือคอเสื้อที่แคบแต่ลึก และผูกผ้าพันคอ
  - คนคอยาวควร เลือก คอปกตั้งและผ้าพันคอที่พันชิดกับคอ
- การเลือกเสื้อผ้าที่ส่งเสริมจุดเด่น หลีกเลี่ยงจุด ด้อยตามสภาพรูปร่างของแต่ละคน
  - คนหน้าอกใหญ่ ควรเลือกเสื้อคอเปิดหรือคอต่ำหรือเสื้อหลุมที่มีเหล็กวัง เพื่อให้อวบๆ เล็กลง
  - คนหน้าอกเล็ก ควรเลือกเสื้อที่มีคอเปิดเป็นแนวเล็กยาวและเสื้อลายขาว
  - คน เอวสั้น ควรเลือกเสื้อคลุมเอวสูงที่จับจีบ หรือกระโปรงอัดพื้ท

3.4 คนสะโพกแคบ ควรเลือกการเกงทรงหลวม หรือการเกงที่จีบด้านบนกระโปรงจีบแบบหลวม หรือเสื้อแจ็คเก็ตตัวหลวม

3.5 คนสะโพกใหญ่ ควรเลือกระปองหรือการเกงที่พอดีตัวและมีส่วนโค้งส่วนเว้า เสื้อหรือเสื้อกล้ามต้องยาวคลุมสะโพก ถ้าจะให้ดี กระโปรง ความมีกระดุมเล็กๆ เป็นแนวทางหรืออยู่ทางซ้ายขวาหรืออยู่ทางขวา

3.6 คนที่ขาใหญ่ ควร เลือกระปองที่ขอบเอว กระชับแต่ด้านล่างหลวม การเกงที่ด้านบน มีรอยจีบหรือ ขาตรงหรือจะเลือกการเกงขาสั้นหรือการเกงกระโปรงก็ได้

3.7 คนขาสั้น ควรเลือกเสื้อที่เป็นสีเดียวกันหรือเสื้อ เอวโลยกัน

การเลือกเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับโอกาส

การเลือกใช้เสื้อผ้าให้เหมาะสมกับโอกาสและการทำงาน มีดังนี้

1. เสื้อผ้าสำหรับสวมใส่ไปงานมงคล หรืองานรื่นเริง เช่น งานแต่งงาน งานวันเกิด งานพบปะสังสรรค์กับเพื่อน ควรเลือกสวมใส่เสื้อผ้าที่มีสีสดใส แบบและลดลายผ้าเหมาะสมกับบูรพาและวัยของผู้สวมใส่ ถ้าเป็นงานกลางคืนควรใส่เสื้อผ้าที่มีรูปแบบหรูหรา อาจตกแต่งด้วยเลื่อมที่มีประกายเงาๆ เนื้อผ้าควรมีลักษณะมั่นคง พลิ้วไสว เป็นต้น

2. เสื้อผ้าสำหรับสวมใส่ไปเที่ยว เช่น ไปเที่ยวชายทะเล ไปสวนสนุก ไปเที่ยวตามห้างสรรพสินค้าต่างๆ ควรเป็นเสื้อผ้าที่สวมใส่แล้วเกิดความคล่องตัว เคลื่อนไหวได้สะดวกสบาย และไม่ควรสั้นหรือรัดรูปจนเกินไป รูปแบบมีลักษณะตามสมัยนิยม

3. เสื้อผ้าสำหรับสวมใส่ไปเล่นกีฬา ควรเลือกชุดกีฬาและรองเท้าให้เหมาะสมกับกีฬาแต่ละประเภท เนื้อผ้าของเสื้อผ้า ควรมีความยืดหยุ่นดี ระบบอากาศได้ดี สามารถหายใจ สะดวก และปลอดภัย ทั้งในขณะเล่นและพักผ่อนอิริยาบถ

4. เสื้อผ้าสำหรับสวมใส่ไปงานศพ ควรเลือกเสื้อผ้าที่เรียบและสุภาพ ซึ่งประเพณีไทยนิยมใส่เสื้อผ้าที่มีสีดำหรือขาวเท่านั้น

5. เสื้อผ้าสำหรับสวมใส่ไปติดต่อสถานที่ราชการ ควรเลือกเสื้อผ้าที่สุภาพ เรียบร้อย เพื่อให้ดู庄重 น่าเชื่อถือ และเป็นการเคารพสถานที่และบุคคลที่เราจะไปติดต่อด้วย

เลือกชุดแต่งกายให้เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัยทำงาน

วัยเริ่มต้นการทำงาน 20-30 ปี

ในวัยของการเริ่มทำงานนี้ ส่วนมากจะเป็นเด็กไฟแรง เด็มไปด้วยความทะเยอทะยานและความเชื่อมั่นในตนเองสูง แต่อย่างไรก็ตามว่าการเข้ามาอยู่ในบริษัทโดยที่ตนเองยังคงเป็นแรงขับเคลื่อนเล็กๆ ที่ยังต้องรอการได้เต็อญี่นั้น ไม่ควรที่จะเบ่งอำนาจหรืออวดดี การแต่งกายจึงควรมีความเรียบร้อย ไม่หล่อหลอมราคางาน จนดูโอ้อวด จนไม่เป็นที่พอดีของพนักงานคนอื่นๆ และยังจะส่งผลต่อความไม่ก้าวหน้าของเราอีกด้วย เป็นได้

วัยสั่งสมประสบการณ์ 30-40 ปี

เป็นวัยที่ชีวิตเริ่มต้นการทำงานจนเกิดความคุ้นเคยมากขึ้น เป็นวัยที่เริ่มมีความเป็นผู้ใหญ่ ดังนั้นการแต่งกายจึงควรสวมใส่เสื้อผ้าให้ดูภูมิฐานมากขึ้น พยายามไม่สวมใส่เสื้อผ้าสีฉูดฉาดจนเกินไป แต่เป็นเสื้อผ้าสีทึบ เรียบง่าย ไม่มีลวดลาย จะช่วยให้เป็นคนที่น่าเคารพ ยิ่งเกรงและเพิ่มความน่าเชื่อถือให้มากขึ้น

วัยประสบความสำเร็จ 50-60 ปี

วัยนี้อาจจะต้องเป็นคนที่มีความรับผิดชอบสูงมากขึ้น มีสติและรู้จักการตัดสินใจอย่างรอบคอบ มีความเป็นผู้ใหญ่ยิ่งเต็มตัว ส่วนมากจะประสบความสำเร็จ มีเงินทอง ความมั่นคง ชื่อเสียง และเกียรติยศ ดังนั้นจึงเป็นช่วงที่ชีวิตผ่านโลกามากแล้ว และกำลังดำเนินเข้าสู่การพักผ่อนเสียที ดังนั้นการแต่งกายอาจจะไม่จำเป็นต้องหืvoie หรืออีกด้วย แต่ควรมีความเรียบง่าย สบายๆ และสะอาดสะอ้านน่ามองก็เพียงพอ

การแต่งกายที่ดีนั้น เราควรเลือกมองที่กางเกง สตานที่ และความเหมาะสมของสถานการณ์นั้นๆ เป็นสิ่งสำคัญ เพราะหากการแต่งกายแบบแหวกแนวจนเกินไป ก็อาจจะส่งผลให้เราถูกมองในแง่ลบ และกล้ายเป็นคนที่ไม่น่าไว้วางใจ จนสูญเสียบุคลิกที่น่าเชื่อถือไปอีกสิ่งหนึ่งด้วย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้จัดได้นำเทนเดอร์ ในยุค 50s มาใช้ในงานวิจัย คือ รูปแบบของเครื่องแต่งกาย เช่น เสื้อ กระโปรง รองเท้า เป็นต้น

แฟชั่นยุค 1950s-1960s เศรษฐกิจรุ่งเรืองขึ้น ชนชั้นกลางและคนทั่วไปเริ่มมีเงินยุคห้าศุนย์นี วัยรุ่นเป็นมีเทนเดอร์แฟชั่นเป็นของตัวเองแล้ว

แฟชั่นยุค'50s มีสัญลักษณ์ที่โดดเด่นอีกอย่างคือ กระโปรงบานและกระโปรงสอด ความยาวคลุมเข้าข้างในกระโปรงเสริมผ้าตาข่ายหลายชั้น เน้นทรวดทรงองค์เอว

ลักษณะชุดยุค 1950s

ภาพที่ 27 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายลักษณะชุดยุค 1950s

ที่มา: <http://monolurf.exteen.com/20081026/entry>

แฟชั่นยุค 60s เริ่มต้นขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งข้าวของมีราคาแพง ผู้คนเดิกสนใจ ความหรูหราแบบยุคก่อนๆ แต่ใช้การตัดเย็บที่หยาบชื้น จากเครื่องประดับที่เป็นมุก พลอย เพชร ต่างๆ ประยุกต์เป็นลูกปัดพลาสติกหางสักสีสนิมซึ่งแฟชั่นยุคนี้คือการแต่งตัวไสตล์ตุ๊กตาบาร์บี้ที่กำลังบูม ในตอนนั้นซึ่งมีคนให้คำนิยามแฟชั่นยุค 60 ไว้ว่าเป็นยุคแฟชั่นที่มีความสนุกสนาน มีลักษณะฟิล์ม มีสีโทนโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ นอกจากนั้นยังได้รับอิทธิพลชุดลายดอกไม้ภาพพิมพ์จากยุค 50s อีกด้วย เสื้อผ้าในยุค 60s เรียกว่าเป็น แนวมือด (Mod Look) โดยรวมจะมีสีสันที่จัดจ้านใช้ลายเรขาคณิต ใช้สีเมล็ดลิกนิยม มินิสเกิร์ต หรือเดรส และนิยมถุงน่องหางสีลักษณะเด่น ของเสื้อผ้ายุค 60s

1. ถุงน่องหางสี ซึ่งทำให้มินิสเกิร์ตกล้ายเป็นที่ยอมรับด้วย เพราะถุงน่องจะช่วยเพิ่มความมั่นใจ เวลาใส่กระโปรงที่สั้น

2. มินิสเกิร์ต ซึ่งมาอิตในช่วง 1966 หรือยุค 60s ตอนปลายก่อนหน้านี้อิตแฟชั่นกระโปรงบานเท่าเข่าตั้งแต่สมัยยุค 50s

3. รองเท้า แบ่งออกเป็น 4 ประเภท

- ปี 1961 รองเท้าคัชชูส้นเตี้ยปลายมน

- ปี 1963 คัชชูปลายทรงอัลมอนด์

- ปี 1965 รองเท้าบู๊ทส้นเตี้ย สูงถึงเข่า นิยมสวมใส่กับชุดเดรสสั้น

- ช่วงปลายยุค 60 รองเท้าแตะสกอตล็อกได้รับความนิยม

4. ชุดเดรสสั้น คอวี คอเหลี่ยม และคอกลม ทำจากผ้าวูลลายเรียบๆ ใส่กับเข็มขัดเส้นใหญ่ๆ เพื่อเพิ่มสีสัน
5. ชุดถักนิตติ้ง โดยนิยมใส่แบบแยกชุด
6. การเกงที่ได้รับความนิยมคือการเกงขาบาน และการเกงขา สั้นจีด
7. Sweater แบบคอเต่าแขนกุด ที่มักใส่กับมินิสเกิร์ตหรือเดรสสั้น
8. ถุงมือ โดยเฉพาะถุงมือสั้น

ผลงานชุดColor up! (Vogue's October 2010)

ภาพที่ 28 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายลักษณะชุดยุค 1960s
ที่มา: <http://bumbumbum.me/2010/10/27/vogue-color-up-by-sebastiakim/>

2.3 วิธีการออกแบบและกระบวนการตัดเย็บเครื่องแต่งกาย

หลังจากออกแบบเสื้อผ้าได้ตามต้องการแล้ว ก็มาถึงกระบวนการตัดเย็บ ซึ่งจะเป็นการทำงานอย่างมีขั้นตอน เพื่อให้ได้ผลงานที่บรรลุตามความคาดหวังหรือเป้าหมายที่วางไว้โดยเริ่มจากการวิเคราะห์แบบที่ต้องการ งบประมาณเรื่องเงินที่ต้องใช้จ่าย วิเคราะห์เรื่องเครื่องมืออุปกรณ์ วางแผนการ เตรียมการ และการเย็บ ว่าจะใช้เวลาใด เมื่อไร นานเท่าไร และในการปฏิบัติการควรประเมินผลการทำงาน

ภาพที่ 29 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายกระบวนการตัดเย็บเครื่องแต่งกาย

ที่มา: พอกเก็ตบุ๊ค อุรุกิจเสื้อผ้า รายได้ด้วยสไตล์คุณเอง จากสำนักพิมพ์พีเพลเมดิบุ๊ค

โดยที่นำไปแล้วกระบวนการตัดเย็บเสื้อผ้ามีลำดับตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการวัดตัว เป็นการวัดขนาดเพื่อตรวจสอบความกว้าง ความยาว ความหนาของสัดส่วน ซึ่งการวัดตัวนี้สำคัญมาก เพราะว่าจะส่งผลถึงลักษณะของผลสำเร็จ เช่น ผลงานได้สัดส่วนสม่ำเสมอ สวยงามเหมือนกัน หรือผลงานตึงรังสม่ำเสมอได้

2. ขั้นตอนการสร้างแบบและแยกแบบ ทำได้โดยการนำสัดส่วนที่ได้วัดขนาดไว้หรือการออกแบบมาสร้างแบบตัดหรือแพทเทิร์น (Pattern) ลงกระดาษสร้างแบบ ตามกระบวนการของการสร้างแบบเสื้อผ้าแต่ละชนิด เช่น สร้างแบบตัดเสื้อ สร้างแบบตัดกระโปรง สร้างแบบตัดกางเกง เป็นต้น ต่อเมื่อสร้างเสร็จแล้วควรทำเครื่องหมายป้องกันความผิดพลาด และตรวจสอบขอบเขตให้ละเอียดถี่ถ้วน โดยทำเครื่องหมายต่างๆ ลงบนแบบตัดและเขียนรายละเอียดต่างๆ ให้ชัดเจน

3. ขั้นตอนการคำนวนผ้า เลือกผ้า การตัดเย็บเสื้อผ้านั้นเราวิเคราะห์คำนวนผ้าให้ถูกต้อง เพื่อความประยุกต์และเลือกผ้าให้เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย โดยคำนึงถึงคุณสมบัติของผ้า ซึ่งผลิตจากเส้นใยแต่ละชนิด เช่น ผ้าฝ้าย จะเป็นผ้าที่ได้จากเส้นใยของเมล็ดฝ้าย ขั้นน้ำได้ดี ทนต่อความร้อนสูง แต่ยับง่าย, ผ้านิลอน เป็นผ้าไนลอนที่ไม่ทนต่อความร้อนและแสงแดด จับจีบได้คงรูป เป็นต้น

4. ขั้นจัดเตรียมผ้า เป็นการจัดเตรียมวัสดุที่เกี่ยวข้องกับการเย็บทุกชนิด เช่น เข็ม ด้าย กระกราย ผ้า จักรเย็บผ้าบราวน์ปูรีบติงาน และแสงสว่าง เป็นต้น สำหรับผ้าที่ต้องการตัดเย็บถ้าไม่แน่ใจว่าจะหดหรือไม่ควรนำผ้าไปแข็งห้า ถ้าเป็นผ้าขาวให้แข็งห้าเปล่า ถ้าเป็นผ้าสีให้แข็งในน้ำเกลือ โดยแข็งประมาณ 3 ชั่วโมง และนำไปผึ่งให้แห้ง พร้อมทั้งจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการตัดเย็บให้ครบถ้วน

5. ขั้นตอนการวางแผนแบบตัดและตัดผ้า ในขั้นตอนนี้ควรระมัดระวัง โดยอ่านรายละเอียดบนแบบตัด การทำเครื่องหมายต่างๆ ที่เขียนไว้ และกรวยผ้าเส้นเย็บทุกเส้น เพื่อเป็นเครื่องหมายหรือเป็นเส้นแนวในการเย็บ

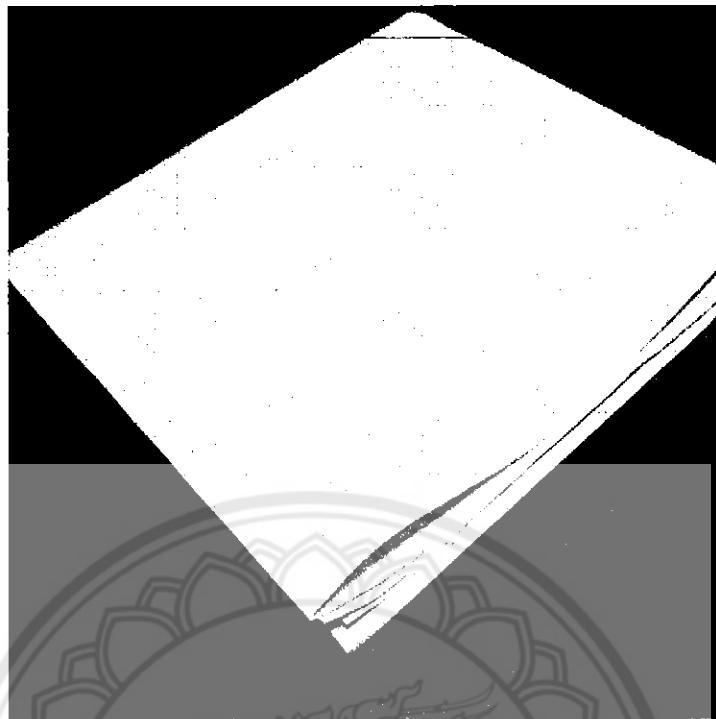
6. ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบคุณภาพของงาน ซึ่งในการตรวจสอบคุณภาพของงานตัดเย็บเสื้อผ้าที่สวยงาม ไม่ผิดพลาด ควรตรวจสอบทั้งขณะทำการเย็บ เช่น เนาลองตัว ตรวจสอบการประกอบการเย็บทุกขั้นตอน ตรวจสอบความเรียบร้อยของตะเข็บ เป็นต้น

7. ขั้นตอนการแก้ไขจุดบกพร่อง 在การตัดเย็บผ้าทุกชนิด เมื่อพบข้อบกพร่องไม่ควรปล่อยทิ้งไว้ ควรดำเนินการแก้ไขเพื่อให้ได้ผลงานที่สวยงามและมีคุณภาพ

เครื่องมือเครื่องใช้ต้องอยู่ในสภาพที่ดี หยิบใช้ได้ทันที จะช่วยทำให้ผู้ใช้สะดวกใจ ตัดเย็บได้รวดเร็วเกิดความสนุกที่จะทำงานไม่เบื่อจ่ายการวางแผนผังในการปูรีบติงานที่เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เช่น โต๊ะรีดผ้า จักร กล่องเก็บของเครื่องใช้กระถุงกระจิก ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อไม่ให้เสียเวลาทางของ เพราะอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการตัดเย็บเสื้อผ้ามีจำนวนมากและมีขนาดเล็ก

เครื่องมือเครื่องใช้ในการสร้างแบบและแยกแบบ

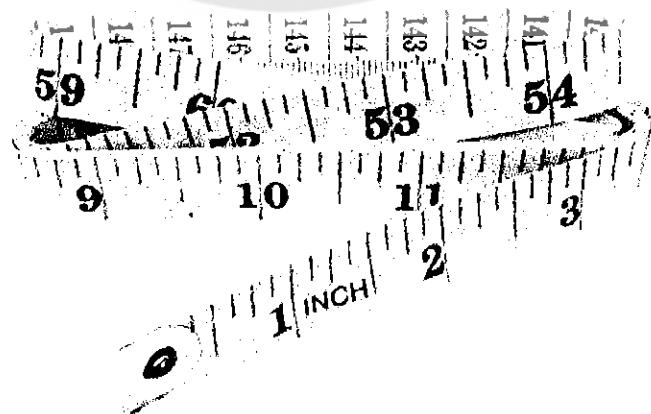
กระดาษสร้างแบบ (Pattern Paper) ใช้สำหรับสร้างแบบเสื้อ กระโปรง และแยกแบบตัด ไม่ควรใช้กระดาษอ่อนเกินไปทำให้สร้างยาก และควรใช้กระดาษสีขาว หรือสีน้ำตาลและต้องใช้ทางด้านไม่มีขีดเงาเพื่อไม่ให้เสียสายตา

ภาพที่ 30 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายกระดาษสร้างแบบ (Pattern Paper)

ที่มา: <http://cottonpink.com/index.files/Page593.htm>

สายวัดตัว (Tape Measure) เลือกชนิดที่จะแนใจว่าจะไม่ยืด ไม่หด ไม่คุ้ย ปลายของสายต้องหุ้มด้วยโลหะจึงจะทน มีความยาว 150 ซม. มีช่องแบ่งครึ่งอย่างชัดเจนควรมีด้านหนึ่งเป็นเซนติเมตร และอีกด้านหนึ่งเป็นนิ้ว เพื่อการคำนวณหาซื้อผ้า การใช้ควรคล้องกันไว้ให้เลข 1 อยู่ทางขวามือ เพื่อสะดวกในการหยินใช้ ข้อควรระวัง ใช้สายวัดเดินได้วัดตัว ควรใช้สายวัดเดินนั้นสร้างแบบ

ภาพที่ 31 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายสายวัดตัว (Tape Measure)

ที่มา: www.np1997.com

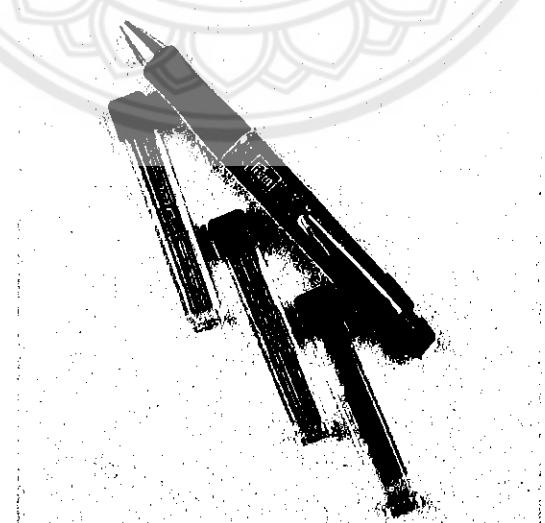
ไม้บรรทัดยางพลาสติก (Plastic Ruler) ควรใช้ไม้บรรทัดใส เพื่อมองเห็นข้างล่างและควรจะเบาะการมีใช้งานอย่างน้อย 2 ขนาด คือ ขนาดยาง 12 นิ้ว ใช้สำหรับขีดเส้นสั้นๆ หรือใช้เลื่อนขีดเส้นโค้ง และขนาดยาง 18 หรือ 24 นิ้ว ควรเลือกชนิดที่มีความกว้างมากๆ เพื่อใช้แทนไม้จากใช้สำหรับขีดเส้นตรงยางๆ และไม่ใช้ไม้บรรทัดวัดทำแบบ เพราะสายวัดและไม้บรรทัดแต่ละอันจะมีสเกลวัดไม่เท่ากัน

ภาพที่ 32 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายไม้บรรทัดยางพลาสติก (Plastic Ruler)

ที่มา: <http://www.jutoonshop.com>

ดินสอดำ (Pencil) ใช้สำหรับขีดเส้นสร้างแบบลงในกระดาษสร้างแบบ ควรเป็นเสือย่างอ่อน และเหลาให้คมเพื่อให้เส้นมีความคมชัด

ภาพที่ 33 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายดินสอดำ (Pencil)

ที่มา: www.jutoonshop.com

ยางลบ (Eraser) สำหรับลบเส้นที่ไม่ใช้หรือไม่ต้องการออก เพื่อมีให้เส้นสับสน

ภาพที่ 34 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายยางลบ (Eraser)

ที่มา: <http://knowledge.jarm.com/view/58294>

กรรไกรตัดกระดาษ (Paper Scissor) อย่าใช้กรรไกรที่เล็กเกินไป จะตัดไม่นิ่ง គຽรม,
เบาและไม่ผิด ใช้ตัดแบบต่อเมื่อสร้างเสร็จ

ภาพที่ 35 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายกรรไกรตัดกระดาษ (Paper Scissor)

ที่มา: https://th.aliexpress.com/price/scissors-cutting-paper_price.html

กาวหรือแป้งเปียก (Glue) ใช้สำหรับแยกแบบ ปิดแบบกระดาษ หรือใช้ทาริมผ้าเล็กๆ ที่ต้องการพับให้อยู่ตัวแล้วรีดทับก่อนนำไปเย็บ

ภาพที่ 36 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายกาวหรือแป้งเปียก (Glue)

ที่มา: <http://www.prettydesign.net/>

เครื่องมือเครื่องใช้ในการตัด กดรอยและเย็บผ้า

กรรไกรตัดผ้า ควรใช้ขนาดยาว 8—9 นิ้ว ด้ามกรรไกรมี 2 ชนิด คือด้ามโค้ง และด้ามตรงควรเลือกซื้อชนิดด้ามโค้ง เพราะตัดได้เที่ยงและกินผ้าได้มากกว่าต้องระวังให้คมเท่ากัน ตั้งแต่โคนจนปลายโดยเฉพาะปลายกรรไกรต้องคมจริง ๆ จึงจะตัดตามซอกตามมุมได้ อย่าฝืนใช้ตัดผ้าหนา ซึ่งขอนกันหลาย ๆ ชั้น อย่านำกรรไกรตัดผ้าไปตัดอย่างอื่น เช่น ตัดกระดาษ หรือผน กรรไกรทุกชนิดต้องระวังไม่ให้ตกจากที่สูง เพราะจะทำให้ชำรุดแล้วยังทำให้เสียคอมอีกด้วย ควรใช้น้ำมันหยดจักรหยดที่สกอร์โคงด้ามเป็นครั้งคราว

เข็มหมุด ควรเลือกชนิดที่ไม่เป็นสนิม ปลายแหลม ตัวเล็กแต่ยาว ถ้ามีหัวก็ควรเลือกหัวเล็กหรือหัวแบนได้ยิ่งดี เพื่อจะให้แนบกับแบบหรือผ้า

ขอลงขิดผ้า ทำด้วยแป้งหรือขี้ผึ้ง มีหลายสี แต่สีเหลืองและสีขาว นิยมใช้ในงานตัดเสื้อ ซึ่งจะซักออกได้ง่ายกว่าสีอื่น

ที่เก็บเข็มหรือหมอนปักเข็ม อาจเป็นหมอนขนาดเล็กหรือเป็นแป้งแม่เหล็ก ควรเป็นใบเล็กหากมีสายรัดติดกับข้อมือซ้ายคล้ายสายนาฬิกา จะทำให้สะดวกในการใช้

ที่กลึงผ้า มี 2 ชนิด ชนิดปลายแหลมคมและชนิดไม่คม ควรเลือกชนิดไม่คม เพราะไม่ทำให้ผ้าไม่เป็นรอย แล้วยังติดรอยกลึงได้ดีกว่า

กระดาษครออย เป็นกระดาษที่เคลือบด้วยเทียนไข มีหลายสี ไม่ควรใช้กระดาษคราฟบอนมา แทนกัน ซึ่งไม่สามารถซักออกได้และจะทำให้เป็นรอยสกปรก วิธีที่จะทำให้กระดาษใช้ได้หลายครั้งโดย การนำมาหากการติดกับกระดาษที่ใช้ถ่ายเอกสารขนาด เอ 4 และเมื่อใช้ครั้งแรกๆ ควรกรดอยแต่เบาๆ ก่อน เพราะยังติดสีได้ง่าย

เข็มสอย ใช้สำหรับเน่าและสอย ขนาดแล้วแต่ความหนาของผ้า เลือกที่แหลมคมและไม่เป็นสนิม

ด้วยต่างๆ ควรเลือกสีให้เหมาะสมกับผ้าที่จะเย็บ ด้วยที่ดีต้องเส้นเล็ก เหนียว เป็นมัน ไม่หดตัว ส่วนด้ายเน่าที่ใช้มาตรฐานเย็บก่อนเย็บสามารถใช้ด้ายราคากูกุที่ปีอย่ง่าย เพื่อเวลาเลาะออกได้ ง่ายและไม่ทำให้หดเป็นขีบขาด

ที่เลาะผ้า ใช้สำหรับเลาะแนวตะเข็บที่เย็บผิด หรือเลาะด้ายเน่า ควรเลือกชนิดที่แหลมคมและ ไม่เป็นสนิม

ชุดเครื่องจักร ประกอบด้วย กะโหลก กระสวาย ตีนผี หมุดตีนผี หมุดเข็ม ตีนผีติดซิป เข็มจักร ขนาดเล็กใช้กับผ้าบาง ขนาดใหญ่ใช้กับผ้าหนา

หมอนรองรีด สำหรับสอดรีดตะเข็บแขนเสื้อและส่วนแคบๆ เช่น ปลายเกล็ด ตะเข็บวงแขน เสื้อฯลฯ

การเลือกลายปักและชนิดของผ้า

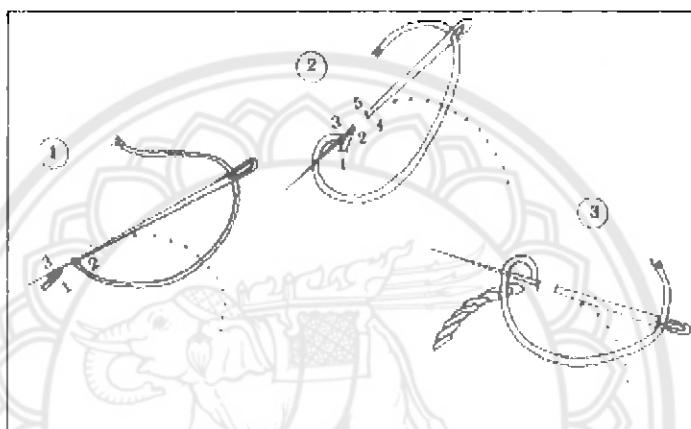
การเลือกลายปัก ขึ้นอยู่กับลักษณะการใช้งานซึ่งแตกต่างกัน จะต้องพิจารณาตามประเภท ของใช้ เช่น ผ้าเช็ดหน้า กรอบรูป ผ้าปูโต๊ะ เสื้อผ้า ลายที่จะปักควรเลือกลายชนิดที่มีลวดลายงาม มองแล้วสวยงามตาสบายใจ ถ้าเป็นต้นไม้ ใบไม้ ความมีเส้นโถง จะทำให้ดูอ่อนช้อย หรือการปักเสื้อ ควร เลือกลวดลายให้เหมาะสมกับวาระและ โอกาสรวมไปถึงบุคลิกภาพของบุคคลนั้น

การเลือกใช้ผ้าปัก ขึ้นอยู่กับลักษณะการใช้งานเช่นเดียวกัน เช่น การปักผ้าเช็ดหน้า ควรใช้ ผ้าป่าน การปัก หมอนอิง ควรใช้ผ้าต่วนชนิดหนา และยังมีผ้าอีกหลากรายชนิดที่นิยมน้ำมันปัก เช่น ผ้าไหม ผ้าเครป ผ้าสักหลาด เป็นต้น

การใช้ผ้าบางเบา เช่น ผ้าซีฟอง ผ้าแก้ว ผ้าไหมญี่ปุ่น ผ้าตากข่าย ควรใช้ลายเล็ก จะทำให้ดู อ่อนหวานยิ่งขึ้น หากายใหญ่จะทำให้ดูงัวengaหนักของผ้า

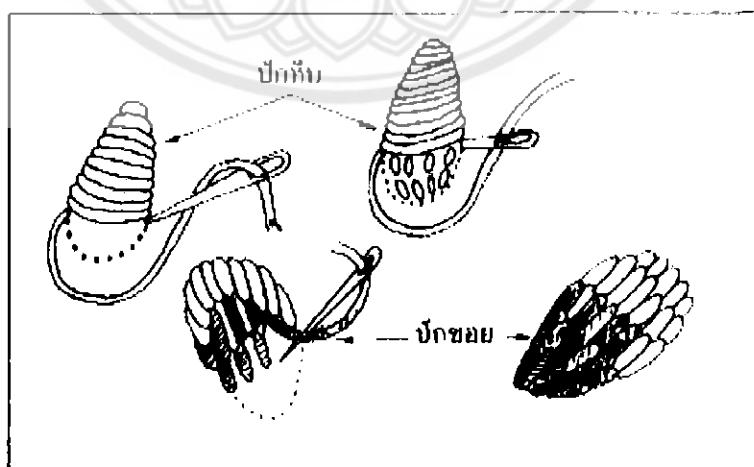
วิธีการปัก มี 4 วิธี คือ

1. วิธีปักหนุน
2. วิธีปักเดินเส้น
3. วิธีปักทึบ
4. วิธีปักชอย

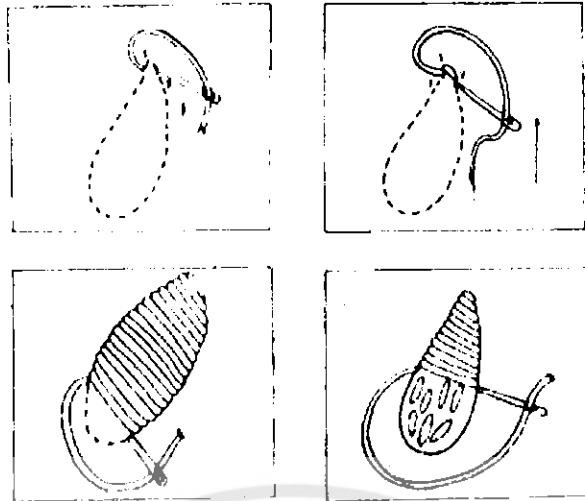
ภาพที่ 37 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายการปักเดินเส้น

ที่มา: <http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=komepornshop&group=5>

ภาพที่ 38 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายการปักทึบและปักชอย

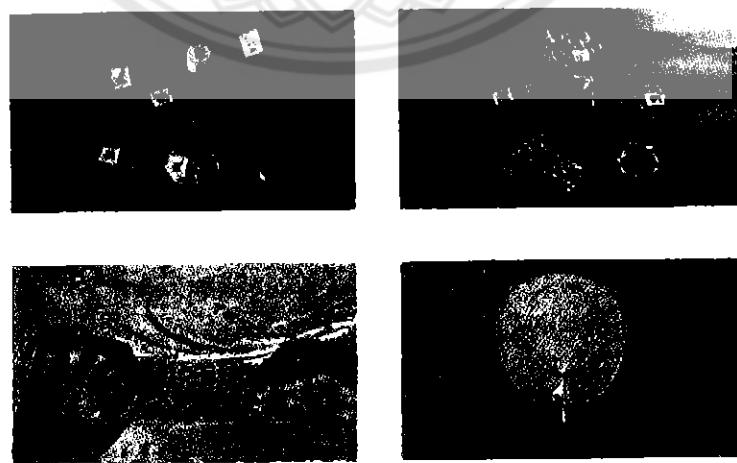
ที่มา: <http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=komepornshop&group=5>

ภาพที่ 39 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายการปักทีบ

ที่มา: <http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=komepornshop&group=5>

การปักไหมเงินหรือไหมทอง การนำวัสดุต่างๆมาปัก เช่น ไหมเงิน ไหมทอง ดึ้นข้อ ดึ้นโปรด ดึ้นมัน ดึ้นด้าน แล่งและเลื่อม นั่นช่วยให้เกิดความวิจิตรสวยงามมีคุณค่า เพราะเป็นงานฝีมือที่ต้องใช้ความพยายาม และใช้เวลา มีความละเอียดอ่อน กลมกลืน ซึ่งยากจะทำได้โดยทั่วไป ขั้นตอน การปักไหมเงินหรือไหมทอง เหมือนกับการปักไหมธรรมชาติ โดยเริ่มจากการเลือกลายตามต้องการ ซึ่งสะดึง วางแผน วางแผนให้เรียบร้อย จะแตกต่างกันที่ลายปัก ถ้าเป็นไหมธรรมชาตันั้น จะใช้ลายดอก กิ่ง ก้าน ใบ หรือ ลายไทย ก็ได้ ถ้าปักไหมเงินหรือไหมทองจะใช้ลายเส้นรอบวงกลม หรือเส้นตรงเส้นโค้ง เมื่อปักเสร็จ เรียบร้อยจะเกิดลายขัดกันอย่างต่อเนื่องเป็นเส้นสวยงาม

ภาพที่ 40 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายขั้นตอนการปักไหมเงินหรือไหมทอง

ที่มา: <http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=komepornshop&group=5>

ภาพที่ 41 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายด้านเงิน

ที่มา: www.pinterest.com

ภาพที่ 42 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายด้านทอง

ที่มา: www.pinterest.com

ภาพที่ 43 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายภาพใหม่เงิน ใหมทอง

ที่มา: www.pinterest.com

การหักดิ้นข้อ ดีนโปรด และการบักทองแล่ง การหักดิ้นข้อ เป็นการกำหนดขอบเขต ของ เส้นลาย เช่นเดียวกับการเดินเส้นในการปักใหมธรรมชาติ ลวดลายต่างๆ ที่ใช้ปักมักจะใช้ลายไทย เพราะจะทำให้มียอดหรือมุมที่อ่อนช้อย สวยงาม การบักดินโปรด ดีนโปรดมีลักษณะเป็นเส้นสีเหลี่ยม นูนและโปรด ยึดหยุ่นเชื่อมติดต่อกัน มีทั้งดีนโปรดเงิน และดีนโปรดทอง เมื่อจะนำมาปักควรยืด เล็กน้อย การหมุนควนหมุนในลักษณะแบบราบ หรือถ้าลายปักเล็กมาก อาจใช้เศษดีนมันหรือ ดีนด้าน หนุนแนน ด้วยหนุนก็ได้ การปักดินมันและดีนด้านมีลักษณะเป็นเส้นกลมๆข้างในเป็นเส้นลวดเล็กมี ความยืดหยุ่น ละเอียดอ่อนมาก ด้านนอกจะหุ้มด้วยสีเงิน หรือ สีทอง การบักดินชนิดนี้ ควรระมัดระวัง เป็นพิเศษ เพราะถ้าดีนเสียแล้วจะ นำมาใช้ปักอีกไม่ได้ การบักทองแล่ง มีลักษณะเป็นโลหะบางๆ มี งานนำเสนอ ประกอบการปักชนิดต่างๆ เพื่อให้ดูสวยงาม สวยงาม มีทั้งเงินแล่งและทองแล่ง ให้เลือกใช้ ตามต้องการ หรือตามความเหมาะสมของลวดลาย

ภาพที่ 44 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายภาพวิธีการปักแล่งเงิน

ที่มา: <https://www.facebook.com/pposrithong>

ภาพที่ 45 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายขั้นตอนการหนุนและการปักดื้นโปรดง

ที่มา: <http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=komepornshop&group=5>

3. ชุดไทยพระราชนิยม

3.1 ประวัติศาสตร์ชุดไทยพระราชนิยม

ความหมายของชุดไทยพระราชนิยม

ชุดไทยพระราชนิยม ทรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Thai Costume หมายถึง ชุดเครื่องแต่งกายประจำชาติไทย ซึ่งแสดงถึงวัฒนธรรม ประเพณี เชื้อชาติ เอกลักษณ์ความเป็นคนไทยไว้อย่างชัดเจน เค้าโครงของแบบชุดได้จากเครื่องแบบของสตรีไทยโบราณ เช่น การนุ่งชิน การนุ่งจีบ การห่มผ้าแพร และมีการห่มผ้าสไบในลักษณะต่าง ๆ ชุดไทยพระราชนิยมส่วนใหญ่ยังคงเค้าโครงเดิมอยู่ สังเกตได้จากผ้าชินป้าย ผ้าชินจับจีบหน้านาง และการห่มผ้าสไบ แต่ได้มีการตัดเย็บ การตกแต่งให้เหมาะสมกับการแต่งกายสมัยปัจจุบัน ผ้าที่นำมาตัดเย็บชุดแบบต่าง ๆ ใช้ผ้าไทย คนไทยในสมัยโบราณ มีข้อเสียงมากในเรื่องการห่อผ้าใหม่และผ้าฝ้ายสำหรับทำเครื่องนุ่งห่มมาเป็นเวลาหลายร้อยปีแล้ว การห่อผ้าเป็นหัตถกรรมในครัวเรือน ส่วนใหญ่ห่อผ้าใช้ในครอบครัว เมื่อห่อผ้าได้เป็นจำนวนมากก็นำสินค้าไปจำหน่าย ผ้าที่คนไทยห่อใช้เอง มีข้อเรียกหลายสิบชนิด ผ้าที่รู้จักกันมานาน คือ ผ้าพื้น ผ้ามัดหมี ผ้าลายจิตร ผ้าหางกระรอก และผ้ายก เป็นต้น

ประวัติของชุดไทยพระราชนิยม

เมื่อสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ เสด็จขึ้นครองราชย์และอภิเษกสมรสแล้วทรงรับคำกราบบังคมทูลเชิญให้เสด็จไปเยือนประเทศต่าง ๆ ทั้งในทวีปเอเชีย ยุโรป และอเมริกา เพื่อเป็นการเจริญพระราชไมตรี และสร้างความสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศ อันจะเป็นผลทำให้ทั่วโลกรู้จักประเทศไทยดีขึ้น

ในปีพุทธศักราช 2503 สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้โดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเยี่ยมประเทศไทยเดียวต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย ได้แก่ เวียดนาม อินโดนีเซีย และพม่า ซึ่งมีหมายกำหนดการจะต้องเสด็จพระราชดำเนินสักการะพุทธรสถานต่าง ๆ เช่น พระสุทโธทโ然是และพระเจดีย์เวดา กอง เป็นต้น กล่องพระองค์ในระยะแรก ๆ นี้ ยังมีได้มีแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติแน่นอน แต่พระราชอธยาศัยและพระราชนิยมของพระองค์ เป็นที่ประจักษ์โดยทั่วไปว่าทรงมีพระราชนิยมเรื่องการใช้ผ้าไทยมาตั้งแต่ยังทรงเป็น ม.ร.ว.สิริกิติ์ กิติยากร พระองค์ทรงใช้ผ้าไทย เช่น ผ้าไหมมัดหมี ผ้าไหมโคราช และผ้าไหมเชียงใหม่ หั้งชนิดผ้าพื้น และชนิดผ้าพิมพ์ เป็นต้น

ภาพที่ 46 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ^๑
ทรงนุ่งพระภูษาจีบ ฉลองพระองค์แบบไทย ในระยะที่ยังไม่มีชุดประจำชาติที่แน่นอน
ที่มา: อเนก นาวิกมูล. 2547: 205

ภาพที่ 47 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ^๑
ในชุดประจำตัวแบบแรก ๆ มีลักษณะเป็นฉลองพระองค์ แขนสั้น ผ้าหน้า คอตั้ง พระภูษาป้ายมีเชิง
ที่มา: จักรกฤษณ์ ดวงพัตร และวิไลวรรณ สมโภณ. 2541: 8

ภาพที่ 48 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
ขณะเสด็จพระราชดำเนินไปนิสการเจดีย์เวดา กอง ประเทศไทย มา มีนาคม 2503
ที่มา: จักรกฤษ พวงพัตร และวีไภรรณ สมโภณ. 2541: 3

ภาพที่ 49 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
ขณะเสด็จพระราชดำเนินไปสักการะพระสูตุปูโรพุทธ์ ประเทศอินโด尼เซีย กุมภาพันธ์ 2503
ที่มา: จักรกฤษ พวงพัตร และวีไภรรณ สมโภณ. 2541: 3

ต่อมาในปีพุทธศักราช 2503 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้โดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเยี่ยมประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป และอเมริกา เป็นเวลาหลายเดือนในหลายฤกตุกาล แต่คุณไทยยังไม่มีชุดประจำชาติซึ่งจะบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของชาติไทยอย่าง เช่น ประเทศอื่น ๆ ในแถบเอเชีย เช่น ชุดกิโนโนเป็นชุดของชาวญี่ปุ่น ชุดส่าหรีของชาวอินเดีย เป็นปฐมเหตุถึงความจำเป็น ที่จะต้องมีเครื่องแต่งกายประจำติดของสภាភศตรีไทย สำหรับใช้เป็นฉลองพระองค์เอง และเป็นเครื่องแต่งกายของข้าราชการพิพารฝ่ายใน

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จึงทรงสอดคันข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเครื่องแต่งกายโดยทรงศึกษาจากเครื่องแต่งกายก่อนสมัยสุโขทัย จนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ และจากพระบรมฉายาลักษณ์และฉาวยาลักษณ์อดีตสมเด็จพระบรมวงศ์ฝ่ายในหลาย ๆ พระองค์ ย้อนไปตั้งแต่ครั้งรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นต้นมา พร้อมกันนั้น ได้ทรงมีพระราชวินิจฉัยถึงความเหมาะสมต่าง ๆ ในอันที่จะทรงเลือกนำมาใช้เป็นแบบอย่างสำหรับฉลองพระองค์

นอกจากจะทรงศึกษาค้นคว้าด้วยพระองค์เองแล้ว ยังทรงมีพระราชเสาวนีย์โปรดเกล้าฯ ให้ท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค (หม่อมหลวงมณีรัตน์ บุนนาค นางสนองพระโอษฐ์ในขณะนั้น) ประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมประเพณีไทย ได้แก่ ศาสตราจารย์พระยาอนุมานราชชนน เนื่องจากความสามารถด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมประเพณีไทย ได้แก่ ศาสตราจารย์พระยาณัฐกิจ ศาสตราจารย์สมศรี สกุลวนันท์ (อาจารย์ประจำแผนกวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพในขณะนั้น) เป็นผู้ออกแบบร่างตามข้อมูลที่ท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค และศาสตราจารย์พระยาอนุมานราชชนน ได้ร่วมกันค้นคว้า แบบชุดไทยที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงเลือกไว้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คุณไพรารพ พงษ์เจริญ ตัดเย็บเป็นฉลองพระองค์สวยงาม ต่อจากนั้น สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คุณหญิงอุไร ลืออำรุ ช่างฉลองพระองค์ในขณะนั้นช่วยเลือกแบบ และนำมาผสานกันจนเกิดชุดไทยแบบต่าง ๆ ขึ้นหลายชุด แต่ยังไม่ได้มีชื่อเรียกขานเฉพาะแต่อย่างใด

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้ทรงเตรียมฉลองพระองค์ด้วยผ้าไหมทั้งแบบไทย และสากล ซึ่งเหมาะสมและงามตามสมัยนิยม ได้ทรงกำหนดชุดไทยพระราชนิยมในโอกาสต่าง ๆ ไว้หลายชุด ใช้ผ้าไหม ผ้าฝ้ายและผ้ายกทั้งสิ้น การเสด็จพระราชดำเนินไปเจริญพระราชไมตรีในครั้งนั้น ได้เป็นเครื่องชูพระเกียรติให้ปรากฏในนานาอารยประเทศ ในการที่ทรงแต่งพระองค์ได้จ้างเลิศจนบรรดาผู้เชี่ยวชาญการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีทั้งหลาย ซึ่งมีชาติฝรั่งเศสและอิตาลี เป็นต้น ยกย่องพระเกียรติว่าทรงเป็นสตรีที่แต่งกายได้ยอดเยี่ยมที่สุดในรอบปี

นิตยสารชั้นนำของประเทศเยอรมนี ชื่อ NEUE ILLUSTRIERTE ได้อัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์ในฉลองพระองค์ชุดไทยประยุกต์ไปเป็นปก เมื่อคราวเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยในยุโรป

ภาพที่ 50 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
ฉลองพระองค์ชุดไทยเป็นปกนิตยสาร NEUE ILLUSTRIERTE ประเทศเยอรมนี
ที่มา: จักรกฤษณ์ ดวงพัตรฯ และวิไลวรรณ สมโนสกุล. 2541: 10

หลังจากเสด็จนิวัติพระราชครั้งนั้นแล้ว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ก็ยังทรงฉลองพระองค์ชุดไทยแบบต่าง ๆ นับตามโอกาส จนกระทั่งในปีพุทธศักราช 2507 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ซึ่งทรงมีพระราชวินิจฉัยเลือกแบบชุดไทย 8 ชุด และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมให้ท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค เป็นผู้คัดตั้งชื่อชุดให้เหมาะสมกับแบบชุดนั้น ๆ ได้นำชื่อพระตำแหน่งและพระที่นั่งต่าง ๆ มาใช้เป็นชื่อชุดไทยต่าง ๆ ทั้ง 8 ชุด โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของแบบ ตลอดจนโอกาสในการเลือกใช้ชุด สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเป็นผู้นำในการแต่งกายชุดไทยพระราชนิยมในโอกาสต่าง ๆ เช่น ประชาชนต่างตามเสด็จใช้ชุดไทยแบบต่าง ๆ กันเพร่หลายขึ้น และนิยมเรียกชุดไทยแบบต่าง ๆ ว่า “ชุดไทยพระราชนิยม”

เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2547 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาศิลปกรรมศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิศลปกรรมออกแบบพัตราภรณ์ แด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาประจำปี 2546 ณ หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ด้วยพระองค์ทรงปรีชาสามารถในสรรพวิทยาการหลายสาขา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสร้างสรรค์งานศิลป์ปั้นธรรม ทรงเน้นคุณค่าและสร้างสรรค์งานศิลป์ปั้นธรรมและศิลป์หัตถกรรมมานานกว่า 30 ปี โดยมีพระราชประสงค์เพื่อช่วยกระจายรายได้

ไปสู่รากอย่างทั่วถึง ช่วยให้คนชนบทสามารถพึ่งตนเองได้ ทรงมีพระอัจฉริยภาพและพระปรีชาญาณ ด้านอนุรักษ์พื้นฟู และส่งเสริมการทอผ้าประเพทต่าง ๆ ตลอดจนการออกแบบเครื่องแต่งกายชุดไทย ให้เป็นไปตามประเพณีที่ดีงาม พระองค์ฉลองพระองค์ชุดไทยพระราชนิยมเป็นแบบอย่างและเผยแพร่ ในประเทศและในโอกาสที่สำคัญทรงดำเนินไปทรงเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับนานาประเทศ จนผ้าไทย และชุดไทยพระราชนิยมเป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย และได้รับการชื่นชมทั่วไป กล่าวได้ว่า พระองค์ทรงมีส่วนอย่างสำคัญในการช่วย振兴 และเขตชูเอกลักษณ์ความเป็นไทย ให้ยังคงอยู่ควบคู่กับปัจจุบัน

3.2 ลักษณะชุดไทยพระราชนิยม

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระองค์ทรงโปรดเกล้าฯ ประหม่อให้ หม่อมหลวงมณีรัตน์ บุนนาค ไปพบกับอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญทางประวัติศาสตร์ เพื่อช่วยกันค้นคว้าและออกแบบชุดใหม่ และได้เกิดเป็น “ชุดไทยพระราชนิยม” ซึ่งเป็นชุดที่ตัดเย็บด้วยผ้าไหม และผ้าชิ้น เป็นหลัก โดยชื่อชุดในแต่ละชุดนั้นได้แนวคิดมาจากชื่อของพระตำแหน่งและพระที่นั่ง ดังมีรายชื่อ ดังต่อไปนี้

- ชุดไทยเรือนต้น

ภาพที่ 51 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดไทยเรือนต้น

ชุดไทยเรือนตัน เป็นชุดไทยพระราชนิยมแบบหนึ่ง สำหรับใช้ในโอกาสสำคัญ ไม่เป็นพิธีการ เช่น งานกฐิน งานทำบุญต่างๆ ผ้าซิ่นมีริ้วตามยาว หรือขวางยาวจระดับข้อเท้า ป้ายหน้า สีของเสื้อจะ กลมกลืนหรือตัดกันกับ ผ้าซิ่นก็ได้ เป็นชุดคนละ ท่อน แขนสามส่วนผ่าออก กระดุมห้าเม็ดคอกลมไม่มี ขอบ เครื่อง ประดับ ที่ใช้นิยมติด เข็มกลัดขนาดใหญ่พอดูสมควร เหนืออกเสื้อด้านซ้าย ต้มๆ ต้องเป็น แบบติดกับใบหย สร้อยคอประเพก ไข่มูกหรือ สร้อยทองสามสาย ไม่ต้องคาดเข็มขัด

- ชุดไทยจิตรลดा

ภาพที่ 52 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดไทยจิตรลดา

ชุดไทยจิตรลดา ใช้สำหรับพิธีกลางวัน ใช้ผ้าไหมเกลี้ยง มีเชิง หรือ ยกดอกทั้งตัว ผ้าซิ่นยาว ป้ายหน้า คนละท่อนกับตัวเสื้อ ซึ่ง แขนยาว ผ่าออก คอกลม มีขอบตั้งน้อยๆ สำหรับงานพระราชพิธี นิยมเครื่องประดับ ที่หูhra ขึ้น ไม่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์และไม่ต้องคาดเข็มขัด ควรประดับ ด้วย สร้อยคอ ติดกระดุมทอง สร้อยข้อมือ และต่างหูให้สวยงาม

- ชุดไทยอมรินทร์

ภาพที่ 53 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดไทยอมรินทร์

ชุดไทยอมรินทร์ สำหรับงานพิธีตอนค่ำ ไม่คาดเข็มขัด ใช้ผ้ายกใหม่ ที่มีทองແบน หรือยกทองทั้งชุด ผู้สูงอายุใช้คอกลมกว้าง ไม่มีขอบตั้ง และแขนสามส่วนได้ เครื่องประดับ เป็นชุดสร้อยคอ ต่างหู สร้อยข้อมือ กระดุมทอง และสร้อยข้อมือ ซึ่งเลือกใช้ ให้เหมาะสม กับงานเฉพาะ วันเฉลิมพระชนมพรรษา หญิง ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

- ชุดไทยบรมพิมาน

ภาพที่ 54 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดไทยบรมพิมาน

ชุดไทยบรมพิมาน ให้ในพิธีตอนค่ำ ที่ใช้เข็มขัดใช้ยกผ้าไหม หรือ ยกทอง มีเชิงหรือยกหั้งตัวก์ได้ เป็นชุดติดกัน จินมีจีบยกข้างหน้า ยาวจรดข้อเท้า ที่ชายพก ใช้เข็มขัดไทยคาด เสื้อแขนยาว คอกลม มีขอบตั้ง ผ่าด้านหน้า หรือด้านหลังก็ได้ ชุดไทยแบบนี้ นี้ใช้ในงานเต็มยศ หรือครึ่งยศ งานเลี้ยง อย่างเป็น ทางการใช้ เครื่องประดับงดงาม เป็นชุดที่เจ้าสาวนิยมใช้ในการเข้ารับ พระราชทาน น้ำสังข์ หรือพิธีรดน้ำสังข์ ชุดนี้ต้องคาดเข็มขัดทอง ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สวยงามร้อยคอ ต่างหู สร้อยข้อมือและเกี้ยว ประดับผม

- ชุดไทยดุสิต

ภาพที่ 55 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดไทยดุสิต

ชุดไทยดุสิต เน้นการปักตกแต่งเสื้อ ผ้าจินยิกไทยหรือทอง คาดชายพก ด้วยเข็มขัดไทย ตัวเสื้อแบบคอกลมกว้าง ไม่มีแขน ผ่าหลังปัก แต่งลวดลาย ที่ตัวเสื้อใช้ในงานพระราชพิธี ที่กำหนดให้ แต่งเต็มยศ เป็นอีกชุดที่ เจ้าสาว นิยมใช้เป็นชุด ในงานเลี้ยง ฉลองสมรส ควรสวม สร้อยคอ สร้อยข้อมือ ต่างหู และเข็มขัด โดยใช้เครื่องประดับ ที่เป็นชุดกัน

- ชุดไทยจักรี

ภาพที่ 56 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดไทยจักรี

ชุดไทยจักรี เป็นชุดไทยแบบหนึ่งของชุดไทยพระราชนิยม ใช้ในพิธีเต็มยศงานราตรี ผ้านุ่งจีบยกข้างหน้ามีชายพอก คาดเข็มขัดไทย และห่มสไบ ผ้ายกเป็นแบบมีเชิง หรือยกทั้งตัว ท่อนสไบ จะเย็บติดกับซินหรือแยกต่างหากก็ได้ เปิดบ่าข้างหนึ่ง ชายสไบคลุมไว้หลัง ทิ้งชายยาวด้านหลังพอสมควร เหมาะกับพิธี เลี้ยงฉลองสมรส สามารถ สวมเครื่องประดับทองครบชุด อันได้แก่ สร้อยคอ สร้อยสังวาล สร้อยข้อมือ ต่างหู รัดแขน และเข็มขัด เป็นต้น

- ชุดไทยคิวაลัย

ภาพที่ 57 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดไทยคิวัลัย

ชุดไทยศิวालัย ใช้ผ้ายกใหม่หรือยกทอง ตัดแบบติดกันชินยาวจีบ หน้านางมีชายพอก ใช้เข็มขัดไทยคาด ตัวเสื้อแขนยาว คอกลม มีขอบตั้ง เล็กน้อย ผ่าหลัง ตัวเสื้อตัดติดกับชินคล้ายแบบไทย บรรพมีนาน แต่ห่มผ้า ปักลายไทยใช้ในโอกาสพิเศษ ที่กำหนดให้ แต่งกายเต็มยศ เจ้าสาวของ ไทยมักนิยมใส่ชุดไทยชุดนี้ ในพิธีรดน้ำสังข์หรือพิธีเลี้ยง ฉลองงานในตอนค่ำ และมักประดับด้วยเครื่องประดับทองได้แก่ สร้อยคอ สร้อยสังวาล เข็มขัด ต่างหู และรัดเกล้า

- ชุดไทยจักรพรรดิ

ภาพที่ 58 แสดงตัวอย่างประกอบคำอธิบายชุดไทยจักรพรรดิ

ชุดไทยจักรพรรดิ ใช้ผ้ายกทึ้งตัว มีเข็มยกใหม่ทองหรือดินทอง ผ้าชินจีบ หน้านางมีชายพอกคาด เข็มขัดไทย แล้วห่มสีใบ ปักด้วยดีนและพลอย ทับบนสีใบอัดจีบใช้เครื่องประดับสวยงามที่สุด เจ้าสาวโดยทั่วไป นิยมสวมใส่ชุดไทยชุดนี้ในงานเลี้ยงช่วงค่ำ และมักประดับด้วยสร้อยคอ สร้อยสังวาล สร้อยข้อมือ เข็มขัด รัดเกล้า และต่างหู

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

งานวิจัยการสร้างตราสินค้าเครื่องแต่งกายสตรีชุดวิวาห์ตามกิจกรรมโดยใช้แนวคิดการประยุกต์
ลายปักราชสำนัก

กรณีศึกษา : การประยุกต์ชุดไทยพระราชนิยม

โดย : นายวีรศิล เซียร์สิริไกรภูมิ

บทนำ

การปักผ้าเป็นงานศิลปะโบราณแขนงหนึ่งของไทย ซึ่งใช้วิธีการเย็บร้อยเส้นด้ายที่ทำด้วยไหม ทองหรือเงินบนผืนผ้าไหมหรือฝ้ายในสมัยโบราณແยกงานปักผ้าแต่ละประเภทเป็นงานของผู้ชายและงานของผู้หญิงไม่ປະปันงานช่างเย็บของผู้ชายเป็นประเภทหนึ่งในช่างหลวงสิบปีหมู่หรือ ช่างสิบหมู่ เรียกว่า ”ช่างสนะ” สำหรับงานปักผ้าของผู้หญิงนั้นสันนิษฐานตามข้อความที่ปรากฏในกฎหมายเตียราล สมัยกรุงศรีอยุธยาและกฎหมายตราสามดวงที่กล่าวถึงบทลงโทษสตรี ”ให้อาเป็นชาวดัง” คำว่า ”ชาวดัง” ในที่นี้หมายถึงพนักงานปักผ้าในราชสำนัก ซึ่งชนิดงาน ที่ทำแตกต่างกับ ”ช่างสนะ” โดย ชาวดังมีหน้าที่ปักผ้าต่างๆ ที่ต้องใช้เวลาและความละเอียดประณีต לוותถายที่ ปราภกูณผืนผ้าปัก สร้างสรรค์ขึ้นด้วยเทคนิคในการปักถักร้อยตามการใช้สอยและตามฐานานุสกัดของผู้ใช้ อาทิ ปักหัก ทองช旺 ปักซอยแบบไทย ปักลายนูน ปักดิ้น รวมถึงการปักตกแต่งด้วยวัสดุพิเศษ เช่น ทองแล่ง เงินแล่ง ทองเหล็ก เลื่อม ลูกปัด หรือปักแมลงทับเพื่อเพิ่มเวลาอย่างซึ่งใช้ปักทั้งบนผ้าทรงสะพัก ผ้าสมรค หรือผ้าคาดเอวและเชิงสนับเพลาของเจ้าชายผู้ชาย (ศรีสุชาติ, 2558)

ในปัจจุบันนี้ก่อตัวได้ว่ามีนุชย์มีความเจริญก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์มากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลงในด้านกรรมวิธีการทำผ้า การย้อม การหอ การปัก และการเก็บรักษาผลงาน ศิลปกรรมที่สร้างสรรค์จากฝีมือของช่างไทยในอดีตล้วนมีความคงทนวิจิตรบรรจงและทรงคุณค่า ด้าน เอกลักษณ์ความเป็นไทยสมควรได้รับการคุ้มครอง ป้องกัน อนุรักษ์ พื้นฟู และสืบทอดไว้เป็น มรดก ศิลปวัฒนธรรมด้วยลักษณะของการตกแต่ง รายละเอียดที่เคียงเคียงได้กับงานแฟชั่นชั้นสูงของ แฟร์นเชส (Haute Couture) การสร้างสรรค์ผลงานจึงใช้จังใช้ระยะเวลาและเหมาะสมกับผ้า เครื่อง แต่งกายในโอกาสพิเศษและช่วงเวลาสำคัญ อาทิ เช่น งานเลี้ยงสังสรรค์ที่มีความเป็นทางการ หรืองาน พิธีมงคลสมรส (ดวงพร, 2558)

ในปัจจุบัน เมื่อเจ้าสาวต้องการมีทางเลือกเพิ่มมากขึ้นดังนั้นปอยครั้งเจ้าสาวส่วนมาก มักจะ นิยมเลือกสรรชุดวิวาห์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตนและตรงกับความต้องการในยุคสมัยที่เปลี่ยนไป และใน ปัจจุบันสตรีไทยนิยมสวมใส่ชุดพิธีการที่มีเอกลักษณ์ของความเป็นไทยมากขึ้นสอดคล้องกับ คำกล่าว

ของ คุณสมชาย แก้วทอง เจ้าของห้องเสื้อ ไบบูติก (KAI BUTIQUE) ซึ่งเป็นผู้บุกเบิกเสื้อผ้า ชุดวิวาห์ และชุดราตรีในประเทศไทยที่กล่าวไว้ว่าเจ้าสาว ปัจจุบัน นิยมเลือกชุดแต่งงานที่มีความ เป็นไทยร่วมสมัยในพิธีการช่วงเช้าและยังคงต้องการชุดแต่งงานสำหรับพิธีการช่วงเย็นที่มีกลิ่นอาย ของความเป็นไทยร่วมสมัยอีกด้วยทั้งนี้จากการสำรวจความต้องการในการเลือกชุดแต่งงานของสตรี ในงาน Thai Wedding Fair 2015 ที่จัดขึ้น ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ จากแบบสอบถาม พบร่วมเป็นสตรี ช่วงอายุ 28-35 ปี โดย 20% ต้องการชุดที่มีเอกลักษณ์ 15% ต้องการชุดที่มีความ สวยงามแสดงถึงความเป็นผู้หญิง (Feminine) 35% ต้องการความเป็นไทย ร่วมสมัย 30% ต้องการ มีรายละเอียด ตกแต่งเฉพาะประณีตบรรจงทั้งนี้ทั้งนั้นในห้องตลาดยังมีชุดลักษณะดังกล่าวไม่เพียงพอ ต่อความต้องการกลุ่มผู้บริโภคที่ต้องการความเป็นเอกลักษณ์ของ ความเป็นไทยแต่อย่างให้ดูมีความ เป็นสากล มากกว่าที่มีอยู่ในห้องตลาดและ ชุดไทยนั้นที่นิยมนั้นมักจะเป็นชุดในพิธีรดน้ำสังข์หากแต่ ชุดในงาน เลี้ยงเย็นมักจะเป็นชุดสากลที่นิยมใส่กัน เนื่องจากไม่มีชุด สำหรับงานเลี้ยงที่มีกลิ่นอายของ ความเป็นไทยแล้วยังดูน่าสมัยเป็นสากลในห้องตลาดซึ่งถือเป็นช่องว่างทางการตลาดที่สำคัญและนอก เหนือ จากนั้นจากภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อังกฤษ: Tourism Authority of Thailand, ชื่อย่อ: ททท., TAT) ร่วมด้วยหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ดำเนินการจัด กิจกรรม สร้างเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบการจัดพิธีมงคลสมรสที่มีเอกลักษณ์รูปแบบต่างๆกันไม่ว่า จะเป็นพิธี วิวาห์เห็นฟ้า ในภาคเหนือ,พิธีวิวาห์ริมภูผา ในภาคอีสาน,พิธีวิวาห์บนหลังช้าง ในภาคกลาง และพิธี วิวาห์ใต้สมุทร ในภาคใต้ เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแต่ละภาคทั้งนี้ทั้งนั้นมี คู่ ป่าว-สาว นิยมให้ความสนใจเข้า ร่วมในกิจกรรมดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง การที่จะแสวงหารูปแบบเพื่อ สื่อสารเอกลักษณ์ความเป็นไทยลงบนเสื้อผ้าเครื่องนุ่งทั่ว มิใช่เป็นเพียงการผลิตจากวัสดุที่เป็น ฝีมือเพียงอย่างเดียวแต่เป็นการอาภรณ์ของผ้าป้ากระสำนักซึ่งเป็นสมบัติและศิลปะประจำชาติ ไทย ที่นับวันจะสูญหายและไม่เป็นที่รู้จักในหมู่คนสมัยใหม่มาประยุกต์กับวัสดุในปัจจุบันให้เกิด ความ สอดคล้องกับสมัยนิยม และแสวงหารูปแบบแนวทางในการออกแบบเพื่อเป็นทางเลือกใหม่ให้กับ ผู้บริโภค รวมไปถึงสามารถสวมใส่ร่วมในกิจกรรมต่างๆที่จะเกิดขึ้นในพิธีมงคลสมรสที่จัดขึ้นเป็นพิเศษ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ ให้นักท่องเที่ยวรู้จักสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามและมีความสำคัญ ในภาคต่างๆของประเทศไทย และตลาดสินค้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปว่าเป็นตราสินค้าเครื่องแต่งกายชุดวิวาห์ ของประเทศไทยที่นำเอกลักษณ์เด่น ประจำชาติมานำเสนอ ผ่านกระบวนการคิดการสร้างสรรค์ รูปแบบใหม่ที่เป็นสากล สู่ตลาดโลกเป็นการเปิดตัวเพื่อการยอมรับจากนานาอารยประเทศจากปัจจุบัน ที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้วิจัยได้เลือกเห็นว่าการออกแบบเครื่องแต่งกายชุดวิวาห์โดยนำเอาเอกลักษณ์ ความเป็นไทย โดยใช้แนวคิดทัศนศิลป์ผ้าป้ากระสำนักมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเพื่อพัฒนาในส่วน

ของการออกแบบให้สอดคล้องกับรูปแบบของเครื่องแต่งกายชุดวิวาห์ในปัจจุบัน เพื่อสะท้อนลักษณะรูปแบบอันเป็นเอกลักษณ์อ่อนช้อยวิจิตรสวยงาม และทรงคุณค่าซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมประจำชาติไทยให้คงอยู่จากปัจจุบันสู่อนาคต และเผยแพร่สู่สายตาของนานาอารยประเทศ

วัตถุประสงค์งานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์อยู่ 2 ประการ 1. เพื่อหาแนวทางในการออกแบบสร้างสรรค์เครื่องแต่งกายชุดวิวาห์โดยการประยุกต์ใช้งานหัตถศิลป์ผ้าปักราชสำนัก 2. เพื่อหาแนวทางในการออกแบบสร้างสรรค์เครื่องแต่งกายชุดวิวาห์ที่สามารถประยุกต์ใช้ในพิธีมงคลสมรสที่มีกิจกรรมต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง 3. เพื่อหาแนวทางในการสร้างตราสินค้าเครื่องแต่งกายชุดวิวาห์ใหม่อีกด้วย ความเป็นไทยร่วมสมัย

ขอบเขตของงานวิจัย

การศึกษางานศิลปะหัตถศิลป์ผ้าปักราชสำนัก อันได้แก่ วิธีการ วัสดุอุปกรณ์ ลวดลาย สีสัน รวมทั้งการนำเอาศิลปะหัตถศิลป์ผ้าปักราชสำนักมาประยุกต์ใช้ในอุปกรณ์ต่างๆ ในราชสำนักไทย เพื่อหาแนวทางในการประยุกต์ศิลปะแขนงนี้ให้สอดคล้องกับผลงานการออกแบบการศึกษา พิธีมงคลสมรสรูปแบบต่างๆ ในปัจจุบัน เพื่อหาแนวทางในการประยุกต์รวมกับศิลปะแขนงนี้ให้ สอดคล้องกับผลงานการออกแบบ

วิธีดำเนินงานวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะลายไทยในงานหัตถศิลป์ผ้าปักราชสำนักโดยศึกษาถึงรูปแบบ และกรรมวิธีการสร้างสรรค์ศิลปะแขนงนี้เมื่อว่าจะเป็นกรรมวิธีการทำผ้า การย้อม การห่อ การปัก และการเก็บรักษารวมไปถึงวัสดุอุปกรณ์ 2. ศึกษาร่วมรวมข้อมูลการจัดพิธีมงคลสมรสรูปแบบต่างๆ ในปัจจุบัน 3. ศึกษาร่วมรวมข้อมูลทางการตลาดเครื่องแต่งกายสตรีประเภทชุดวิวาห์ที่ตรงกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อการออกแบบให้ต้องกับความต้องการ 4. ศึกษาร่วมวิธีและวิธีสร้างสรรค์งานประเภทชุดวิวาห์เพื่อให้สอดคล้องกับพิธีแต่งงานในสังคมปัจจุบัน 5. ศึกษาข้อมูลของตราสินค้าคู่แข่ง และรูปแบบของสินค้ารวมไปถึงกรรมวิธีต่างๆ ที่จะสร้างความแตกต่างในตัวผลิตภัณฑ์ 6. ศึกษาร่วมวัตถุดิบที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมและตรงตามอัตลักษณ์ทางศิลปะงานหัตถศิลป์ผ้าปักราชสำนัก และสอดคล้องกับกระแสแฟชั่น (Trend) ในปัจจุบัน 7. วิเคราะห์และออกแบบคอลเลคชัน, ทดลองเทคนิคการสร้างรายละเอียด, สร้างต้นแบบผ้าดิบ, สร้างสรรค์ คอลเลคชัน

สรุปการวิเคราะห์ตัวอย่างผลงาน

จากการวิเคราะห์ตัวอย่างข้างต้นสามารถสรุปผลตามองค์ประกอบการออกแบบได้ดังนี้

1. โครงร่างเงา (Silhouette) จากการศึกษาตัวอย่างผลงานที่เลือกโดยเกณฑ์โครงร่างเงา สามารถสรุปได้ว่าโครงร่างเงาส่วนใหญ่มีทั้งลักษณะที่คล้ายและต่างชุดวิวาร์ท์ทั่วไปโดยรูปแบบ โครงร่างเงาตรงสูงชันลุดมีคล้ายกับโครงร่างเงาชุดวิวาร์ท์ที่มีอยู่ในห้องตลาดแต่โครงร่างเงาแบบ การแต่งกายมีส่วนลึนมีความแตกต่างจากชุดวิวาร์ท์ทั่วไปโดยส่วนมากโครงร่างเงานี้จะเป็นที่นิยมของ เครื่องแต่งกายประเภทชุดทำงานทั้งนี้โครงร่างเงาทั้ง 2. รูปแบบมีความเหมาะสมกับปัญหาการวิจัยและกลุ่มเป้าหมาย

2. สี (Color) กลุ่มสีจากตัวอย่างผลงานจะเป็นสีที่ได้รับความนิยม นำมาใช้ในชุดวิวาร์ท์โดยทั่วไปโดยประเมินความเชื่อของประชากรในประเทศไทย กลุ่มนี้มีความเหมาะสมที่จะใช้ในงานวิจัย

3. รายละเอียดและกรรมวิธี (Detail & Technique) รายละเอียดและกรรมวิธีจากตัวอย่างผลงานที่นำมายังเคราะห์พบว่ากรรมวิธีตอกแต่งโดยการประดิษฐ์ลวดลายโดยใช้เลเซอร์และการถักร้อยยังไม่แพร่หลายมากนักในกลุ่มตลาดชุดวิวาร์ท์ในประเทศไทยแต่การปักผ้าพับเห็นได้ทั่วไปซึ่งกรรมวิธีดังกล่าว เหมาะสมสมควรจะนำมาผลิตงานกันในงานวิจัยฉบับนี้

4. วัสดุและพื้นผิว (Material & Texture) วัสดุและพื้นผิวจากตัวอย่างผลงานที่นำมาวิเคราะห์พบว่ามีวัสดุรูปแบบที่แตกต่างจากชุดวิวาร์ท์ส่วนใหญ่ในประเทศไทยเพื่อสร้างความแตกต่าง วัสดุเหล่านี้เหมาะสมที่จะนำมาผลิตงานกับวัสดุที่ใช้ในชุดวิวาร์ท์ไปสำหรับงานวิจัยฉบับนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์ตราสินค้าเครื่องแต่งกายสตรีชุดวิวาร์ท์ตามกิจกรรมโดยใช้แนวคิดการประยุกต์ลายปักราชสำนัก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

- เนื่องจากรูปแบบและรายละเอียดของชุดวิวาร์ท์ค่อนข้างจะมีความแตกต่างจะชุดวิวาร์ท์ในตลาดของไทยในปัจจุบัน ควรมีการประชาสัมพันธ์หรือทำการสำรวจการส่งเสริมการขาย ให้กับกลุ่มเป้าหมายโดยตรง

- การตัดเย็บชุดวิวาร์ท์ด้วยความประณีต จำเป็นต้องใช้ช่างผู้เชี่ยวชาญในการตัดเย็บและ ควรเลือกใช้วัสดุในการตัดเย็บที่คุณภาพดี ดูดีมีราคา

ข้อเสนอแนะและสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

จากการวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์ตราสินค้าเครื่องแต่งกายสตรีชุดวิวาร์ท์ตามกิจกรรมโดยใช้แนวคิดการประยุกต์ลายปักราชสำนัก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

- เพื่อให้เกิดความแตกต่างจากชุดวิวาร์ทที่มีอยู่ในตลาดในปัจจุบัน ควรศึกษาวัสดุอื่นๆที่สอดคล้องกับแนวความคิดและกลุ่มเป้าหมายและมีความเหมาะสมในการตัดเย็บชุดวิวาร์ท
- ควรศึกษาระบบที่ใช้ในการประดับตกแต่งชุดอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการกรรมวิธีที่ใช้ในปัจจุบัน
  - ในการออกแบบและตัดเย็บชุดวิวาร์ท ควรคำนึงถึงความโดยเด่นและส่งงามเป็นหลัก
  - ในปัจจุบันนี้ก่อตัวได้ว่ามนุษย์มีความเจริญก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์มากขึ้นเรื่อยๆทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านกรรมวิธีการทำผ้า การย้อม การหอ การปัก และ การเก็บรักษาผลงานศิลปกรรมที่ สร้างสรรค์จากฝีมือของช่างไทยในอดีต ล้วนมีความงาม วิจิตรบรรจงและทรงคุณค่า ด้านเอกลักษณ์ ความเป็นไทย สมควรได้รับการคุ้มครอง ป้องกัน อนุรักษ์ พื้นฟู และสืบทอดไว้เป็นมรดก ศิลปวัฒนธรรมด้วยลักษณะของการตกแต่งรายละเอียดที่เกี่ยบเคียงได้กับงานแฟชั่นชั้นสูง ของ แฟร์งเตส (Haute Couture) การสร้างสรรค์ผลงานจึงใช้เงินใช้ระยะเวลาและ เทคนิคสมกับเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายในโอกาสพิเศษ

ประวัติความเป็นมาของเครื่องแต่งกายประเภทชุดวิวาร์ทในสตรี

พิธีกรรมการวิวาร์ทเกิดขึ้นในช่วงรอยต่อระหว่างยุคเก่าและการเริ่มต้นของยุคกลางในทวีปยุโรปซึ่งในสมัยนั้นการวิวาร์ทเป็นมากกว่าความสัมพันธ์ของคนสองคนการวิวาร์ทของคนส่วนมากเป็นเรื่องของการเมืองมากกว่าความรัก โดยเฉพาะในกลุ่มชั้นสูงเนื่องจากการรวมระหว่างสองครอบครัว ส่องชุรุกจหรือ ส่องประเทศ เครื่องแต่งกายของ เจ้าสาวในวันวิวาร์ทจึงจำเป็นต้องสวยงามและโดยเด่น ที่สุด เพราะ ชุดวิวาร์ทแสดงถึงครอบครัวของทั้งสองฝ่ายเจ้าสาวจากครอบครัวที่มีฐานะนิยมสามัช្ញ ชุดวิวาร์ทที่มีสีสัน และเนื้อผ้าพิเศษ มีการตกแต่งด้วยขนสัตว์ ผ้ากำมะหยี่ และผ้าไหมเป็นขั้นๆเพื่อ แสดงฐานะของตนเจ้าหญิงฟิลลิปปาของอังกฤษ (Princess Philippa of England) เป็นเจ้าสาวคนแรก ที่สวมชุดวิวาร์ท สีขาวในพิธีวิวาร์ท โดยสวมเสื้อตัวหลวงชนิดรัดเอวของสตรีที่มีเสื้อคลุม ในผ้าขาวล้อมรอบด้วยสีเทากรรอกและเออร์มันในการอภิเษกสมรสกับ อริก ออฟ ปอมเมรานเนีย (Eric of Pomerania) กษัตริย์ของเดนมาร์ก สวีเดน และนอร์เวย์ ในวันที่ 26 ตุลาคม ค.ศ. 1406 ชุดวิวาร์ท สีขาวไม่ได้เป็น ที่นิยมจนกระทั่ง ค.ศ. 1840 หลังจากการอภิเษกสมรสของราชินีวิกตอเรีย (Queen Victoria) กับ เจ้าชายอัลเบิร์ต (Prince Albert of Saxe) ราชินีวิกตอเรียสวม ชุดวิวาร์ทสีขาวที่ตัดขึ้นจาก ผ้าลูกไม้ ซึ่งในขณะนั้นสตรีจำนวนมากนิยมสวมชุดวิวาร์ทสีฟ้า เพราะเป็นสีที่แสดงถึงความบริสุทธิ์ ของเจ้าสาว ส่วนสี ขาวเป็นสัญลักษณ์ความมั่งคั่ง มีเพียงผู้มีฐานะทางสังคมเท่านั้นที่สามารถใช้ ชุดวิวาร์ทสีขาวได้ เพราะสีขาวยากต่อการผลิตและดูแล เมื่อสีขาวไม่ได้เป็นที่นิยมของเจ้าสาวส่วนใหญ่ ชุดของ ราชินี วิกตอเรียจึงผู้คนให้ความสนใจเป็นอย่างมากภาพถ่ายงานพิธีวิวาร์ทอย่างเป็นทางการถูก

เผยแพร่ อุյ่างกว้างขวางต่อสาธารณะ หลังจากนั้นสตรีผู้มีฐานะทางสังคมทั่วยุโรปและอเมริกา เริ่มนิยมใส่ชุดวิวาห์สีขาวเข่นกัน เวลาผ่านมากว่าศตวรรษที่เจ้าสาวยังคงแต่งกายในลักษณะที่ เหมาะสม กับ สถานะทางสังคมมีความนำสมัยและ สวยงามด้วยวัสดุเท่าที่จะสามารถซื้อด้วยตัวเองได้ส่วน เจ้าสาวที่ฐานะไม่ดีนักสวมชุดที่ดีที่สุด หรือชุดใส่เวลาไปโบสถ์ใน พิธิวิวาห์ วัสดุประดับตกแต่งของ ชุดวิวาห์คือ ภาพสะท้อนของสถานะทางสังคมของเจ้าสาวและระบุความมั่งคั่งของครอบครัวให้ บุคคลที่มาร่วมงานเห็น ชุดวิวาห์ที่มีอยู่ในทุกช่วงราคาและประเภทต่างๆ นั้นมีการผ่อนคลายลง ในทุกด้าน รวมถึงความหลากหลายของสีสันและความยาวของชุดวิวาห์ซึ่งขณะนี้ ถือว่ายอมรับได้ สตรีอาจซื้อชุดวิวาห์สำเร็จรูป สวมชุดวิวาห์ที่เป็นมงคลสืบทอดครอบครัวหรืออาจจะ เลือกตัด ชุดวิวาห์ขึ้นมา ใหม่ โดยเฉพาะเนื่องจากในขณะนี้ร้านชุดวิวาห์มีชุดวิวาห์อุย่างมากหลายแบบ ที่เจ้าสาวจะเลือกรูปแบบและสั่งตัดขึ้นมาใหม่ ชุดวิวาห์แบบดั้งเดิมจะมีรูปแบบตามแบบที่กำลังเป็นที่นิยมของยุคสมัย ตัวอย่างเช่นในช่วงปี ค.ศ. 1920 ชุดวิวาห์จะสั้นแค่เข่าที่ขยายน้ำและมีด้านหลังที่ ยาวออกไปและ ถูกสวมใส่กับผ้าคลุมผู้ชาย (Cloche Veil) ซึ่งบุคคลที่ริเริ่มชุดวิวาห์ลักษณะนี้คือ นักออกแบบเสื้อผ้า โกโก้ ชาแนล (Coco Chanel) ชุดวิวาห์ลักษณะนี้เป็นที่นิยมอย่างต่อเนื่องจนถึง ปลาย ค.ศ. 1940 เมื่อ เจ้าสาวนิยมกลับไปใช้ชุดวิวาห์แบบยาวและนานในแบบของยุค วิกตอเรีย แต่ อุย่างไร้ตามมักจะมี รูปแบบหรือลักษณะของชุดวิวาห์ที่แปลกใหม่เกิดขึ้นเสมอและจะเกิดการเปลี่ยน แปลงอีกรั้ง เมื่อ เจ้าสาวที่ล้าสมัยไม่เลือกที่จะสวมใส่ชุดวิวาห์ที่กำลังเป็นที่นิยมทั้งนี้เนื่องจากเจ้าสาว เลือกที่จะไม่เข้า พิธิวิวาห์แบบดั้งเดิมรวมทั้งเจ้าสาวที่ไม่ได้เข้าพิธิวิวาห์เป็นครั้งแรกเมื่อถึงเวลาเริ่มของ ศตวรรษที่สีขาว เป็นสีของทางเลือก ชุดวิวาห์ยังคงมีรูปแบบยุคสมัยและยังคงเป็นชนิดนี้ใน ศตวรรษต่อมา ในความ เป็น จริงนั้นพบเห็นยากมากสำหรับเจ้าสาวในยุโรปหรือสหรัฐอเมริกาจะสวม ชุดวิวาห์สีอื่นที่ไม่ใช่สี ขาวใน สมัยสังคมโลกครั้งที่สองนั้นเป็นเรื่องที่น่าเศร้าที่สภาวะของสังคมทำให้เจ้าสาวส่วนใหญ่ รู้สึกถึง ความไม่เหมาะสมในการที่จะเลือกชุดวิวาห์สีขาวหรูหราและฟุ่มเฟือย เจ้าสาวมักเลือกที่จะเข้า พิธิวิวาห์ในวันอาทิตย์และเลือกเข้าพิธิวิวาห์ในชุดสำหรับไปโบสถ์หรือชุดสูทที่ดีที่สุดเมื่อสังคระบานสุด ลง ชุดวิวาห์ที่เป็นทางการสีขาวรวมไปถึงสีเทาไกล์เคียงเข่น สีครีม สีออฟไวท์ (Off White) หรือ สี งาช้างเป็นที่ยอมรับ ในขณะที่สีสดใสเข่นสีฟ้า สีเขียว หรือสีชมพูนั้นไม่เป็นที่นิยม อีกต่อไป อีกทั้งยังมี ความเชื่อว่าจะโชคดีถ้าสวมชุดวิวาห์สีดำ

ในปัจจุบันชุดวิวาห์ของตะวันตกจะเป็นสีขาว รวมไปถึงสีครีม สีเบลีอิกไช่ สีน้ำตาลอ่อน และสีงาช้าง ชุดวิวาห์สีขาวเป็นชุดที่แสดงถึงลักษณ์ของศาสนาคริสต์ซึ่งมาจากรูปแบบของเสื้อคลุม สี ขาวแขนยาว ของพระสีขาวที่ ใช้ในประเพณีคาทอลิกตะวันตกโดยสมาชิกของพระสงฆ์ นักบุญ ประสานเสียงของโบสถ์ ผู้คนรับใช้และหญิงสาวที่เข้าร่วมศาสนาเป็นครั้งแรก โดยสวมใส่เมื่อมี การให้ สัตย์สาบาน ปัจจุบันชุดวิวาห์ขาวนั้นเป็นเพียงทางเลือกตั้งเดิม และเป็นที่นิยมมากที่สุดสำหรับ พิธิวิวาห์

องค์ประกอบการออกแบบชุดวิวาห์

ในการสร้างสรรค์ตราสินค้าเครื่องแต่งกายสตรีประเภทชุดวิวาห์ตามกิจกรรมโดยใช้แนวคิดการประยุกต์

ลายปักราชสำนักจำเป็นจะต้องทราบถึงข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบชุดวิวาห์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการสร้างสรรค์ตราสินค้าของผู้วิจัยในบทต่อๆไป โดยข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบชุดวิวาห์มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. โครงร่างเขตของชุดวิวาห์

โครงร่างเขตของชุดวิวาห์เป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญของชุดวิวาห์เนื่องจากโครงร่างงานนั้น เป็นปัจจัยหลักที่สะท้อนภาพลักษณ์ของเจ้าสาว อีกทั้งยังมีส่วนที่ช่วยส่งเสริมสร้างในส่วนที่เจ้าสาวต้องการให้เป็นจุดนำสายตา หรือเป็นส่วนช่วย杼บทางสรีระบางส่วนที่เจ้าสาวต้องการปกปิด

ตารางสรุปลักษณะโครงร่างเขตชุดวิวาห์ลักษณะต่างๆ

โครงร่างเขตชุดวิวาห์	ลักษณะโครงร่างเขต
1.โครงร่างเขตทรงสูง(Ball Gown)	โครงร่างเขตนี้จะรัดครุ่ปร่างเอวให้เล็ก โดยเส้นเอวอาจอยู่ที่เอวจริง ช่วยทำให้ลำตัวดูยาวขึ้น ส่วนตัวกระโปรงจะบานหงายบนตัว แนะนำสำหรับเจ้าสาวร่างสูง ใบหน้ารูปร่างสูง เอกหรา สะโพกใหญ่ เมื่อไส้แล้วจะทำให้ดูเอวเล็กขึ้น และยังสามารถปิดบังสะโพกได้ด้วย
2.โครงร่างเขตทรงบาน(Dropped)	โครงร่างเขตนี้แนะนำสำหรับเจ้าสาวรูปร่างผลไม้สูง เพราะทรงนี้ มีช่วงปลายกระโปรงยาวมากเป็นพิเศษ จึงไม่แนะนำกับเจ้าสาวที่มีรูปร่างเล็ก ช่วงบันจะเข้ากับ แคบคายบานออก ในส่วนกระโปรงจะบาน แต่ไม่พองฟู เมื่อนอกแบบทรงสูม
3.โครงร่างเขตทรงเอ(A-Line)	โครงร่างเขตทรงเอ เป็นกระโปรงที่บานไม่มาก ไม่มีจีบวูด ตัวกระโปรงจะค่อยๆ บานออกตั้งแต่เอว-สะโพกลงไป ช่วยพลาส่วนบกพร่อง ของสะโพก และช่วงขาได้ จึงทำให้ชุดวิวาห์ทรงนี้แนะนำสำหรับรูปร่างเจ้าสาวทุกลักษณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าสาวที่ต้องขึ้นช้างตัวเล็ก ไม่สูง swollen ไส้แล้วจะทำให้สายลง江南

ตารางสรุปลักษณะโครงร่างเขตชุดวิวาห์ลักษณะต่างๆ

ตราทรงสุรุปหลักษณะโครงร่างเงาชุดวิวาห์หลักษณะต่างๆ

4.โครงร่างเงาแบบต่อได้อก(Empire)

โครงร่างเงาแบบต่อได้อกมีหลักษณะของอาณาจักร ตัวกระโปรงจะต่อตั้งแต่ได้อกลงไป ปล่อยชายบานเล็กน้อย จะเป็นทรงเข้ารูป หรือทรงยกໄได้ โครงร่างเงานี้เนมาส่วนหัวเรียกว่าที่มีรูปร่างเล็ก หน้าอกเล็ก จะทำให้ดูสูงโปร่ง

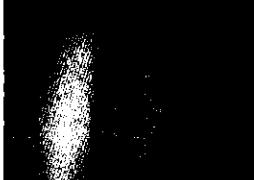
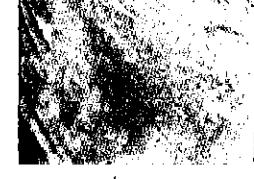
5.โครงร่างเงาทรงนางปลา(Mermaid)

โครงร่างเงาทรงนี้ช่วงบนจะเข้ารูป ช่วงล่างจะเริ่มน DAN แต่เหนือเข่า หรือค่ากัว เป็นสุดที่เน้นสัดส่วน ช่วงอก เอว และสะโพก ทุกส่วนอย่างขัดเจน ชุดวิวานี้เนมาส่วนหัวเรียกว่าที่มีรูปร่างสูง โปร่ง แต่โครงร่างเงานี้จะค่อนข้างคำนึงถูกสำหรับเจ้าสาวที่ต้องกับพื้นหรือนั่งคุกเข่า

ตราทรงสุรุปหลักษณะโครงร่างเงาชุดวิวาห์หลักษณะต่างๆ

วัสดุที่ใช้ในชุดวิวาห์

วัสดุที่นิยมใช้ในชุดวิวาห์		
<p>ผ้าออแกนดี้(Organdy)</p> 	<p>ผ้าพิเจส (Pique)</p> 	<p>ผ้าไชเมชันตุง (Shantung)</p>
<p>ผ้าแก้วที่มีเนื้อไส้และแข็งอยู่ด้วยกัน</p>	<p>มลายริ้วทางด้วยยืน มีน้ำหนัก ปานกลางถึงหนัก เป็นรอยยับย่นมาก</p>	<p>คล้ายผ้าไหมดิบ มีความยับในเนื้อผ้า และมีความมันเงาเพียงเล็กน้อย</p>
<p>ผ้าออแกนเช่า (Organza)</p> 	<p>ผ้าชาติน (Satin)</p> 	<p>ผ้าทาพัด้า (Taffeta)</p>
<p>ผ้าแก้วที่มีความแข็งอยู่ท่อง แต่บางอย่างเช่นฟอง</p>	<p>ผ้าเนื้อเรียบลื่น ที่มีความมันเงาสูงด้านหนึ่ง</p>	<p>ผ้าแพร เช่นเป็นผ้าเนื้อกรอบ ลื่น และมลายริ้วเป็นทางเลือกน้อย</p>
<p>ผ้าชีฟอง(Chiffon)</p> 	<p>ผ้าไชเมคัโด(Silk Mikado)</p> 	<p>ผ้าทูล (Tulle)</p>
<p>เนื้อละเอียด บางและ โปร่งใส ผลิตจากผ้าไชเมหรือ ไหมสังเคราะห์</p>	<p>เป็นตราริสินค้าของผ้าไชเมผสมที่มี น้ำหนักมากกว่าไชเม 100 เปลอร์เซนต์</p>	<p>ผ้าโปรงหรือผ้าตาข่ายทำจากผ้าไชเม ในลอนหรือเรยอน</p>
<p>ผ้าพิเศษ deco ชัว(Peau de Soie)</p> 	<p>ผ้าชาตินหน้าเดียว(Faced Satin)</p> 	<p>ผ้าベル벳(Velvet)</p>
<p>ลักษณะลื่น มลายริ้วแบบละเลียด เหมือนเม็ดเล็กๆ</p>	<p>ผ้าเนื้อเรียบที่มีความมันด้านหนึ่ง และมีความด้านอีกด้านหนึ่ง</p>	<p>ผ้ากำมะหยี่มีความนุ่มและหนา พื้นผิวคล้ายผ้าสักหลาด</p>

ตารางวัสดุที่นิยมใช้ในชุดวิวาห์

ผ้าลูกไม้ (Lace)

ชนิดของลูกไม้

การใช้ลูกไม้ตกแต่งเสื้อผ้า ใช้ได้ทั้งเสื้อสตรี เสื้อเด็ก เสื้อบุรุษ ชุดนอน ชุดชั้นใน รวมทั้งผ้าที่ใช้ตกแต่ง บ้านเรือนด้วย ลูกไม้ที่ใช้ในการตกแต่ง สามารถแบ่งออกได้ 7 ชนิด ดังนี้

- ลูกไม้เนื้อหนา (Gluny lace)
- ลูกไม้มีริมใหญ่ (Gulpure lace)
- ลูกไม้มีริมเล็ก (Velen clenes lace)
- ลูกไม้มีริมโค้ง (Gallon lace)
- ลูกไม้แทรกกลาง (Insertion lace)
- ลูกไม้ดอก (Meoallion lace)
- ลูกไม้ปักฉลุ (Broderic anglaise)

ลูกไม้ทั้ง 7 ชนิด มีรูปแบบแตกต่างกัน ทั้งในด้านขนาดรูปแบบที่เป็นเช่นนั้นก็เพื่อให้เกิดความหลากหลายในการใช้ตกแต่งและประยุกต์ใช้โดย

ชุดไทยพระราชนิยม

ประวัติความเป็นมาของชุดไทยพระราชนิยม สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชนิยมเรื่อง การใช้ผ้าไทยมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ เมื่อสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาฯ ประกาศหมั่นครั้งนั้น ได้มีนักหนังสือพิมพ์ชาวต่างประเทศขอสัมภาษณ์ซึ่งพระองค์ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า จะสนับสนุนและ ส่งเสริมการแต่งกายที่เป็นแบบไทยเมื่อพระองค์คึ่งเป็นพระคู่หมั้นได้ใช้ผ้าไทย และ ชื่นไทย ส่วนชุดในพระราชพิธีอภิเษกสมรสได้ใช้ชุดที่ตัดเย็บด้วยผ้าไทย เมื่อพระราชพิธีได้ผ่านไป แล้ว พระองค์ได้ทรงปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ดังกล่าวต่อมาและได้มีเครื่องแต่งกายแบบไทย ตามพระราชนิยมขึ้นซึ่งกล้ายเป็น เอกลักษณ์ทางการแต่งกายประจำติมาจนทุกวันนี้ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงมีพระราชดำริ เรื่องการแต่งกายประจำติของสตรีไทย ตั้งแต่คราวเด็จฯ เยือนประเทศเพื่อนบ้านเป็นครั้งแรกในสมัย นั้นยังไม่มีชุดไทยต่างๆ ตามพระราชนิยมได้ทรงคิดใช้ใหม่ ไทย ผ้าไทย และ ผ้ายก ต่างๆ มาประดิษฐ์ตกแต่งเป็น ชุดของพระองค์ เพื่อให้แสดงถึงของความเป็นไทย ทรงเจริญรอย สมเด็จพระพันปีหลวง สมเด็จพระศรีพัชรินทราบ บรมราชินีนาถ เรื่องการใช้ชุดของพระองค์ทรงให้ท่านผู้หญิงมาร์ตัน บุนนาค ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ทางประวัติศาสตร์และการแต่งกาย ของสตรีไทย สมัยโบราณมาประยุกต์และทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน ชื่อชุดไทยนี้ขึ้นตามแบบ ต่างๆ ซึ่งได้แนวคิดจากชื่อ พระตำแหน่งและพระที่นั่งอาทิ ไทยอมรินทร์ (Thai Amarin) ไทยจิตรลดา (Thai Chitlada) ไทยบรมพิมาน (Thai Boromphiman) ไทยจักรพรรดิ (Thai Chakkraphat) ไทย

จักรี (Thai Chakkri) ไทยเรือนตัน (Thai RueanTon) ไทยศิوالัย (Thai Siwalai) และไทยดุสิต (Thai Dusit)

ชุดสตรีไทยพระราชนิยม หมายถึง ชุดแต่งกายประจำชาติของสตรีไทยสวมใส่ในงานพิธี หรืองานพระราชพิธีต่างๆ เช่น งานพิธีหมั้น งานพิธี มงคลสมรส เป็นชุดที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ มีหลายรูปแบบ ตัดเย็บด้วย ผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าไประดิษฐ์ อาจเป็นผ้าพื้น ผ้าลายดอก ผ้าลายริ้ว ผ้ายกดิน เงินดินทอง หรือ ผ้ายกดอก เเต้มตัวใช้สตุเกะเกี่ยวข้องที่เหมาะสม เช่น ชิป ตะขอ กระดุม ที่ห่อหุ้มจากผ้าตัวเสื้อ อาจตกแต่ง ให้สวยงามด้วยการปักมุก เลื่อม ลูกปัด ผ้าไหม หมายถึง ผ้าทอ จากเส้นด้ายที่ได้จากใย ของตัวไหม ผ้าฝ้าย หมายถึง ผ้าทอ จากเส้นด้ายที่ได้จากใยของฝ้าย ผ้าไประดิษฐ์ หมายถึง ผ้าที่ได้จาก การสังเคราะห์ เช่น ผ้าโพลีเอสเตอร์ ผ้าเรยอน ผ้าเจอร์ซี ผ้าโพลี

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม โดยมุ่งเน้นทางด้านการออกแบบแบบโครงสร้างของเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานให้มีความเป็นไทยและร่วมสมัยไว้ด้วยกัน และออกแบบให้ตรงกับการประยุกต์ชุดไทยพระราชนิยม เนื่องจากต้องการจะสื่อถึงความคงทนของโครงสร้างชุดไทยพระราชนิยมในแต่ละชุด ซึ่งจะนำจุดเด่นของแต่ละชุดมาเป็นไอล์ฟการคัดตึงของชุดและลวดลายของชุดสตรีวัยทำงานเพื่อให้ได้กลิ่นอายความเป็นไทยบนชุดและรูปแบบของชุดสตรีวัยทำงาน จะออกแบบให้มีความเรียบหรู แต่แฟชั่นไปด้วยความเช็คชี้ แต่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ไทยของชุดไทยพระราชนิยมอยู่

ผลงานการวิจัยในครั้งนี้ได้รวบรวมแนวคิดที่ผู้วิจัยสนใจและทำการรวบรวมข้อมูลต่างๆ และวิเคราะห์แนวคิดข้อมูลเพื่อให้ได้มาซึ่งกระบวนการออกแบบผลงาน โดยผลงานที่ออกแบบมานั้น จะต้องมีความร่วมสมัย ซึ่งได้รับแรงบันดาลจากการประยุกต์ชุดไทยพระราชนิยม ที่สามารถสวมใส่ได้จริงในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังใช้วิธีการดำเนินงานวิจัยเชิงปริมาณมาใช้ในการทำงานวิจัยเป็นหลัก โดยผู้วิจัยได้มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยครั้งนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

- 3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มเป้าหมาย
- 3.2 ศึกษาข้อมูลและเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ระเบียบวิจัย
- 3.3 การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม
- 3.4 สรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม มุ่งเน้น กลุ่มเป้าหมายดังนี้

เพศ	: หญิง
เชื้อชาติ	: ไทย
อายุ	: 25-35
รายได้	: 30,000 – 100,000 บาท/เดือนขึ้นไป
อาชีพ	: ค่าร่า, เซเลบริตี้

วิถีการดำเนินชีวิต : กลุ่มเจเนอเรชั่นวาย อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ซึ่งเป็นวัยที่เหมาะสมกับการมีครอบครัวอีกทั้งยังเป็นกลุ่มคนที่มีความเป็นตัวของตัวเอง สูง มีความคิดสร้างสรรค์ต้องการยอมรับจากสังคม อยู่ในกลุ่มคนชนชั้นสูงส่วนล่างและชนชั้นกลาง ส่วนบน มีรูปแบบพฤติกรรม การบริโภคเครื่องแต่งกายอยู่ในกลุ่มร่วมสมัย อีกทั้งเครื่องแต่งกายถือ เป็นปัจจัยสำคัญในการแสดงออกซึ่งความเป็นตัวเอง (Self-Expression) แสดงถึงบุคลิกภาพที่ดี ทั้งนี้ ทั้งนั้นยังต้องสอดคล้องและได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายยังมีภาพลักษณ์ การแต่งกายเท่ๆ และเบรี้ยว กล่าวคือ เป็นกลุ่มที่ติดตามแฟชั่น ไล่ใจเรื่อง การแต่งกาย รวมไปถึงการ แต่งหน้า ทรงผม ดูดีเป็นทางการ มีพลังมีลักษณะของการแต่งกายมากที่สุด เป็นรูปแบบ ที่เหมาะสมลงตัว

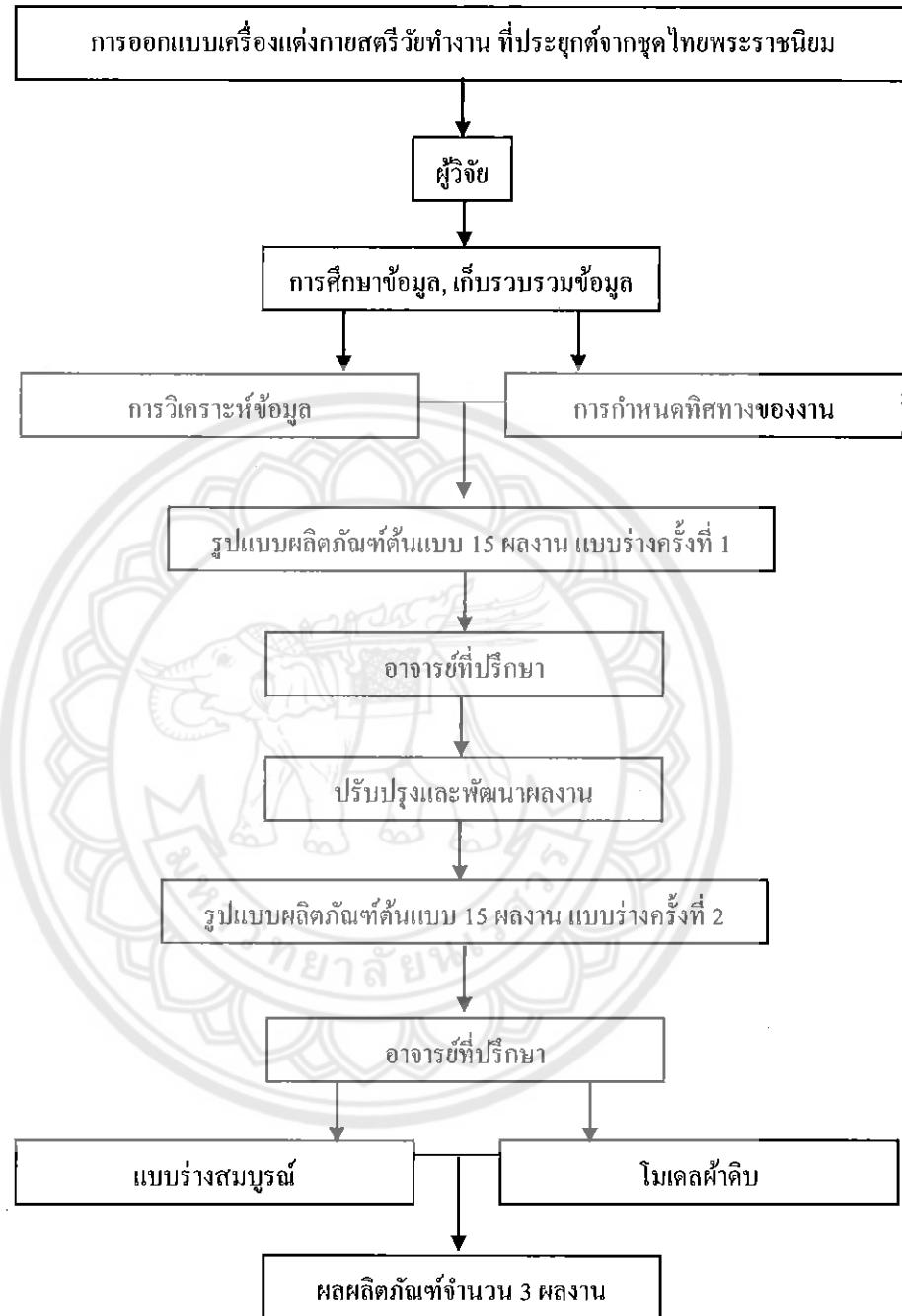
ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาข้อมูลและเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ระเบียบวิจัย

1. ศึกษาแนวคิดและรูปแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานของ ค่าร่า, เซเลบริตี้ ในปัจจุบัน
2. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลการรูปแบบของชุดไทยพระราชนิยม เช่น ศึกษาแพทเทิร์น วิธีการ สวมใส่ เวลาในการสวมใส่ และแต่งชุดควรสวมใส่ในงานใด เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ เครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานให้มีความสอดคล้องและลงตัวมากที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม เป็นการนำผ้า กำมะหยี่ซึ่งเป็นผ้าในเทรนด์ 2017 มาออกแบบและตัดเย็บให้เกิดโครงสร้างชุดที่ร่วมสมัย ดูแพงตา จึงได้ศึกษาข้อมูลโดยการสรุปวิเคราะห์ข้อมูลในด้านแนวคิดการนำเทรนด์ผ้า 2017 มาใช้ในการ ออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม

ແຜນັ້ງແສດງຂັ້ນຕອນກາຮອກແບບເຄື່ອງແຕ່ງກາຍສຕຣີວິທ່ານ ທີ່ປະຢຸກຕໍ່ຈາກຊຸດໄທພະລາຊີຍິນ

ກາພທີ 59 ແຜນັ້ງແສດງຂັ້ນຕອນກາຮອກແບບເຄື່ອງແຕ່ງກາຍສຕຣີວິທ່ານ ທີ່ປະຢຸກຕໍ່ຈາກ
ຊຸດໄທພະລາຊີຍິນ

ขั้นตอนที่ 4 สรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ที่ประยุกต์จากชุดไทยพราวนิยม

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ที่ประยุกต์จากชุดไทยพราวนิยม เนื่องจากต้องการสื่อถึงความดงามของโครงสร้างชุดไทยพราวนิยม ซึ่งนำจุดเด่นต่างๆ นี้มาคัดตึงของชุดและลดลายบนชุดสตรีวัยทำงานเพื่อให้ได้กลิ่นอายความเป็นไทยบนชุดและรูปแบบของชุดสตรีวัยทำงาน จะออกแบบให้มีความเรียบหรู แต่แฟ่งไปด้วยความเช็คชี แต่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ไทยของชุดไทยพราวนิยมอยู่

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล รูปแบบของเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ที่ประยุกต์จากชุดไทยพราวนิยม มีลักษณะที่เรียบหรู โดยเด่น แฟ่งด้วยความเช็คชี ที่มีเอกลักษณ์ไทยของชุดไทยพราวนิยม โดยเฉพาะลดลายบนชุด ที่ใช้เทคนิคการปักป้องสีทอง เพื่อสร้างลดลายทึ่งตามและสื่อถึงเอกลักษณ์ของชุดไทยพราวนิยม

ศิลปะนิพนธ์ฉบับนี้ ได้นำข้อมูลที่ศึกษาเหล่านี้มาใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานเพื่อใช้สำหรับออกแบบ ที่มีความร่วมสมัย แตกต่างจากเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานทั่วไป โดยการใช้ข้อมูลจากการศึกษาและวิเคราะห์จากชุดไทยพราวนิยม

บทที่ 4

ผลการวิจัย

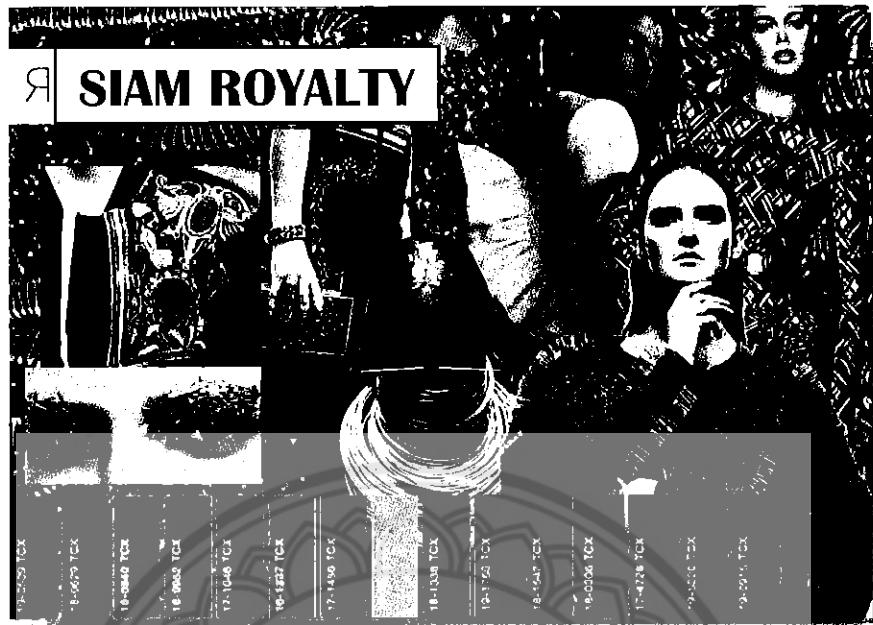
จากการบูรณาการเก็บรวบรวมข้อมูลของสภาพทั่วไปของเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานและชุดไทยพราชนิยม รวมถึงแนวคิดแรงบันดาลใจในการออกแบบแฟชั่น ผู้วิจัยได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นในศิลปะนิพนธ์ ฉบับนี้แล้วนำผลวิเคราะห์มาเป็นแนวทางในการออกแบบ ผลการวิจัยมีดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 วิเคราะห์แนวคิดของการประยุกต์ของไทยพราชนิยม

ชุดไทยพราชนิยม ชุดแต่งกายประจำชาติของสตรีไทยสมัยโบราณพิธีหรืองานพระราชพิธีต่างๆ เช่น งาน พิธีหมั้น งานพิธี มงคลสมรส เป็นชุดที่มี เอกลักษณ์ เฉพาะ มีหลายรูปแบบตัดเย็บด้วย ผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าไยประดิษฐ์ อาจเป็น ผ้าพื้น ผ้าลายดอก ผ้าลายริ้ว ผ้ายกดินเงิน ดินทองหรือผ้ายกดอกเต็มตัวใช้สดุกาเกี่ยวที่เหมาะสมเช่น ชิป ตะขอ กระดุม ที่ห่อหุ้มจากผ้าตัวเสื้ออาจตกแต่งให้สวยงามด้วยการปักมุก เลื่อม ลูกปัด เป็นต้นชุดไทยพราชนิยม เป็นชุดที่ใช้ในงานพิธีมงคลต่างๆ การออกแบบชุดไทยพราชนิยมรูปแบบและสไตล์แตกต่างสวยงามและเอื้อประโยชน์ใช้สอยแตกต่างกันไป

จากการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายผู้หญิงวัยทำงานอายุ 25-35 ปี กลุ่มเจเนอเรชั่นวาย อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งเป็นวัยที่เหมาะสมกับการมีครอบครัวอีกทั้งยังเป็นกลุ่มคนที่มีความเป็นตัวของตัวเองสูง มีความคิดสร้างสรรค์ต้องการยอมรับจากสังคม อยู่ในกลุ่มคนชั้นสูง ส่วนล่างและชั้นกลางส่วนบน มีรูปแบบพุติกรรม การบริโภคเครื่องแต่งกายอยู่ในกลุ่มร่วมสมัยอีกทั้งเครื่องแต่งกายถือเป็นปัจจัยสำคัญในการแสดงออกซึ่งความเป็นตัวเอง (Self-Expression) แสดงถึงบุคลิกภาพที่ดี นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายยังมีภาพลักษณ์การแต่งกายเท่ห์และเบรี้ยว ก่าวนคือ เป็นกลุ่มที่ติดตามแฟชั่น ใส่ใจเรื่อง การแต่งกาย รวมไปถึงการแต่งหน้า ทรงผม ดูดีเป็นทางการ มีพลังมีลักษณะของการแต่งกายมาดเท่ห์ เป็นรูปแบบ ที่เหมาะสมลงตัว

ภาพที่ 60 แสดงประกอบแรงบันดาลใจ

ตารางภาพข้อมูลที่นำมาใช้ประกอบ

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม

ประเภท ร้อยละ	ชุดไทยเงือนลับ	ชุดไทยจิตรลดา	ชุดไทยเย็นวินเทจ	ชุดไทย บรมพิภาน	ชุดไทยจังหวะ	ชุดไทยสุริค	ชุดไทย จักรพรรดิ	ชุดไทยเก้าอี้
เสื้อ								
กระโปรง								
ผ้า								
ผ้าม่าน/ผ้า								
คาดปัก								

ภาพที่ 61 แสดงตารางภาพข้อมูลที่นำมาใช้ประกอบ

การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม

1.2 ดำเนินการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม

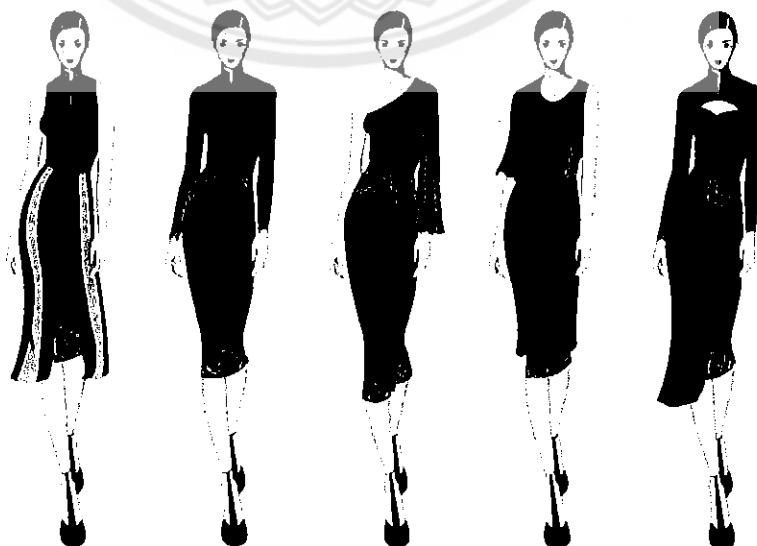
การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม ทำการออกแบบโดยการผสมผสานข้อมูลที่วิเคราะห์จากตารางข้อมูลที่ศึกษา จำนวนนี้แบ่งการออกแบบเป็น 3 แนวทาง แนวทางละ 5 แบบ รวมเป็น 15 แบบ โดยกำหนดโทนสี รูปร่าง สัดส่วน จังหวะ และปริมาณให้มีความเหมาะสมลงตัวมากที่สุด

แนวทางที่ 1 ได้จากการผสมผสานข้อมูลในตารางภาพ

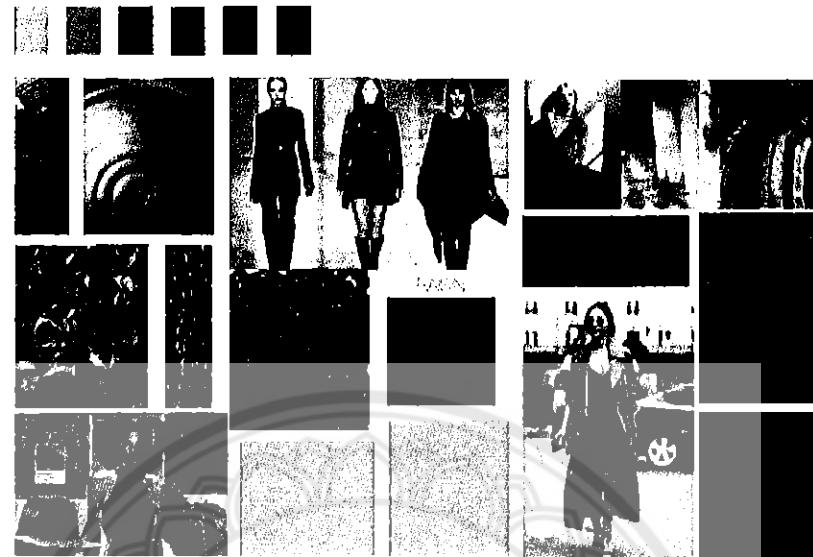
ภาพที่ 62 แสดงประกอบแนวทางที่ 1

Sketch Design

ภาพที่ 63 แสดงแบบร่างสเก็ตแนวทางที่ 1

แนวทางที่ 2 ได้จากการผสมผสานข้อมูลในตารางภาพ

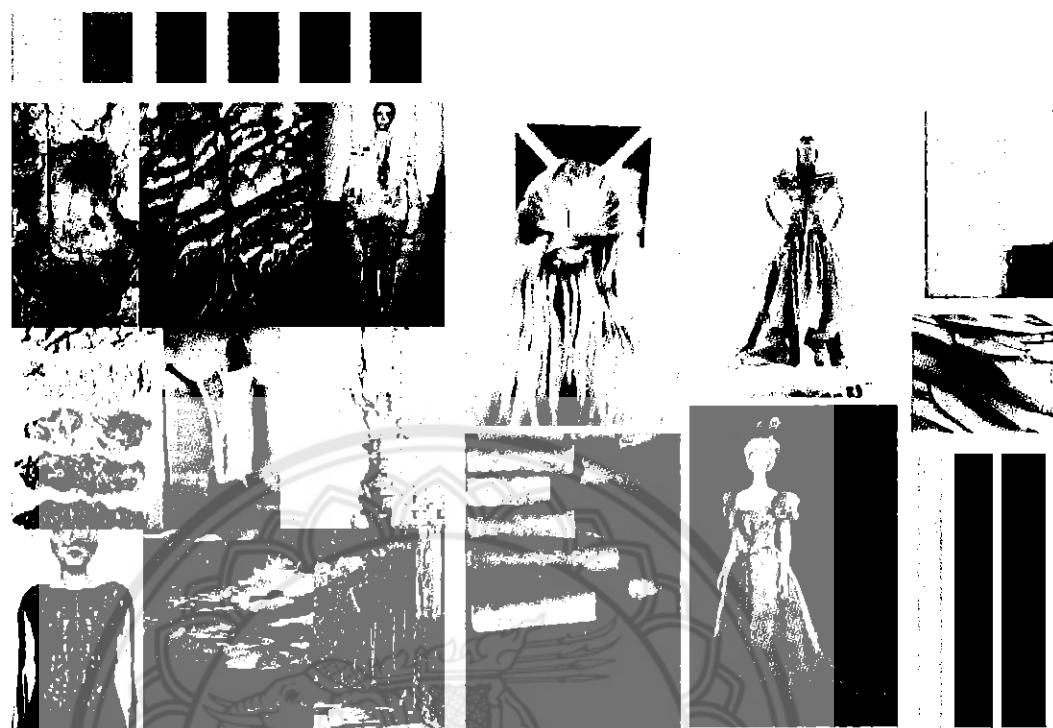
ภาพที่ 64 แสดงประกอบแนวทางที่ 2

Sketch Design

ภาพที่ 65 แสดงแบบร่างสเก็ตแนวทางที่ 2

แนวทางที่ 3 ได้จากการผสมผสานข้อมูลในตารางภาพ

ภาพที่ 66 แสดงประกอบแนวทางที่ 3

Sketch Design

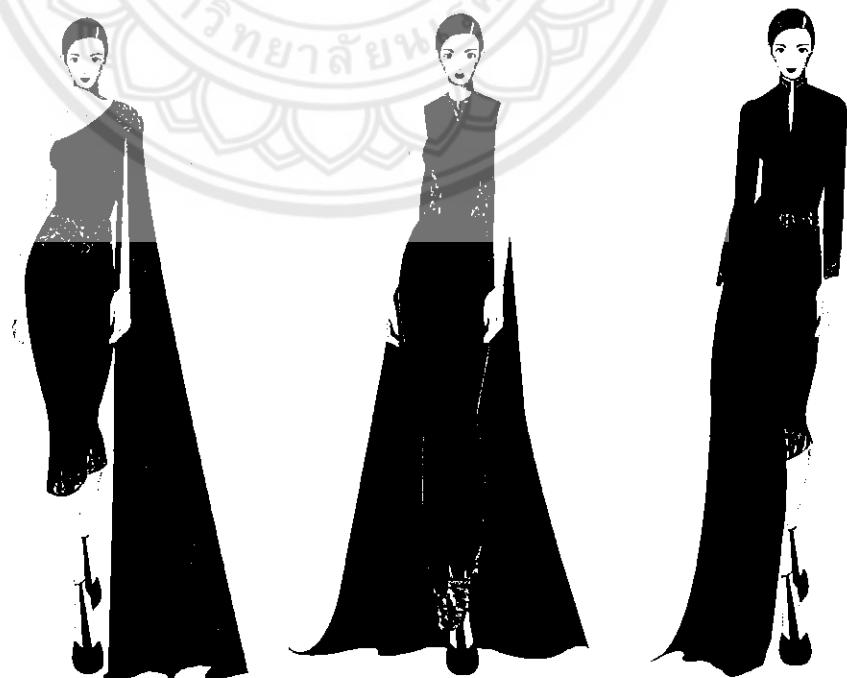
ภาพที่ 67 แสดงแบบร่างสเก็ตแนวทางที่ 3

จากนั้นผู้วิจัยสรุปแบบร่างชุดราตรีกับอาจารย์ที่ปรึกษา ออกแบบเป็น 3 ชุด เพื่อขึ้นตัวอย่างจริงดังนี้

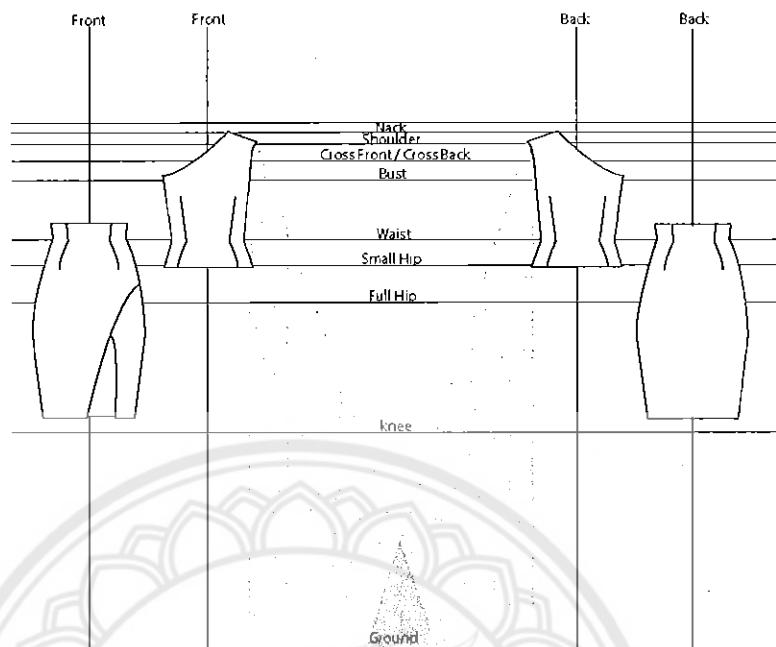
ภาพที่ 68 แสดงแบบร่างสเก็ตที่สรุปขึ้นตัวอย่างจริง 3 แบบ

ผู้วิจัยได้แก้ไขแบบร่างสเก็ตให้มีความสมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น

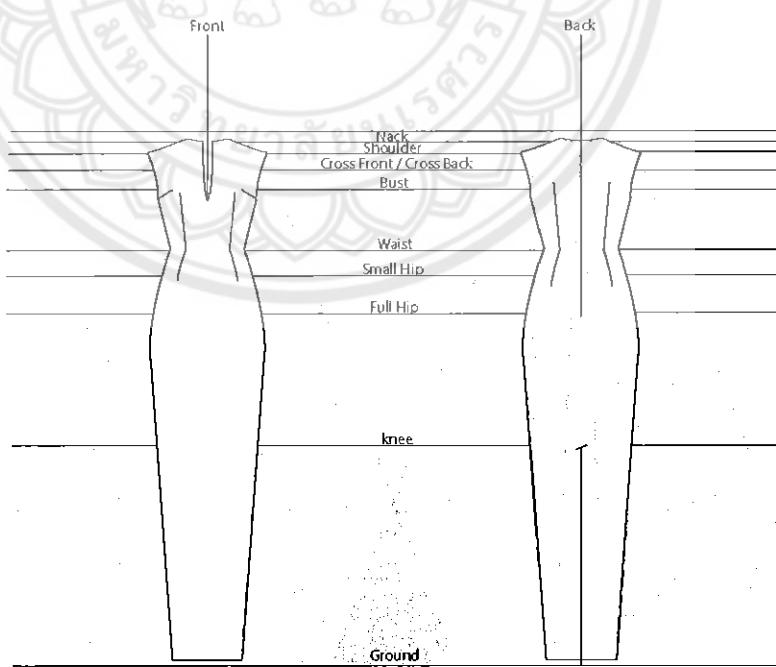

ภาพที่ 69 แสดงแก้ไขแบบร่างสเก็ตที่สรุปขึ้นตัวอย่างจริง 3 แบบ

Flash Drawing

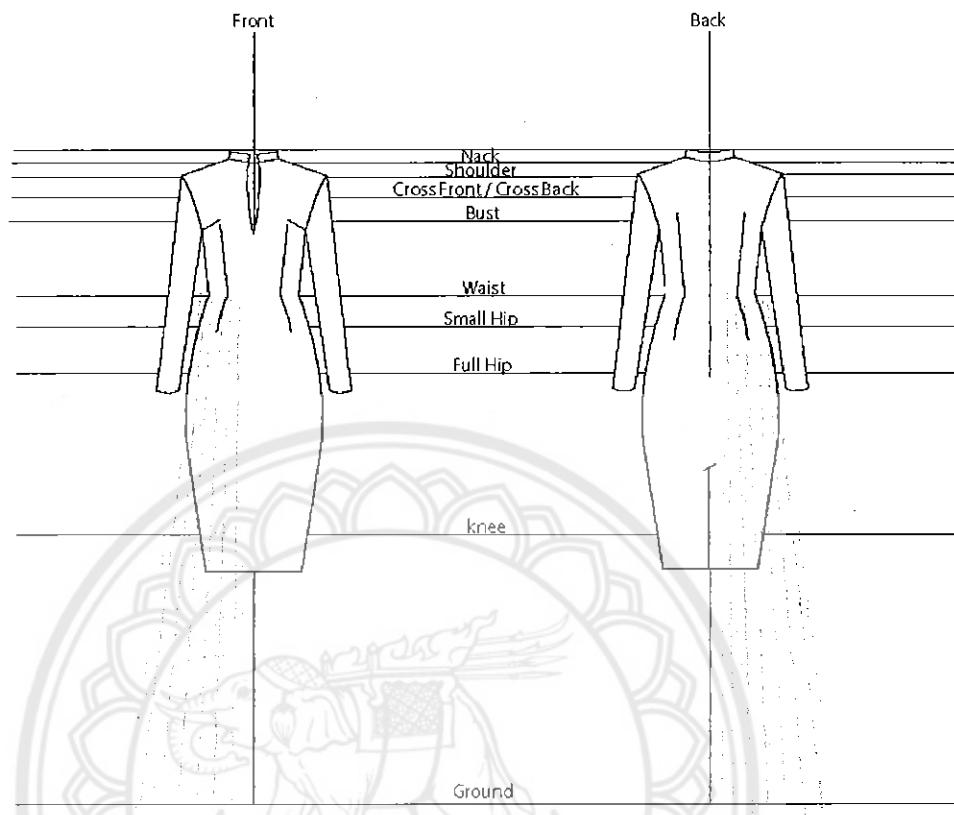

ภาพที่ 70 แสดงภาพ flash drawing แนวทางที่ 1

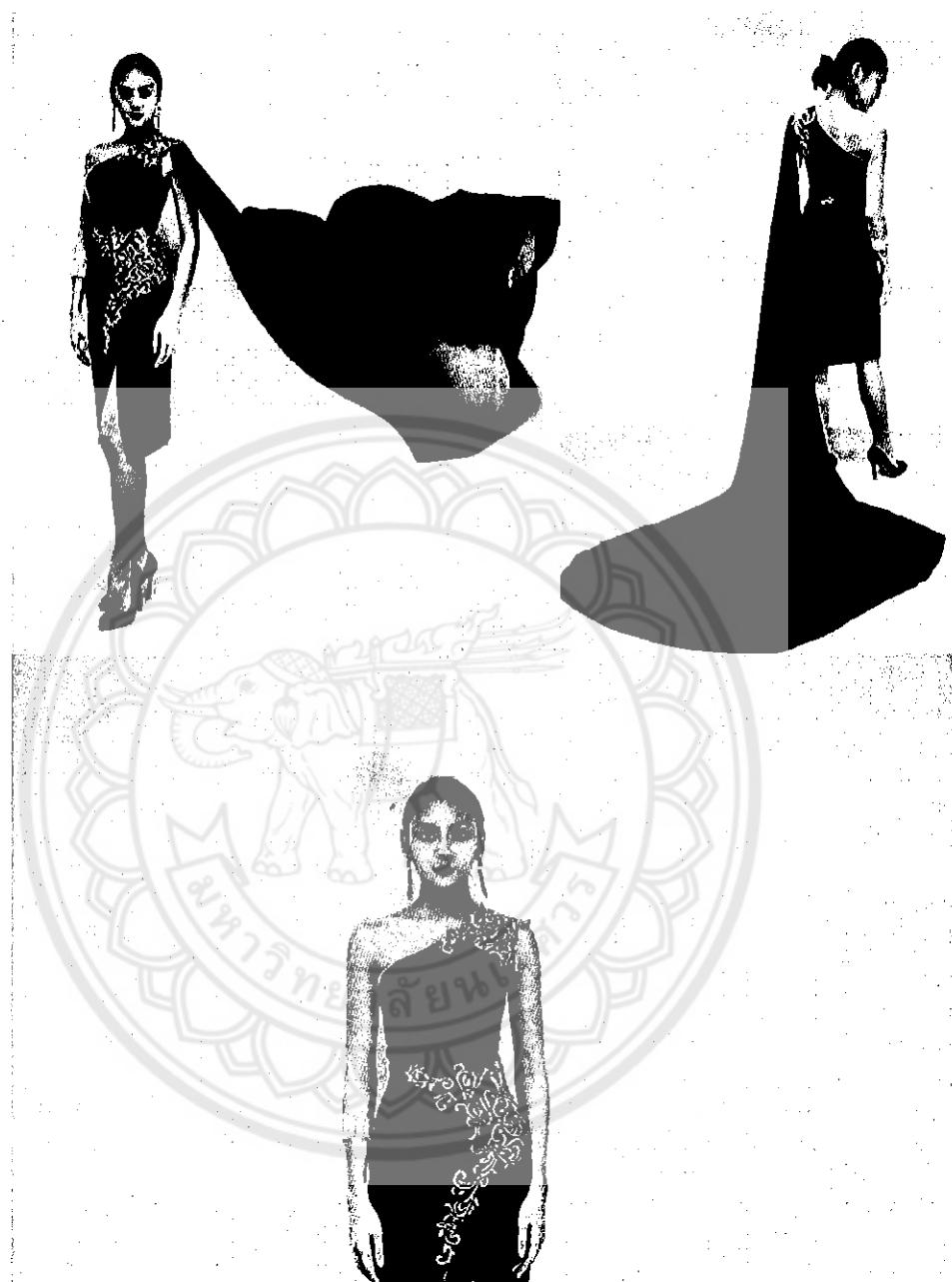
ภาพที่ 71 แสดงภาพ flash drawing แนวทางที่ 2

Flash Drawing

ภาพที่ 72 แสดงภาพ flash drawing แนวทางที่ 3

ผลงานที่สร้างสรรค์ การออกแบบที่เลร์จสมบูรณ์

ภาพที่ 73 แสดงขั้นงานจริง 1

ลักษณะของชุดนี้ คือ รูปทรงของเสื้อ ประยุกต์มาจากชุดไทยจักรี, ชุดไทยจักรพรรดิ ไหล่เบียง แขนยาว ระบายชาย สามารถ Transform ได้ตามโอกาส การใช้สอย กระโปรงสอบป้ายด้านหน้า ลาย ปักเป็นลายร่วมสมัย โดยการใช้ ป่อง, เป็นวัสดุหลัก ชุดนี้จะมีกลิ่นอายความเป็นชุดไทยพระราชนิยม ผสมผสาน กับ แฟชั่น ในปัจุบัน เพื่อให้ตอบโจทย์ผู้บริโภคมากที่สุด

ภาพที่ 74 แสดงขั้นงานจริง 2

ลักษณะของชุดนี้ คือ รูปทรงของเสื้อ ประยุกต์มาจากชุดไทยดุสิต ซึ่งถอนนามาจากชุดไทยเรือนตัน ชุดเข้ารูป แขนสั้น, กระโปรงสอบยาว ผ่าหลัง มีผ้าคลุมที่ดัดแปลงจากสไบ สามารถ Transform ได้ตามโอกาสการใช้สอย ลายปักเป็นลายร่วมสมัย โดยการใช้ ปัก, เป็นวัสดุหลัก ชุดนี้จะ มีกลิ่นอายความเป็นชุดไทยพระราชนิยม ผสมผสาน กับ แฟชั่น ในปัจจุบันเพื่อให้ตอบโจทย์ผู้บริโภค มากที่สุด

ลักษณะของชุดนี้ คือ รูปทรงของเสื้อ ประยุกต์มาจากชุดไทยบรมพิมาน ชุดไทยจิตรลดา, ชุดไทยอัมรินทร์, ชุดไทยศิวालัย คอตั้ง, ชุดเข้ารูป, แขนยาว, กระโปรงสอบสามส่วน มีผ้าคลุมจีบพลีท ด้านนอก Transform ออกแบบ สามารถสวมหับเป็นเสื้อคลุมได้ตามโอกาส การใช้สอย ลายปักเป็นลายร่วมสมัย โดยการใช้ปัก เป็นวัสดุหลัก ชุดนี้จะมีกลิ่นอาย ความเป็น ชุดไทยพระราชนิยม ผสมผสาน กับ แฟชั่น ในปัจจุบัน เพื่อให้ตอบโจทย์ ผู้บริโภคมากที่สุด

ภาพที่ 76 แสดงการจัด Exhibition display

บทที่ 5

บทสรุป

การดำเนินการศึกษาศิลปนิพนธ์ในหัวข้อการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม เพื่อสร้างสรรค์ชุดสตรีวัยทำงานที่เน้นการประยุกต์โครงสร้างแฟทเทิร์นของชุดไทยพระราชนิยม และนำเสนอในรูปแบบการนำเสนอความคิดของนักออกแบบมาผสมผสานกับแรงบันดาลใจ ทำให้ได้ผลงานที่แปลกใหม่ โดยวัตถุประสงค์ดังนี้

- เพื่อออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยมให้มีอัตลักษณ์ความเป็นไทยร่วมสมัย
- เพื่อประเมินผลการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม

สรุปผลการวิจัย

- ศึกษาการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่มีรูปทรงของชุดไทยพระราชนิยมรวมทั้งการนำเสนอศิลปการปักมาประยุกต์ใช้เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการออกแบบ
- การศึกษาออกแบบชุดสตรีวัยทำงานและชุดไทยพระราชนิยมในปัจจุบัน เพื่อหาแนวทางในการประยุกต์ให้สอดคล้องกับผลงานการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม ปฏิบัติการออกแบบได้ ดังนี้
  - ค้นหาข้อมูลและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาเป็นแรงบันดาลใจ
  - สร้างแบบสเก็ตของงานวิจัย
  - การผลิตออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม

ขอบเขตด้านประชากร

เพศ	: หญิง
เชื้อชาติ	: ไทย
อายุ	: 25-35
รายได้	: 30,000 – 100,000 บาท/เดือนขึ้นไป
อาชีพ	: ดารา, เซเลบริตี้

วิถีการดำเนินชีวิต : กลุ่มเจเนอเรชั่นวาย อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ซึ่งเป็นวัยที่เหมาะสมกับการมีครอบครัวอีกทั้งยังเป็นกลุ่มคนที่มีความเป็นตัวของตัวเอง สูง มีความคิดสร้างสรรค์ต้องการยอมรับจากสังคม อยู่ในกลุ่มคนชนชั้นสูงส่วนล่างและชนชั้นกลาง ส่วนบน มีรูปแบบพฤติกรรม การบริโภคเครื่องแต่งกายอยู่ในกลุ่มร่วมสมัย อีกทั้งเครื่องแต่งกายถือ เป็นปัจจัยสำคัญในการแสดงออกซึ่งความเป็นตัวเอง (Self-Expression) แสดงถึงบุคลิกภาพที่ดี ทั้งนี้ ทั้งนั้นยังต้องสอดคล้องและได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายยังมีภาพลักษณ์ การแต่งกายเท่ห์และเบร์ย่า กล่าวคือ เป็นกลุ่มที่ติดตามแฟชั่น ใส่ใจเรื่อง การแต่งกาย รวมไปถึงการ แต่งหน้า ทรงผม ดูดีเป็นทางการมีลักษณะของการแต่งกายมาดเท่ห์ เป็นรูปแบบที่เหมาะสมลงตัว

อภิปรายผลการวิจัย

วิเคราะห์จากรูปแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม จากขั้นตอนในการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. เครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงานเพื่อสำหรับออกงานในปัจจุบัน มีความทันสมัยเป็น การออกแบบ ที่เข้ากับสังคมในปัจจุบันอย่างมาก แต่ยังไม่มีการนำเอาชุดไทยมาผสมผสานกัน
2. จากการวิเคราะห์ข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาหาเรื่องบันดาลใจในการออกแบบ แล้วก็ศึกษาเรื่อง รายละเอียดของชุดไทยพระราชนิยม ซึ่งเลิงเห็นถึงความสำคัญในการออกแบบเครื่องแต่งกาย สตรีวัยทำงาน ได้ศึกษารูปแบบโครงสร้าง, สีและวัสดุ มาใช้กับผลงานของผู้วิจัยเอง แล้วจึงทำแบบร่าง ไปเสนอ
3. ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม โดยมุ่งเน้นทางด้านโครงสร้างของเครื่องแต่งกายและออกแบบตามการประยุกต์ชุดไทยพระราชนิยม และผสมผสานแนวคิดของผู้วิจัยเอง ทำให้ได้ผลงานที่ร่วมสมัย และสามารถสวมใส่ได้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. การดำเนินการศึกษาคนคว้าครั้งนี้ในหัวข้อการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบเครื่องแต่งกาย สตรีวัยทำงาน ที่ประยุกต์จากชุดไทยพระราชนิยม ซึ่งพบปัญหาในการดำเนินงานวิจัย คือ การค้นคว้า เกี่ยวกับเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ในปัจจุบันมีให้ศึกษาค้นคว้าได้หลายทาง เก็บข้อมูลรูปแบบ โครงสร้างและรูปแบบการแต่งกาย ทั้งนี้ได้ใช้ความพยายามและตั้งใจในการศึกษาค้นคว้าและเรียน เรียง ทำให้การศึกษาครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากเว็บไซต์ที่เกี่ยวกับเครื่องแต่งกายสตรีวัยทำงาน ชุดไทยพระราชนิยม และเหตุนัดผ้า 2017 ที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษา ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ยังไม่ได้วิเคราะห์ แยกแยะ ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสับสนจากข้อมูลเหล่านั้น
3. ขั้นตอนกระบวนการตัดเย็บที่ต้องใช้ระยะเวลาในการขึ้นแบบโครงสร้าง ทั้ง ตัด พับ ขับ รีด เย็บ และการสื่อสารกับช่างตัดเย็บก็เป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน ทั้งหมดนี้จึงเป็นกระบวนการที่ยากและซับซ้อน ควรมีการวางแผนระยะเวลาให้ดี เพราะงานอาจล่าช้าไม่ทันตามเป้าหมายที่วางไว้
4. การทำวิจัยไม่สามารถที่จะดำเนินงานด้วยตัวเองได้ทั้งหมด จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีที่ปรึกษาผู้ให้ความช่วยเหลือทั้งในด้านข้อมูลและคำปรึกษาซึ่งแนะนำ
5. การดำเนินการวิจัยในเรื่องของการตัดสินใจการออกแบบ ควรใช้เหตุผลและข้อมูลที่ได้ศึกษาร่วมทั้งหมั่นมาประกอบการตัดสินใจมากกว่าจะใช้ความรู้สึกของตนเอง

บรรณานุกรม

ชนิด แก้วโภกาส. (26 สิงหาคม 2557). ลายปักและชนิดของผ้า, สืบคันเมื่อ 29 ธันวาคม 2559

<http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=komepornshop&group=5>

พิพิธภัณฑ์ผ้าในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ. (2556). Fit For A Queen: Her

Majesty Queen Sirikit's Creations by Balmain. กรุงเทพมหานคร, พิพิธภัณฑ์ผ้าใน
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สืบคันเมื่อ 26 สิงหาคม 2559

วิรศรา เทียบแก้ว. (2556). ชุดสตรีไทยพระราชนิยม, สืบคันเมื่อ สืบคันเมื่อ 9 ธันวาคม 2559

<https://sites.google.com/site/rungthaifood2530/home/thima-khxng-chud-thiy-phra-rach-niym/chud-thiy-phra-rach-niym>

สนั่น บุญลา สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ. (2555). ผ้าทอมาตรฐาน: ผ้าชีฟอง (Chiffon fabric or crepe chiffon), สืบคันเมื่อ 11 ธันวาคม 2559

<http://www.thaitextile.org/index.php/blog/2016/03/59-ecofiber24.6>

Cecilie Friis Borup. Vogue Color Up! by Sebastian Kim, สืบคันเมื่อ 28 ธันวาคม 2559

<http://bumbumbum.me/2010/10/27/vogue-color-up-by-sebastian-kim/>

Elodiebubble. (10 มิถุนายน 2559). Moschino Fall 2013 Runway picture, สืบคันเมื่อ 10
ธันวาคม 2559

<https://elodiebubble.wordpress.com/tag/narciso-rodriguez/>

Fashion2lady. (19 เมษายน 2559). ประวัติศาสตร์แฟชั่นเข้าใจง่าย สำหรับคนที่เกียจอ่าน
ตอนที่ 2, สืบคันเมื่อ 10 ธันวาคม 2559

<http://monolurf.exteen.com/20081026/entry>

Ginger bread. ประวัติความเป็นมาของชุดไทยพระราชนิยม, สืบคันเมื่อ 9 ธันวาคม 2559

<http://board.postjung.com/864276.html>

Google Sites. ภาพประกอบแสดงคำอธิบาย ชุดไทยพระราชนิยม, สืบคันเมื่อ 10 ธันวาคม 2559

<https://sites.google.com/site/rungthaifood2530/home/thima-khxng-chud-thiy-phra-rach-niym/chud-thiy-phra-rach-niym>

Kanyarat. (2 มกราคม 2557). การออกแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย, สืบคันเมื่อ 10 ธันวาคม
2559

<http://booksworm.myreadyweb.com/article/t6110/การออกแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย/>

Kaew kaew. (26 พฤษภาคม 2557) เลือกชุดแต่งกายให้เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัยทำงาน,
สืบค้นเมื่อ 9 ธันวาคม 2559

<http://women.sanook.com/blog/6775/>

LUKE LEITCH. (28 มิถุนายน 2558). ALL SEASONS Balmain, สืบค้นเมื่อ 11 ธันวาคม
2559

<http://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2016-menswear/balmain>

Mr. Ramie Fabric. (8 มิถุนายน 2555) Supply ramie fabric, สืบค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2559
<http://www.ecvv.com/product/3881015.html>

My AliExpress. (2553). black white vertical stripe dress, สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2559
<https://th.aliexpress.com/w/wholesale-vertical-stripes-dress.html>

Thai top wedding. ชุดไทยพระราชนิยม ชุดไทยประยุกต์, สืบค้นเมื่อ 9 ธันวาคม 2559
<http://www.thaitopwedding.com/Thai-Dresses/misc/Thai-Dress1.html>

Vogue runway. ภาพประกอบแสดงคำอธิบาย บทที่ 2, สืบค้นเมื่อ 9 ธันวาคม 2559
<https://www.pinterest.com/voguemagazine>

พีเพลเมเดีย. (6 พฤษภาคม 2558). ขั้นตอนการตัดเย็บเลือผ้า (เบรนด์ตัวเอง), สืบค้นเมื่อ
28 ธันวาคม 2559
<http://xn--72cfa1hey3b0dtji.com/detail.php?id=2624>

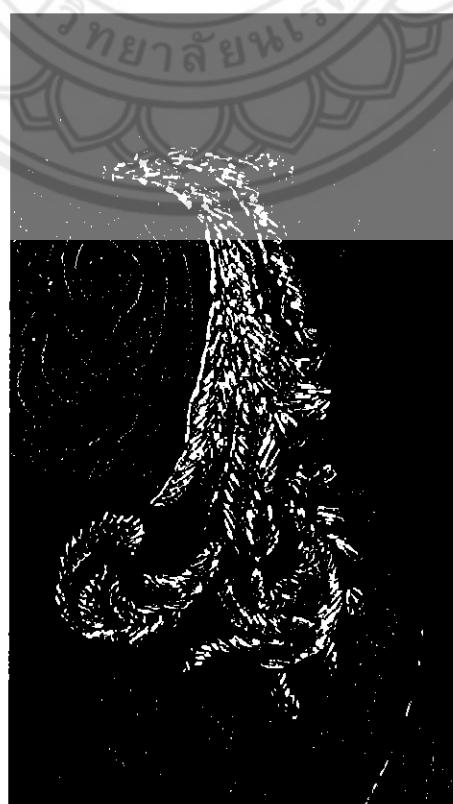
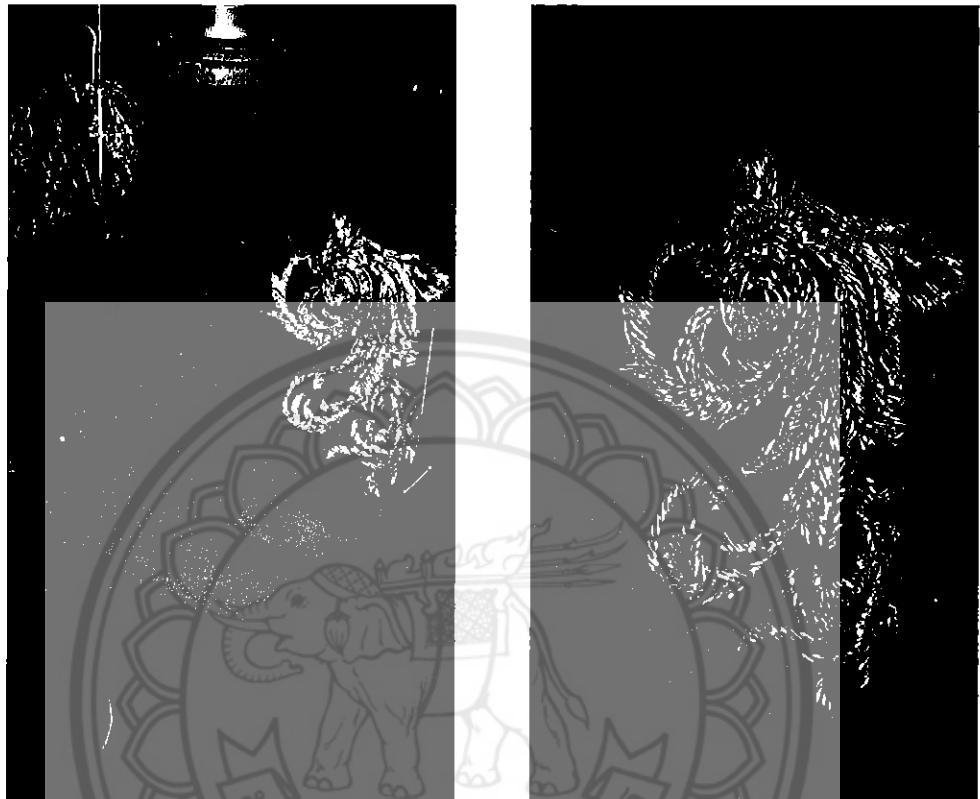
ภาคผนวก

กระบวนการผลิต

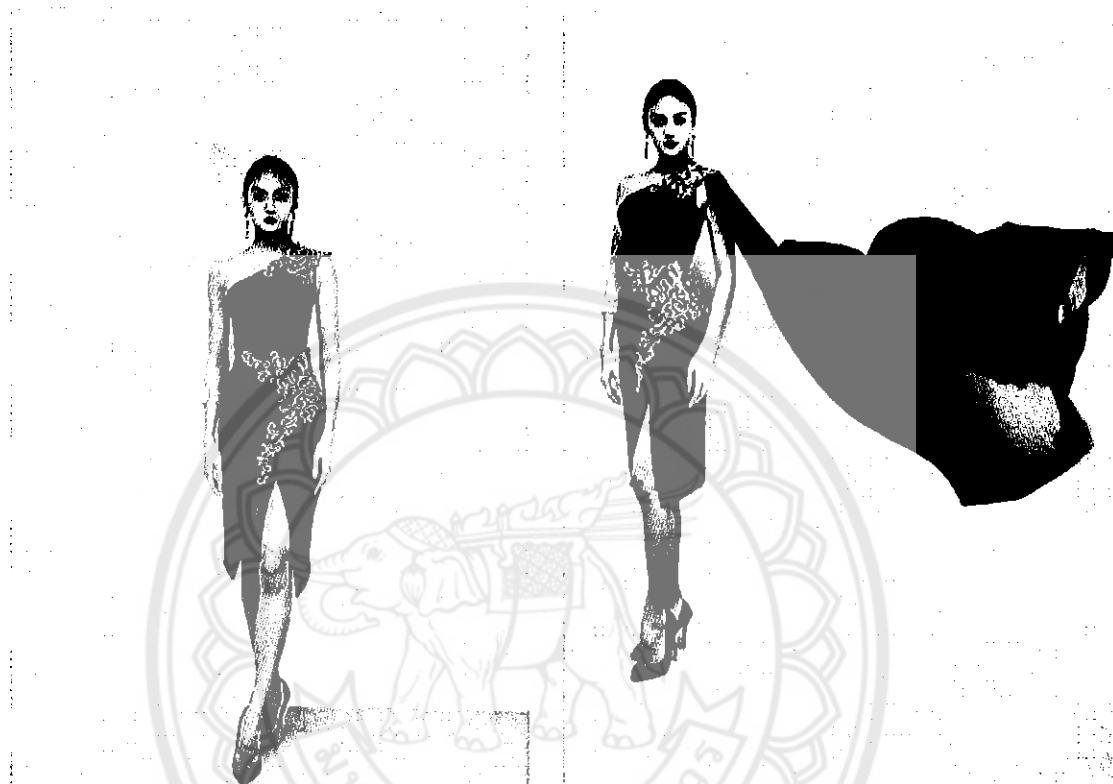
ภาคผนวก (ต่อ)

กระบวนการผลิต

ภาคผนวก

รูปชิ้นงานจริง

ภาคผนวก (ต่อ)

รูปปั้นงานจิตร์

ภาคผนวก (ต่อ)

รูปชิ้นงานจริง

